

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.08.2011
11.11.2011
RT I, 08.07.2011, 37

Krediidiasutuste seadus¹

Vastu võetud 09.02.1999
[RT I 1999, 23, 349](#)
jõustunud vastavalt §-le 142.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.04.2000	RT I 2000, 35, 222	01.07.2000
11.05.2000	RT I 2000, 40, 250	01.07.2000
09.05.2001	RT I 2001, 48, 268	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
13.12.2001	RT I 2001, 102, 672	01.01.2002, osaliselt vastavalt §-le 59
terviktekst RT paberandjal	RT I 2002, 17, 96	
29.01.2002	RT I 2002, 21, 117	04.03.2002
20.02.2002	RT I 2002, 23, 131	01.07.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
20.11.2002	RT I 2002, 102, 600	26.12.2002
04.12.2002	RT I 2002, 105, 612	02.01.2003
22.01.2003	RT I 2003, 17, 95	01.01.2004
11.02.2003	RT I 2003, 23, 133	08.03.2003
03.12.2003	RT I 2003, 81, 544	01.01.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
14.04.2004	RT I 2004, 36, 251	01.05.2004
22.04.2004	RT I 2004, 37, 255	01.05.2004
25.11.2004	RT I 2004, 86, 582	01.01.2005
terviktekst RT paberandjal	RT I 2005, 8, 32	
09.02.2005	RT I 2005, 13, 64	18.03.2005, muudatusi kohaldatakse tagasiulatuvalt 2005. aasta 1. jaanuarist
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
19.10.2005	RT I 2005, 59, 463	15.11.2005, e-raha asutuste osas e-raha asutuste seaduse jõustumisel
19.10.2005	RT I 2005, 61, 473	01.01.2006
31.05.2006	RT I 2006, 28, 208	01.07.2006, osaliselt 01.01.2007
14.12.2006	RT I 2006, 63, 467	01.01.2007
15.02.2007	RT I 2007, 24, 127	01.01.2008
24.10.2007	RT I 2007, 58, 380	19.11.2007
21.11.2007	RT I 2007, 65, 405	15.12.2007
19.12.2007	RT I 2008, 3, 21	28.01.2008
15.10.2008	RT I 2008, 47, 261	01.01.2009
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
10.06.2009	RT I 2009, 37, 250	10.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
26.11.2009	RT I 2009, 61, 401	26.12.2009

17.12.2009	RT I 2010, 2, 3	22.01.2010
28.01.2010	RT I 2010, 7, 30	26.02.2010
27.01.2010	RT I 2010, 9, 41	08.03.2010, osaliselt 01.01.2013
22.04.2010	RT I 2010, 20, 103	01.07.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011, jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
12.05.2010	RT I 2010, 26, 129	05.10.2010
09.06.2010	RT I 2010, 34, 182	01.07.2010
09.12.2010	RT I, 21.12.2010, 6	31.12.2010
08.12.2010	RT I, 21.12.2010, 3	01.01.2011
26.01.2011	RT I, 18.02.2011, 1	01.08.2011
23.02.2011	RT I, 24.03.2011, 1	03.04.2011, osaliselt 1.08.2011
09.06.2011	RT I, 29.06.2011, 1	30.06.2011
16.06.2011	RT I, 08.07.2011, 6	18.07.2011

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib krediitiasutuse asutamist, tegevust, lõpetamist, vastutust ning järelevalve teostamist krediitiasutuse üle.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest tulenevaid erisusi.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse kõigile Eestis asutatavatele ja tegutsevatele krediitiasutustele, samuti nende Eestis asuvatele ema- ja tütarettevõtjatele, filiaalidele ja esindustele.

(2) Seadust kohaldatakse ka Eesti krediitiasutuste tütarettevõtjatele, filiaalidele ja esindustele välisriigis, kui nende registreerimiskohaks oleva riigi seadus ei näe ette teisiti, samuti välisriikide krediitiasutuste tütarettevõtjatele, filiaalidele ning esindustele Eestis, kui Eesti välislepingutest ei tulene teisiti.

(3) Krediitiasutusena ei käsitata Eesti Panka.

(4) Investeerimis- ja investeerimiskõrvalteenust osutavale krediitiasutusele kohaldatakse väärtpaberituru seaduse § 69 lõikes 6, §-des 81¹–82¹, 82³–82⁶, 82⁸ ning 83–83², peatükkides 10., 13¹. ja 18¹. ja VI osas ning nende rakendamiseks kehtestatud õigusaktides sätestatud. Krediitiasutusele ei kohaldata väärtpaberituru seaduse § 88³ lõikes 1 sätestatud juhul, kui ta hoiustab ise kliendi raha, ning § 88¹ punktis 5 sätestatud.
[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

§ 3. Krediitiasutuse mõiste

(1) Krediitiasutus on äriühing, mille peamiseks ja püsivaks majandustegevuseks on avalikkuselt rahaliste hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite kaasamine ning oma arvel ja nimel laenude andmine või muu finantseerimine.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(2) Krediitiasutus võib tegutseda aktsiaseltsi või ühistuna ja temale kohaldatakse aktsiaseltsi või hoiu-laenuühistu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(3) Krediitiasutus ja välisriigi krediitiasutuse filiaal on hädaolukorra seaduse § 34 lõike 8 punktides 1 ja 2 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja, kui tema osutatava teenuse katkemine või lõpetamine mõjutab märkimisväärselt Eesti finantsturu stabiilsust ning makse- ja arveldussüsteemi järjepidevat toimimist või tema klientide arv moodustab märkimisväärselt osa kogu Eestis finantsteenuseid kasutavate klientide arvust või

tema Eestis kaasatud hoiuste turuosa ületab kümnet protsenti krediidasutuste kaasatud hoiuste kogumahust. Elutähtsat teenust osutavate krediidasutuste ja välisriigi krediidasutuste filiaalide loetelu kinnitab Eesti Pank. [RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 4. Avalikkuselt hoiuste kaasamine

(1) Õigus avalikkuselt raha hoiustamiseks vastu võtta või muid tagasimakstavaid rahalisi vahendeid muul viisil kaasata on ainult krediidasutustel.

(1¹) Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 3 lõikes 1 ja § 6 lõikes 3 nimetatud teenuste osutamiseks vahendite vastuvõtmist ei käsitata hoiustamisena või muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamisena käesoleva paragrahvi tähenduses, kui nende vahendite vastu väljastatakse viivitamata e-raha. [RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]

(2) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse avalikkuselt kaasuiks hoiused või muud tagasimakstavad rahalised vahendid, mille puhul ettepanek raha hoiustamiseks või muude tagasimakstavate rahaliste vahendite muul viisil kaasamiseks on tehtud avalikkusele.

(3) Avalikkuse all käesoleva seaduse tähenduses mõistetakse eelnevalt kindlaksmääramata isikute ringi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei laiene avalikkuselt raha hoiustamiseks vastuvõtmisele või muude tagasimakstavate rahaliste vahendite muul viisil kaasamisele, kui seda teeb:

- 1) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriik (edaspidi *lepinguriik*);
- 2) lepinguriigi regionaalse või kohaliku omavalitsuse üksus;
- 3) rahvusvaheline organisatsioon või muu rahvusvaheline avalik-õiguslik institutsioon, mille liikmeks on lepinguriik;
- 4) juriidiline isik selles ulatuses, mille osas tal on lepinguriigi või Euroopa Liidu õigusakti kohaselt õigus avalikkuselt rahalisi vahendeid kaasata, ning tingimusel, et selline tegevus on allutatud järelevalvele hoiustajate ja investorite kaitse eesmärgil.

§ 5. Finantseerimisasutus

Finantseerimisasutus on käesoleva seaduse mõistes äriühing, mis ei ole krediidasutus, kuid mille peamiseks ja püsivaks tegevuseks on osaluste omandamine või ühe või mitme käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2-12 loetletud tehingu tegemine.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 6. Finantsteenused

(1) Finantsteenused käesoleva seaduse tähenduses on isiku poolt majandus- või kutsetegevuses kolmandatele isikutele osutatavad teenused, mis seisnevad järgmiste tehingute ja toimingute teostamises:

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

- 1) hoiustamistehingud avalikkuselt hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;
 - 2) laenu tehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaenud, faktooring ja muud äritehingute finantseerimise tehingud;
 - 3) liisingutehingud;
 - 4) makseteenused makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses;
- [RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]
- 5) mittesularahaliste maksevahendite, näiteks elektrooniliste maksevahendite, e-raha, reisirahade ja vekslite väljastamine ja haldamine;
- [RT I, 08.07.2011, 6- jõust. 18.07.2011]
- 6) tagatis- ja garantiitehingud ning muud isikule tulevikus siduvaid kohustusi tekitavad tehingud;
 - 7) tehingud nii oma kui ka klientide arvel väärtpaberituru seaduse §-s 2 sätestatud kaubeldavate väärtpaberitega ning välisvaluutaga ja muud rahaturutehingud, sealhulgas tehingud tšekkide, vekslite, hoiusesertifikaatide ja muude selletaoliste instrumentidega;
 - 8) väärtpaberite emiteerimise ja müügiga seotud tehingud ja toimingud;
 - 9) klientide nõustamine majandustegevust puudutavates küsimustes ja äriühingute ühinemise, jagunemise või nendes osaluse omandamisega seotud tehingud ja toimingud;
 - 10) rahamaakleri tegevus;
 - 11) vara valitsemine ning investeerimisalane nõustamine;
 - 12) väärtpaberite hoidmine ning haldamine;
 - 13) krediidiinfo kogumine, töötlemine ja edastamine;
 - 14) vara hoidmine;
 - 15) muud tehingud ja toimingud, mis on sisult sarnased käesoleva lõike punktides 1–14 loetletud finantsteenustega.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(2) Krediidiasutused võivad teha käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetlemata tehinguid ja toiminguid, kui need abistavad või täiendavad vahetult põhitegevust. Nimetatud tehingute ja toimingute tegemiseks võib krediidiasutus asutada äriühingu või omandada kontrolli teise äriühingu üle (edaspidi *abiettevõtja*).
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(3) Krediidiasutuse abiettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on äriühing, mille peamine ja püsiv tegevus on kinnisvara valitsemine, infotehnoloogiateenuste osutamine või mõni muu sellesarnane tegevus, mis abistab või täiendab ühe või mitme krediidiasutuse põhitegevust.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 7. Emaettevõtja ja tütarettevõtja

(1) Emaettevõtja on käesoleva seaduse mõistes:

- 1) äriühing, millele kuulub rohkem kui pool teise äriühingu (tütarettevõtja) aktsiakapitalist (osakapitalist) või aktsiatega (osadega) määratud häälte arvust;
- 2) äriühing, mis on aktsionär või osanik teises äriühingus (tütarettevõtjas) ning millel on tütarettevõtja juhatusel või nõukogu liikmete enamuse määramise või tagasikutsumise õigus;
- 3) äriühing, millel on võimalik teise äriühingu (tütarettevõtja) juhtimist oluliselt mõjutada tulenevalt nimetatud äriühingu põhikirjast või temaga sõlmitud lepingust;
- 4) äriühing, mis on aktsionär või osanik teises äriühingus (tütarettevõtjas), mille juhatusel või nõukogu liikmete enamuse määramiseks on määratud emaettevõtja poolt ainult hääleõiguse kasutamise teel ning tingimusel, et nimetatud liikmed on ametis olnud kogu eelnenud ja jooksva majandusaasta kestel ning ühelgi teisel äriühingul ei ole nimetatud tütarettevõtja suhtes käesoleva lõike punktides 1-3 loetletud emaettevõtja õigusi;
- 5) äriühing, mis on aktsionär või osanik teises äriühingus (tütarettevõtjas), mille aktsiate või osadega määratud häälteenamust kontrollib emaettevõtja teiste aktsionäride või osanikega sõlmitud lepingu alusel.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus emaettevõtjaks lugeda ka äriühingut, kes omab muul viisil tegelikku ja valitsevat mõju teise äriühingu (tütarettevõtja) üle.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud emaettevõtja tütarettevõtjate tütarettevõtjaid käsitatakse sama emaettevõtja tütarettevõtjatena.

(4) Märkimisväärne seos käesoleva seaduse mõistes on seotus kahe või enama isiku vahel:

- 1) ema- ja tütarettevõtjana vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetele 1-3;
- 2) kui isik omab vähemalt 20 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega määratud häältest;
- 3) kui isikud on kontrollitavad ühe ja sama isiku poolt.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 8. Segafinantsvaldusettevõtja, finantsvaldusettevõtja ja segavaldusettevõtja

(1) Segafinantsvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole krediidiasutus, kindlustusandja ega investeerimisühing, kuid kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on lepinguriigi krediidiasutus, kindlustusandja või investeerimisühing, ning kes moodustab koos oma tütarettevõtjate ja teiste ettevõtjatega finantskonglomeraadi.

(2) Finantsvaldusettevõtja on finantseerimisasutusest emaettevõtja, kes ei ole segafinantsvaldusettevõtja ja kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on krediidiasutus ja ülejäänud tütarettevõtjad või enamik neist on kas krediidivõi finantseerimisasutused.

(3) Segavaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole finantsvaldusettevõtja, krediidiasutus ega segafinantsvaldusettevõtja ja kelle tütarettevõtjatest vähemalt üks on krediidiasutus.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 9. Krediidiasutuse konsolideerimisgrupp

(1) Krediidiasutuse konsolideerimisgrupi moodustavad emaettevõtja, selle tütarettevõtja, kes on krediidiasutus, finantseerimisasutus või abiettevõtja, ning krediidivõi finantseerimisasutus, mille aktsia- või osakapitalist või häältest konsolideerimisgruppi kuuluv krediidiasutus omab vähemalt 20 protsenti.

(2) Krediidiasutuse konsolideerimisgrupi emaettevõtjaks võib olla krediidiasutus, segafinantsvaldusettevõtja, finantsvaldusettevõtja või segavaldusettevõtja.

(3) Kui emaettevõtja ei ole krediidiasutus, peab krediidiasutuse konsolideerimisgrupi moodustumiseks vähemalt üks tütarettevõtja olema krediidiasutus.

(4) Finantsinspeksiooni nõusolekul ei arvata krediidiasutuse konsolideerimisgruppi ettevõtjat, kelle bilansimaht on väiksem kui 10 miljonit eurot või 1 protsent emaettevõtja bilansimahust. Kui mitu ettevõtjat, kes vastavad eelnimetatud kriteeriumile, koos omavad piisavat mõju konsolideerimisgrupi finantsmajanduslikule olukorrale, tuleb need arvata krediidiasutuse konsolideerimisgruppi.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(5) Finantsinspeksiooni nõusolekul ei arvata krediidiasutuse konsolideerimisgruppi ettevõtjat, kelle:

- 1) konsolideerimisgruppi arvamine moonutaks Finantsinspektsiooni arvamuse kohaselt krediidasutuse konsolideerimisgruppi tegelikku finantsmajanduslikku olukorda;
- 2) asukoht on väljaspool lepinguriike (edaspidi *kolmas riik*) ja kellelt vajaliku aruandluse saamine on takistatud selles kolmandas riigis kehtivate õigusaktide kohaselt.

§ 10. Hääleõiguse kuuluvus

Hääleõiguse kuuluvuse arvestamisel ning kontrollitava äriühingu määratlemisel lähtutakse väärtpaberituru seaduse §-s 10 sätestatust.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 11. Krediidasutuse filiaal ja esindus

(1) Krediidasutuse filiaal on käesoleva seaduse mõistes krediidasutuse äriregistrisse kantud aadressist erineval aadressil asuv juriidilise isiku õigusteta struktuuriüksus, kus tehakse ühte või mitut krediidasutusele lubatud tehingut ja toimingut.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

(3) Krediidasutuse esindus on käesoleva seaduse mõistes krediidasutuse asukohast eraldiasetsev struktuuriüksus, mille tegevuse eesmärgiks on krediidasutuse esindamine ja tema huvide kaitsmine teataval territooriumil.

(4) Krediidasutuse esindusel on äritegevus keelatud.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 12. Krediidasutuse ärinimi ja selles sõna «pank» kasutamine

(1) Aktsiaseltsina asutatud krediidasutus on kohustatud kasutama oma ärinimes sõna «pank», ühistuna asutatud krediidasutus sõna «ühistupank».

(2) Sõna «pank» või «ühistupank» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma ärinimes kasutada ainult krediidasutus.

(3) Krediidasutuse filiaal võib lisada krediidasutuse ärinimele filiaali asukoha haldusüksuse või muu kohanime.

(4) Välisriigi krediidasutus võib tegutseda Eestis ärinime all, mis on registreeritud riigis, kus ta on asutatud (edaspidi *päritoluriik*), kui see on selgesti eristatav teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest. Kui on oht, et ärinimi ei ole selgesti eristatav teisest Eestis tegutseva krediidasutuse ärinimest, on Finantsinspektsioonil õigus nõuda sellisele ärinimele täiendi lisamist.

(5) Krediidasutuse ärinimi ei või tekitada arvamust, et tegemist on mõne teise krediidasutuse või mõne riigi keskpangaga.

(6) Käesoleva paragrahvi lõiked 1 ja 2 ei laiene juhtumitele, mil on ilmne, et tegemist ei ole krediidasutusega.
[RT I 2004, 36, 251- jõust. 01.05.2004]

2. peatükk KREDIIDIASUTUSE TEGEVUSLUBA

§ 13. Tegevusluba

(1) Äriühingul peab avalikkuselt raha hoiustamiseks vastuvõtmiseks või muude tagasimaksmisele kuuluvate rahaliste vahendite muul viisil kaasamiseks olema vastav tegevusluba (edaspidi *tegevusluba*). Tegevusluba annab õiguse osutada väärtpaberituru seaduse § 43 lõikes 1 sätestatud investeerimisteenuseid ja väärtpaberituru seaduse §-s 44 sätestatud investeerimiskõrvalteenuseid tegevusloas sätestatud ulatuses.
[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

(2) Eestis asutatud äriühingule annab tegevusloa välja Finantsinspektsioon.

(3) Tegevusluba on tähtjatu.

(4) Tegevusluba ei ole üleantav ning selle kasutamine teise isiku poolt on keelatud.

§ 13¹. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad asutatava või tegutseva äriühingu (edaspidi *taotleja*) asutamislepingusse või äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed kirjaliku avalduse ning järgmised dokumendid ja andmed (edaspidi käesoleva seaduse §-des 13¹–18 *taotlus*):

1) põhikirja ärakiri, tegutseva äriühingu puhul üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ning põhikirja muudetud tekst;

2) äriühingu asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri ja aktsia- või osakapitali sissemaksmise võimalikkust tõendav dokument;

3) käesoleva seaduse §-s 13² sätestatud nõuetele vastav äriplaan;

4) tegutseva äriühingu puhul neto-omavahendite suurust tõendavad dokumendid koos vandeaudiitori aruandega;

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

5) taotleja algbilanss ning ülevaade tuludest ja kuludest või tegutseva äriühingu puhul bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelneva kuu lõpu seisuga ning olemasolu korral viimase kolme majandusaasta aruanded;

6) andmed kavandatavate finantsteenuste osutamiseks vajalike info- ja muude tehnoloogiliste vahendite ja süsteemide, turvasüsteemide, kontrollimehhanismide ja -süsteemide kohta;

7) tegevust reguleerivad sise-eeskirjad ja protseduurireeglid või nende projektid vastavalt käesoleva seaduse §-s 63 ning väärtpaperituru seaduses sise-eeskirjade suhtes sätestatud nõuetele, kui käesoleva seaduse §-s

13² sätestatud äriplaanis kavandatakse investeerimisteenuste osutamist;

[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

8) raamatupidamise sise-eeskiri või selle projekt;

9) siseauditiüksuse põhimäärus või selle projekt;

10) andmed taotleja juhatuse ja nõukogu liikmete, siseauditiüksuse juhi või revisjonikomisjoni esimehe (edaspidi *juhid*) kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, elukohta, hariduse kirjeldust, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete puhul nende vastutusvaldkonna kirjeldust, samuti juhtide usaldusväärstust ja käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid, mida taotleja peab oluliseks esitada;

11) andmed taotleja audiitori kohta, mis sisaldavad tema nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega või registrikoodi;

12) taotleja aktsionäride või liikmete nimekiri, milles on näidatud iga aktsionäri või liikme nimi, olemasolu korral registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning andmed iga aktsionäri või liikme poolt omandatavate või talle kuuluvate aktsiate või osa ja häälte arvu kohta;

13) taotleja aktsionäriks või liikmeks oleva füüsilise isiku varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta, kui tema osa ületab 2 protsenti taotleja aktsia- või osakapitalist või häälte arvust;

14) taotleja aktsionäriks või liikmeks oleva juriidilise isiku põhikiri ning viimase kolme majandusaasta aruanded koos vandeaudiitori aruannetega ja aktsionäride või osanike nimekiri koos andmetega nende osa kohta vastava äriühingu aktsia- või osakapitalis, kui juriidilise isiku osa ületab 5 protsenti taotleja aktsia- või osakapitalist või häälte arvust;

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

15) taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta käesoleva seaduse §-s 30 nimetatud andmed;

16) andmed äriühingute kohta, milles taotleja või tema juhi osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust, tegevusalade loetelu ning taotleja ja iga juhi osaluse suurust;

17) dokument, millega taotleja võtab kohustuse tasuda Tagatisfondi seaduses ettenähtud hoiuste tagamise osafondi ühekordne osamakse ning investorikaitse osafondi ühekordne osamakse, kui käesoleva seaduse §-s

13² sätestatud äriplaanis kavandatakse investeerimisteenuste osutamist.

[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

(2) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal toimuvad muudatused käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab taotleja viivitamata pärast muudatuste tegemist või nendest teadasaamist Finantsinspeksioonile vastavad andmed või dokumendid uuendatud kujul.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 10 ja 11 nimetatud füüsiliste isikute kohta esitatud andmete ja dokumentide õigsust kinnitavad need isikud oma allkirjaga.

(4) Ühistupanga puhul tuleb tegevusloa saamiseks lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentidele ja andmetele esitada ka revisjonikomisjoni liikmete kohta lõike 1 punktis 10 nimetatud andmed ja dokumendid.

§ 13². Äriplaan

(1) Äriplaan peab sisaldama taotleja kavandatava äritegevuse olemuse, organisatsioonilise ülesehituse, sisekontrolli süsteemi ja juhtimisstruktuuri kirjeldust ning järgmiste asjaolude kirjeldust, prognoosi ja analüüsi:

1) taotleja varade ning aktsia- ja omakapitali suurus;

2) taotleja tegevuse tehnilise korralduse tase;

3) strateegia ja tegutsemiseks kavandatud turuosa;

4) kavandatav tegevus, osutatavad teenused ning pakutavad tooted, eeldatavad kliendid ja turu konkurentsitingimused;

5) aastabilanss ja finantsnäitajad, sealhulgas tulud, kulud, kasum ja rahavood, ning nende aluseks olevad eeldused;

- 6) krediidi- ja investeerimispoliitika;
- 7) riskide juhtimise üldised põhimõtted ja riskide juhtimise strateegia.

(2) Äriplaan esitatakse vähemalt kolme aasta kohta.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 13³. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Kui taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 13¹ nimetatud andmeid ja dokumente või need ei ole täielikud või nõuetekohaselt vormistatud, on Finantsinspeksioonil õigus nõuda taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(2) Kui käesoleva seaduse §-s 13¹ nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on finantsteenuste osutamiseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega krediidiasutuse suhtes kehtestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(3) Taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon teostada kohapealset kontrolli, määrata ekspertiisi ja erakorralist audiitorkontrolli, teostada päringuid riigi andmekogudest, saada taotleja juhtidelt ja audiitorilt, nende esindajatelt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksiooni määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui taotleja ei ole kõrvaldanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud puudusi ettenähtud tähtaja jooksul või ei ole tähtpäevaks esitanud Finantsinspeksiooni nõutud andmeid või dokumente, võib Finantsinspeksioon jätta taotluse läbi vaatamata. Taotluse läbi vaatamata jätmise korral tagastab Finantsinspeksioon esitatud dokumendid.

(6) Finantsinspeksioon teeb tegevusloa taotluse menetlemisel koostööd vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, kui:

1) taotleja on lepinguriigis asutatud krediidiasutuse, fondivalitseja, investeerimisfondi, investeerimisühingu, kindlustusandja, makseasutuse, e-raha asutuse või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku ema- või tütarettevõtja;

2) taotleja emaettevõtja tütarettevõtjaks on lepinguriigis asutatud krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-raha asutus või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik;

3) taotleja ja lepinguriigis asutatud krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-raha asutus või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik on ühe ja sama isiku kontrollitavad äriühingud.

[RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]

§ 14. Tegevusloa andmise otsus

(1) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kuue kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest, kuid mitte hiljem kui 12 kuu jooksul, arvates tegevusloa taotluse saamisest.

(2) Finantsinspeksioon võib tegevusloa andmisel kehtestada taotlejale kohustuslikke kõrvaltingimusi, lähtudes käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud asjaoludest.

(3) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata taotlejale kätte.

(4) Taotleja äriregistrisse kandmisel ei kohaldata äriseadustiku § 250 lõikes 4 ja § 271 lõikes 2 ning tulundusühistu seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud. Taotleja juhatus on kohustatud esitama avalduse äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul, arvates tegevusloa andmise otsuse kättetoimetamisest.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 15. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda taotlejale tegevusloa andmisest, kui:

1) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides krediidiasutuse suhtes kehtestatud nõuetele;

2) ei ole tõendatud asutamisel oleva äriühingu aktsia- või osakapitali täieliku sissemaksmise võimalikkus;

- 3) taotlejal ei ole piisavalt vahendeid ja kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks krediidasutusena;
- 4) taotleja juhid, audiitor või aktsionärid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 5) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist või see on takistatud riigi, kus on asutatud isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, õigusaktidest tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu;
- 6) taotleja esitatud andmetest selgub, et ta kavatses tegutseda peamiselt teises lepinguriigis;
- 7) käesoleva seaduse §-s 63 nimetatud krediidasutuse sise-eeskirjad ei ole krediidasutuse tegevuse reguleerimiseks piisavalt täpsed või üheselt mõistetavad;
- 8) taotlejat või tema juhte on karistatud majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas:

- 1) taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;
 - 2) taotleja juhtimisega seotud isikute haridust, töökogemust, ärisidemeid, usaldusväärset ja reputatsiooni;
 - 3) käesoleva seaduse §-s 13² sätestatud äriplaani adekvaatsust ja piisavust;
 - 4) taotleja, tema emaettevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.
- [RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 15¹. Tegevusloa andmise otsuse muutmine

(1) Krediidasutuse ärinime või aadressi muutumise korral teeb Finantsinspeksioon otsuse käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud tegevusloa andmise otsuse muutmise kohta.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Tegevusloa andmise otsuse muutmise otsustab Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud muutunud andmete saamist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud muutmise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata krediidasutusele kätte.

§ 16. Tegevusloa lõppemine

Tegevusloa lõpeb:

- 1) krediidasutuse ühinemise korral käesoleva seaduse § 65 lõike 2 alusel - uue krediidasutuse äriregistrisse kandmisega;
- 2) krediidasutuse ühinemise korral käesoleva seaduse § 65 lõike 3 alusel - ühinemise kande äriregistrisse kandmisega;
- 3) krediidasutuse vabatahtliku lõpetamise korral - Finantsinspeksioonilt vabatahtlikuks lõpetamiseks loa saamisega;
- 4) tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral - tegevusloa kehtetuks tunnistamisega;
- 5) krediidasutuse pankroti korral – kohtu poolt pankroti väljakuulutamisega.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 17. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) krediidasutus ei ole alustanud tegevust või krediidasutuse asutajad on oma tegevuse või tegevusetusega näidanud, et krediidasutus ei suuda tegevust alustada 12 kuu jooksul, arvates tegevusloa andmisest, või krediidasutuse tegevus on peatunud kauemaks kui kuueks järjestikuseks kuuks;
- 2) on ilmnenu, et krediidasutus on esitanud või tegevusloa taotlemisel on esitatud Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 3) krediidasutus ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele;
- 4) ilmnevad käesoleva seaduse § 15 lõike 1 punktis 4 või 5 sätestatud asjaolud;
- 5) krediidasutus on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud, krediidasutusele või tema juhile on kohaldatud karistust majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ning karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud või krediidasutuse tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale;
- 6) krediidasutus ei ole järginud käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud kõrvaltingimusi;
- 7) krediidasutus kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku informatsiooni, või krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutses välisriigi õigusaktide alusel, mis takistavad piisava järelevalve teostamist;
- 8) krediidasutus avaldab oma tegevuse või juhtimisorgani liikme kohta oluliselt ebaõigeid või eksitavaid andmeid või oluliselt ebaõiget või eksivat reklaami;
- 9) krediidasutus ei ole võimeline täitma endale võetud kohustusi või tema tegevus muul põhjusel kahjustab oluliselt hoiustajate ja teiste klientide huve, raharinglust või raha- ja kapitalituru korrapärasust;
- 10) krediidasutuse omavahendite suurus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;

11) ilmneb, et krediidasutus on valinud tegevusloa taotlemise ja registreerimise kohaks Eesti eesmärgiga hoida kõrvale teises lepinguriigis, kus ta peamiselt tegutseb, krediidasutuse tegevusele kehtestatud rangemate nõuete täitmisest;

12) krediidasutus on toime pannud rahapesu või rikub õigusaktiga kehtestatud rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamise korda;

13) krediidasutus ei ole ettenähtud tähtaja jooksul või täies ulatuses tasunud Tagatisfondi seaduse kohaseid hoiuste tagamise osafondi või investorikaitse osafondi osamakseid ning ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni vastavat ettekirjutust;

14) krediidasutus ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;

15) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on krediidasutus rikkunud lepinguriigi õigusaktides sätestatud või käesoleva seaduse § 20¹ lõike 6 või § 20⁴ lõike 6 kohaseid lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimusi.

(2) Enne käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist võib Finantsinspeksioon teha krediidasutusele ettekirjutuse, andes tähtaja kehtetuks tunnistamise aluseks olevate puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsus toimetatakse krediidasutusele viivitamata kätte.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 18. Avalikustamine

(1) Finantsinspeksioon avalikustab tegevusloa andmise, selle muutmise või kehtetuks tunnistamise oma veebilehel hiljemalt otsuse tegemisele järgneval tööpäeval.

(2) Tegevusloa kehtetuks tunnistamise avalikustab Finantsinspeksioon lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtule veel vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 19. Tegevusloa lõppemise tagajärjed

(1) Krediidasutus ei tohi pärast tegevusloa lõppemist teha käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud tehinguid ja toiminguid ning peab lõpetama kõik väljamaksed hoiustajatele, klientidele ja võlausaldajatele, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(1¹) Kui see on krediidasutuse lõpetamise asjaolusid arvestades või finantsüsteemi stabiilsuse tagamiseks vajalik, võib Finantsinspeksioon anda krediidasutusele loa jätkata teatud käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud tehingute ja toimingute sooritamist täielikult või osaliselt ka pärast tegevusloa kehtivuse lõppemist.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(1²)
[Kehtetu -RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(1³)
[Kehtetu -RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(2) Tegevusloa lõppemine, välja arvatud käesoleva seaduse § 16 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel, toob endaga kaasa krediidasutuse lõpetamise käesoleva seaduse 11. peatükis sätestatud korras.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 19¹. Krediidasutuse tegevuse alused välisriigis

(1) Eestis asutatud ning Finantsinspeksiooni väljastatud tegevusloa omav krediidasutus võib välisriigis osutada käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud teenuseid, asutades selleks filiaali või osutades piiriüleseid teenuseid.

(2) Teenuste osutamisel välisriigis peab krediidasutus järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

(3) Piiriülene teenus on krediidasutuse teenus, mida ta osutab riigis, kus krediidasutus ega tema filiaal ei ole registreeritud.

(4) Teises lepinguriigis Eesti krediidasutuse poolt teenuste osutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 20 lõigetes 7 ja 8, §-des 20¹–20⁵ ja §-s 97¹ sätestatud. Nimetatud sätteid kohaldatakse ka teises lepinguriigis Eesti krediidasutuse poolt investeerimisteenuste osutamisele.
[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatata välisriigis teenuste osutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 20, § 20⁴ lõigetes 1 ja 7–9 ning §-s 97¹ sätestatud.

§ 20. Krediidiasutuse tütaretevõtjast krediidiasutuse, filiaali ja esinduse asutamine välisriigis

(1) Kui krediidiasutus soovib asutada tütaretevõtjast krediidiasutust või filiaali välisriigis või omandada osalust mõnes välisriigi krediidiasutuses, mille tagajärjel viimane muutub tema tütaretevõtjaks, tuleb esitada Finantsinspeksioonile vastava loa saamiseks taotlus järgmiste andmetega:

- 1) välisriigi nimetus;
- 2) tütaretevõtjast krediidiasutuse ärinimi ja aadress või filiaali aadress;
- 3) välisriigi krediidiasutuse, milles soovitakse omandada olulist osalust, viimase kolme majandusaasta aruanded;
- 4) tütaretevõtjast krediidiasutuse või filiaali tegevuskava, kavandatava tegevuse üksikasjalik kirjeldus, organisatsiooni struktuuri kirjeldus ja suhted asutava krediidiasutusega;
- 5) andmed tütaretevõtjast krediidiasutuse juhtide või filiaali juhataja kohta. Nimetatud andmed esitatakse vastavalt käesoleva seaduse § 48 lõike 7 nõuetele. Filiaali juhataja peab vastama käesoleva seadusega juhatuse esimehele esitatud nõuetele;
- 6) andmed tütaretevõtjast krediidiasutuses olulist osalust omavate aktsionäride kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 30 esitatud nõuetele.

(2) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni.

(3) Finantsinspeksioon informeerib välisriigi finantsjärelevalve asutust esitatud taotlusest kolme kuu jooksul, arvates taotluse või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud täiendavate andmete ja dokumentide saamisest.

- (4) Finantsinspeksioon võib keelduda loa andmisest, kui:
- 1) asutava või omandava või omandatava krediidiasutuse finantsseisund ei ole piisavalt tugev või
 - 2) asutatava või omandatava tütaretevõtjast krediidiasutuse või filiaali organisatsiooni struktuur ei ole kavandatavaks tegevuseks sobiv või
 - 3) asutatava või omandatava tütaretevõtjast krediidiasutuse juhid või filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-de 48, 53, 56 ja 57 nõuetele või
 - 4) välisriigi õigusaktid ei võimalda piisava järelevalve, sealhulgas konsolideeritud järelevalve teostamist ning selleks vajaliku informatsiooni saamist.

(5) Loa andmise või sellest keeldumise motiveeritud otsuse edastab Finantsinspeksioon krediidiasutusele kirjalikult kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse saamisest või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete esitamisest arvates. Loa andmisest keeldumise korral ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5¹) Finantsinspeksioon informeerib välisriigi finantsjärelevalve asutust loa andmisest ning kooskõlastab järelevalve teostamise põhimõtted ja vastutuse.

(6) Välisriigis tütaretevõtjast krediidiasutust või filiaali omav krediidiasutus on kohustatud Finantsinspeksioonile ja asukohariigi finantsjärelevalve asutusele teatama kõigist käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 4 ja 5 loetletud andmete muutmise kavatsustest vähemalt üks kuu enne muudatuste tegemist.

- (6¹) Finantsinspeksioon võib tunnistada krediidiasutusele välisriigis filiaali avamiseks antud loa kehtetuks, kui:
- 1) krediidiasutus või selle välisriigis asuv filiaal ei vasta õigusaktides sätestatud nõuetele, mille täitmine oli loa saamise tingimuseks;
 - 2) krediidiasutus ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;
 - 3) krediidiasutus on filiaali asutamise loa taotlemisel või muul juhul esitanud filiaali kohta Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
 - 4) krediidiasutus on korduvalt või olulisel määral rikkunud välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid ja see võib kahjustada krediidiasutuse klientide huve;
 - 5) krediidiasutus ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
 - 6) filiaali tegevusest tulenevad riskid on oluliselt suuremad kui krediidiasutuse tegevusest tulenevad riskid;
 - 7) ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud asjaolud;
 - 8) krediidiasutust, krediidiasutuse juhti või filiaali juhatajat on karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(6²) Käesoleva paragrahvi lõikes 6¹ nimetatud loa kehtetuks tunnistamisest teavitab Finantsinspeksioon viivitamatult filiaali asukohariigi finantsjärelevalve asutust.

(6³) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest teada saamist lõpetab krediidiasutus finantsteenuste osutamise selles välisriigis asutatud filiaali kaudu hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

(7) Krediidiasutuse esinduse avamisest, sulgemisest ja aadressi muutmisest välisriigis on krediidiasutus kohustatud informeerima Finantsinspeksiooni vähemalt kümme päeva enne esinduse avamist, sulgemist või aadressi muutmist. Vastav informatsioon tuleb esitada kirjalikult ja see peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) esinduse asukohariik;
 - 2) esinduse ärinimi eesti keeles ja esinduse asukohariigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes;
 - 3) esinduse aadress;
 - 4) esinduse sidevahendite andmed;
 - 5) esinduse avamise, sulgemise või esinduse aadressi muutmise kuupäev;
 - 6) esinduse aadressi muutmise korral esinduse uus aadress.”
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(8) Eesti krediidasutuste välisriikides asuvate tütarettevõtjast krediidasutuste, filiaalide ja esinduste kohta peab Finantsinspeksioon nimekirja.

§ 20¹. Erisused krediidasutuse filiaali asutamisel lepinguriigis

(1) Krediidasutus, kes soovib asutada filiaali teises lepinguriigis, teavitab oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle lepinguriigi nimetus, kus krediidasutus soovib asutada filiaali;
 - 2) filiaali tegevuskava, mis peab sisaldama andmeid kõigi lepinguriigis osutada kavandatavate finantsteenuste kohta ning filiaali organisatsiooni struktuuri kirjeldust;
 - 3) filiaali aadress lepinguriigis;
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]
- 4) andmed filiaali juhatajate kohta. Nimetatud andmed esitatakse vastavalt käesoleva seaduse § 48 lõikes 7 sätestatule.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid esitatakse eesti keeles koos ametliku tõlkega selle lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus krediidasutus soovib filiaali asutada.

(3) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamise või sellest keeldumise kohta käesoleva seaduse §-s 20³ sätestatud alustel kolme kuu jooksul kõigi nõutud andmete ja dokumentide saamisest arvates. Otsuse andmete ja dokumentide edastamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidasutusele teatavaks.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui:

- 1) edastamiseks esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 2) edastamiseks esitatud andmed või dokumendid on puudulikud;
- 3) edastamisele kuuluvaid Finantsinspeksiooni nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamise korral esitab Finantsinspeksioon lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele andmed ka krediidasutuse omavahendite suuruse ja kapitali adekvaatsuse kohta.

(6) Krediidasutus võib lepinguriigis filiaali asutada, kui ta on saanud filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimused filiaali asutamiseks selles lepinguriigis. Kui filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole kahe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide ja andmete saamisest arvates oma tingimusi esitanud, võib krediidasutus lepinguriigis filiaali asutada.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 nimetatud andmete muutmise või dokumentide muutmise teavitab krediidasutus Finantsinspeksiooni ning lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

(8) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata krediidasutusel teises lepinguriigis asutatud filiaali kaudu teenuste osutamise, kui:

- 1) esineb käesoleva seaduse §-s 20³ sätestatud alus andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta;
- 2) lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud lepinguriigi õigusaktis sätestatud või lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimuste rikkumisest krediidasutuse poolt.

(9) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud ettekirjutuse krediidasutusele viivitamata kätte. Krediidasutus on kohustatud hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks lõpetama oma teenuste osutamise selles lepinguriigis asutatud filiaali kaudu.

§ 20². [Kehtetu -RT I 2004, 36, 251- jõust. 01.05.2004]

§ 20³. Dokumentide ja andmete edastamisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva seaduse § 20¹ lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) krediidasutuse finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus või muud võimalused ei ole piisavad tegevuskavas nimetatud teenuste osutamiseks lepinguriigis;
- 3) filiaali asutamine või krediidasutuse esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada tema klientide huve, krediidasutuse finantsseisundit või tegevuse usaldusväarsust;
- 4) lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks, mille tagajärjel ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet lepinguriigis asuva filiaali üle.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 20⁴. Piiriüleste teenuste osutamine

(1) Krediidasutus, kes kavatseb osutada välisriigis piiriüleseid teenuseid, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle riigi nimetus, kus krediidasutus kavatseb piiriüleseid teenuseid osutada;
- 2) kavandatavate piiriüleste teenuste kirjeldus, mis peab sisaldama nende käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tehingute ja toimingute loetelu, mida soovitakse välisriigis teostada.

(2) Kui krediidasutus kavatseb osutada piiriüleseid teenuseid lepinguriigis, esitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid eesti keeles koos ametliku tõlkega selle lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Kui krediidasutus kavatseb osutada piiriüleseid teenuseid lepinguriigis, teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe saamisest, otsuse andmete ja dokumentide vastavale lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamise või sellest keeldumise kohta. Otsuse andmete ja dokumentide edastamise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidasutusele teatavaks.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui need:

- 1) ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või on puudulikud;
- 2) on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud puudustega ja Finantsinspeksiooni poolt täiendavalt nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud.

(5) Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) krediidasutuse finantsseisund, organisatsiooniline ülesehitus või muud võimalused ei ole piisavad piiriüleste teenuste osutamiseks;
- 3) piiriüleste teenuste osutamine võib kahjustada krediidasutuse klientide huve, krediidasutuse finantsseisundit või tegevuse usaldusväarsust;
- 4) lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja selle tõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet piiriüleste teenuste osutamise üle lepinguriigis.

(6) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide edastamist vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele võib krediidasutus alustada seal piiriüleste teenuste osutamist, arvestades lepinguriigi õigusaktides sätestatud ja lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimusi.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud dokumendi muutmisel teavitab krediidasutus sellest Finantsinspeksiooni ning juhul kui krediidasutus osutab piiriüleseid teenuseid lepinguriigis, siis ka lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist.

(8) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata krediidasutusel piiriüleste teenuste osutamise, kui:

- 1) esineb käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud alus andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta;
- 2) lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud lepinguriigi õigusaktis sätestatud või lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimuste rikkumisest krediidasutuse poolt.

(9) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud ettekirjutuse krediidasutusele viivitamata kätte. Krediidasutus on kohustatud hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks lõpetama piiriüleste teenuste osutamise selles välisriigis.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 20⁵. Krediidiasutuse konsolideerimisgrupp kuuluva finantseerimisasutuse filiaal ja piiriüleste teenuste osutamine lepinguriigis

(1) Eesti finantseerimisasutuse, kes on krediidiasutuse tütarettevõtja või kelles kaks või enam krediidiasutust omavad koos valitsevat mõju ning kelle põhikirjas on lubatud käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 nimetatud tehingute ja toimingute tegemine, filiaali asutamisele ja piiriüleste teenuste osutamisele lepinguriigis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 20¹–20⁴ ja §-s 97¹ sätestatud, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud finantseerimisasutusele, kes soovib asutada lepinguriigis filiaali või pakkuda piiriüleste teenusteid, peab finantseerimisasutuse krediidiasutusest emaettevõtja taotlema Finantsinspeksioonilt kirjaliku kinnituse, et ta vastab järgmistele tingimustele:

- 1) emaettevõtjal või -ettevõtjatel on Finantsinspeksiooni väljastatud tegevusluba krediidiasutusena tegutsemiseks;
- 2) käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 nimetatud tehinguid ja toiminguid teostab finantseerimisasutus lepinguriigis;
- 3) emaettevõtjale või -ettevõtjatele kuulub vähemalt 90% finantseerimisasutuse aktsiate või osadega esindatud häälest;
- 4) emaettevõtja või -ettevõtjad tagavad finantseerimisasutuse usaldusväärse juhtimise;
- 5) emaettevõtja või -ettevõtjad on kinnitanud, et nad tagavad solidaarselt finantseerimisasutuse võetud kohustuste täitmise;
- 6) finantseerimisasutus kuulub, eelkõige käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 nimetatud tehingute ja toimingute osas, emaettevõtjaga või kõigi oma emaettevõtjatega koos konsolideeritud järelevalve alla, eelkõige investeerimispiirangutesse, kapitali adekvaatsusesse ning riskide kontsentreerumise piirmääradesse puutuvalt.

(3) Lisaks § 20¹ lõigetes 1 ja 2 sätestatule edastab Finantsinspeksioon pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kinnituse andmist selle ning andmed finantseerimisasutuse omavahendite suuruse ja emaettevõtjast krediidiasutuse või krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse näitaja kohta konsolideeritud alusel teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

(4) Kui Eesti finantseerimisasutus ei vasta enam käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustele, teavitab Finantsinspeksioon sellest teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.
[RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 20⁶. Välisriigi krediidiasutuse tegevuse alused

(1) Isik, kes päritoluriigi õigusaktide kohaselt võib avalikkuselt vastu võtta raha hoiustamiseks või kaasata tagasimaksmisele kuuluvaid rahalisi vahendeid muul viisil, võib vastavalt päritoluriigis väljastatud tegevusloale teha Eestis samu tehinguid ja toiminguid, asutades selleks filiaali või osutades Eestis piiriüleste teenusteid. Finantsteenuste osutamisel Eestis peab välisriigi isik järgima käesoleva seadusega ja selle alusel krediidiasutusele kehtestatud nõudeid ning muid Eesti õigusaktidest tulenevaid nõudeid Eestis tegutsemise kohta.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule, kes on asutatud teises lepinguriigis ja kes vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/48/EÜ krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (EÜT L 177, 30.06.2006, lk 1–200) krediidiasutusele kehtestatud nõuetele, kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 21⁴–21⁶, 22 ja 97² sätestatud.
[RT I 2010, 7, 30- jõust. 26.02.2010]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule, kes ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele, kohaldatakse käesoleva seaduse paragrahvides 21–21³, 22 ja § 97² lõigetes 1–3 sätestatud. See isik võib Eestis teenuseid osutada üksnes filiaali kaudu.

(4) Piiriülene teenus käesoleva paragrahvi tähenduses on teenus, mida Eestis osutab isik, kes ise või kelle filiaal ei ole registreeritud Eestis. Piiriüleste teenuste kohta sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui piiriüleste teenust pakutakse kolmanda isiku kaudu.

§ 21. Välisriigi krediidiasutuse tütarettevõtjast krediidiasutuse või filiaali asutamine Eestis

(1) Välisriigi krediidiasutuse tütarettevõtjast krediidiasutuse asutamisel Eestis tuleb taotleja Finantsinspeksioonilt käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud luba.

(2) Välisriigi krediidiasutuse filiaali asutamiseks Eestis on välisriigi krediidiasutus kohustatud taotlema Finantsinspeksioonilt loa, esitades taotluse, millele lisatakse järgmised andmed ning dokumendid:

- 1) asutatava filiaali tegevuskava, kavandatava tegevuse üksikasjalik kirjeldus, organisatsiooni struktuuri kirjeldus ja suhted asutava krediidiasutusega;

- 2) filiaali aadress;
- 3) andmed filiaali juhataja kohta vastavalt käesoleva seaduse § 48 lõikele 7;
- 4) käesoleva seaduse § 30 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid asutavas krediidiuasutuses olulist osalust omavate aktsionäride kohta;
- 5) äriseadustiku § 386 lõike 2 punktides 1, 3, 4 ja 5 ettenähtud dokumendid.

(3) Finantsinspeksioonile tuleb esitada ka krediidiuasutuse päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse nõusolek tütarettevõtjast krediidiuasutuse asutamiseks või filiaali asutamiseks Eestis ning kinnitus selle kohta, et krediidiuasutus omab kehtivat tegevusluba, samuti andmed krediidiuasutuse omavahendite suuruse, kapitali adekvaatsuse ning päritoluriigi hoiuste tagamise süsteemi kohta.

(4) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab välisriigi krediidiuasutus koos eestikeelse tõlkega.

(5) Lisaks käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatule võib Finantsinspeksioon keelduda loa andmisest, kui:

- 1) välisriigi krediidiuasutuse finantsseisund ei ole Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt piisavalt tugev;
 - 2) välisriigi krediidiuasutuse Eesti tütarettevõtjast krediidiuasutuse või filiaali organisatsiooni struktuur ei vasta kavandatava tegevuse sisule;
 - 3) krediidiuasutuse päritoluriigi õigusaktid ei kohusta teostama või päritoluriigi finantsjärelevalve asutus ei teosta piisavat järelevalvet, sealhulgas konsolideeritud järelevalvet;
 - 4) välisriigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust, võimalusi või valmisolekut piisavaks ja tõhusaks koostööks Finantsinspeksiooniga;
- [RT I 2010, 7, 30- jõust. 26.02.2010]

(6) Loa andmise või motiveeritud otsuse sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse ja kõigi andmete ning dokumentide saamisest.

(7) Otsus tehakse taotlejale viivitamata teatavaks.

[RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 21¹. [Kehtetu -RT I 2004, 36, 251- jõust. 01.05.2004]

§ 21². Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa kehtetuks tunnistamine

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, andmete kontrollimisele, loa andmisele ning kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 13–15, 17 ja 18 sätestatud, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) [Kehtetu -RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

(3) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks, kui ilmnevad käesoleva seaduse §-s 17 või § 21 lõikes 5 sätestatud asjaolud.

(4) Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali loa kehtetuks tunnistamisest, kui filiaali klientidel on nõudeid filiaali või välisriigi krediidiuasutuse vastu.

[RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 21³. Filiaali asutamise loa muutmine

(1) Välisriigi krediidiuasutus, kes soovib osutada Eestis teenuseid, mida ei ole nimetatud filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud tegevuskavas, taotleb Finantsinspeksioonilt filiaali asutamise loa muutmist.

(2) Filiaali asutamise loa muutmiseks esitab välisriigi krediidiuasutus Finantsinspeksioonile taotluse, millele lisatakse käesoleva seaduse § 21 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud andmed ja dokumendid.

(3) Filiaali asutamise loa muutmise taotlemise avalduse menetlemisele, andmete kontrollimisele ning loa muutmise otsustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse paragrahvides 14–15 sätestatud.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 21⁴. Erisused lepinguriigi krediidiuasutuse filiaali asutamisel Eestis

(1) Lepinguriigi krediidiuasutus, kes soovib Eestis asutada filiaali, teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) filiaali tegevuskava, mis peab sisaldama andmeid kõigi Eestis osutada kavandatavate finantsteenuste kohta ning filiaali organisatsiooni struktuuri kirjeldust;
- 2) filiaali aadress;

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

3) andmed filiaali juhatajate kohta vastavalt käesoleva seaduse § 48 lõikes 7 sätestatule.

(2) Finantsinspeksioon teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest viivitamata lepinguriigi finantsjärelevalve asutust. Finantsinspeksioon võib teha kahe kuu jooksul, arvates

eelnimetatud andmete saamisest, otsuse, millega määrab nõuded, mida krediidasutus peab Eestis järgima. Finantsinspeksioon teeb oma otsuse lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata teatavaks.

(3) Lepinguriigi krediidasutus võib filiaali asutada ja alustada tegevust pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuse saamist oma päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu või kahe kuu möödumisel päevast, kui Finantsinspeksioon sai käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid ja andmed.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide muutmise tuleb Finantsinspeksiooni teavitada vähemalt üks kuu ette. Finantsinspeksioon võib ühe kuu jooksul, arvates muudatusest teada saamisest, muuta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsust või teha niisuguse otsuse, kui seda ei ole varem tehtud.

(5) Filiaali äriregistrisse kandmisel esitatakse Finantsinspeksiooni kinnitus käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamise kohta ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud Finantsinspeksiooni otsus selle olemasolu korral. Kui Finantsinspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse, saadab ta selle ära kirja äriregistrile.

§ 21⁵. Lepinguriigi krediidasutuse piiriüleste teenuste osutamine Eestis

(1) Lepinguriigi krediidasutus, kes soovib osutada piiriüleseid teenuseid Eestis, teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni, näidates ära, milliseid käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tehinguid ja toiminguid kavatses ta tegema hakata.

(2) Lepinguriigi krediidasutus võib alustada Eestis piiriüleste teenuste osutamist pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate edastamist Finantsinspeksioonile.

(3) Finantsinspeksioon võib pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate saamist teha otsuse, millega määrab tingimused, millele vastavalt lepinguriigi krediidasutus peab oma teenuseid osutama. Otsusest teavitab Finantsinspeksioon viivitamata lepinguriigi krediidasutust.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 21⁶. Lepinguriigi krediidasutuse konsolideerimisgruppi kuuluva finantseerimisasutuse filiaali asutamine ja piiriüleste teenuste osutamine Eestis

(1) Lepinguriigi finantseerimisasutuse, kes on krediidasutuse tütarettevõtja või kelles kaks või enam krediidasutust omavad koos valitsevat mõju ning kelle põhikirjas on lubatud käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 nimetatud tehingute ja toimingute tegemine, filiaali asutamisele ja piiriüleste teenuste osutamisele Eestis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 21⁴, 21⁵, 22 ja 97² sätestatud, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepinguriigi finantseerimisasutuse, kes soovib asutada Eestis filiaali või osutada piiriüleseid teenuseid, emettevõtjast krediidasutus teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni ning esitab käesoleva seaduse § 21⁴ lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid finantseerimisasutuse kohta, andmed finantseerimisasutuse omavahendite suuruse ja emettevõtjast krediidasutuse või krediidasutuste kapitali adekvaatsuse näitaja kohta konsolideeritud alusel ning lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse väljastatud kinnituse, et finantseerimisasutus vastab järgmistele tingimustele:

- 1) emettevõtja või -ettevõtjate tegevusluba krediidasutusena tegutsemiseks peab olema antud lepinguriigis, mille seadused reguleerivad finantseerimisasutuse tegevust;
- 2) käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 2–12 nimetatud tehinguid ja toiminguid teostab finantseerimisasutus Eestis;
- 3) emettevõtjale või -ettevõtjatele kuulub üle 90% finantseerimisasutuse aktsiate või osadega esindatud häältest;
- 4) emettevõtja või -ettevõtjad tagavad finantseerimisasutuse usaldusväärse juhtimise;
- 5) emettevõtja või -ettevõtjad on kinnitanud, et nad tagavad solidaarselt finantseerimisasutuse võetud kohustuste täitmise;
- 6) finantseerimisasutus kuulub, eelkõige käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 punktides 2–12 nimetatud tehingute ja toimingute osas, emettevõtjaga või koos kõigi oma emettevõtjatega konsolideeritud järelevalve alla, eelkõige investeerimispiirangutesse, kapitali adekvaatsusesse ning riskide kontsentreerumise piirmääradesse puutvalt.
[RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 22. Välisriigi krediidasutuse esindus

(1) Kui välisriigi krediidasutus soovib avada Eestis oma esinduse, peab ta esitama Finantsinspeksioonile sellekohase informatsiooni koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus, et krediidasutusel on kehtiv tegevusluba;
- 2) esinduse tegevuskava;
- 3) esindaja volitusi tõendav volikirj;

- 4) dokument krediidasutuse registreerimise kohta tema päritoluriigis (äriregistri väljavõte või registreerimistunnistuse ärakiri);
 - 5) krediidasutuse põhikirja;
 - 6) esinduse asukoht, aadress ja sidevahendite andmed.
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid tuleb Finantsinspeksioonile esitada koos notariaalselt kinnitatud eestikeelse tõlkega.

(3) Välisriikide krediidasutuste esinduste kohta peab Finantsinspeksioon nimekirja, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) esinduse nimi eesti keeles;
- 2) esinduse aadress;
- 3) esinduse sidevahendite andmed;
- 4) esindaja nimi.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

3. peatükk **PANK KUI KREDIIDIASUTUS**

1. jagu **Panga asutamine ja nõuded põhikirjale**

§ 23. Panga asutamise piirang

Panga asutamine ei või toimuda aktsiate avaliku märkimisega.

§ 24. Panga aktsiate eest tasumine

(1) Panga asutamisel võib aktsiate eest tasuda ainult rahas. Eeltoodud piirang ei kehti käesoleva seaduse § 65 lõikes 2 nimetatud juhul.

(2) Rahalised sissemaksed tasutakse asutamisel oleva panga nimele Eesti Pangas avatud kontole või Eesti krediidasutuses avatud kontole.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 25. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

Enne panga äriregistrisse kandmist võivad asutajad asutatava panga nimel teha ainult tehinguid, mis on suunatud asutatava panga organisatsioonilise struktuuri loomisele ja vajalike tehniliste vahendite, turvasüsteemide ning tegevusloaga lubatud tehingute tegemiseks vajaliku vara omandamisele või kasutusse saamisele.

§ 26. Panga põhikirjale esitatavad nõuded

Panga põhikirjas peab lisaks äriseadustikus sätestatud andmetele olema toodud käesolevas seaduses käsitletud struktuuriüksuste moodustamise ja nende pädevuse sätestamise kord ning aruandluse põhimõtted.

§ 27. Põhikirja muutmine

(1) Krediidasutus on kohustatud kõik põhikirjamuudatused enne äriregistrisse kandmist esitama Finantsinspeksioonile nõusoleku saamiseks.

(2) Krediidasutus on kohustatud põhikirjamuudatuste kohta nõusoleku saamiseks esitama Finantsinspeksioonile kümne päeva jooksul, arvates aktsionäride üldkoosoleku otsuse tegemisest, taotluse ja järgmised dokumendid:

- 1) üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta;
- 2) üldkoosoleku protokoll;
- 3) põhikirja uus tekst.

(3) Finantsinspeksioon keeldub põhikirjamuudatuste kohta nõusoleku andmisest, kui põhikirjamuudatused ei vasta kehtivatele õigusaktidele.

(4) Finantsinspeksioon teeb motiveeritud otsuse nõusoleku andmise või sellest keeldumise kohta hiljemalt kahe nädala möödumisel, arvates taotluse esitamisest.

(5) Äriregistri esitatavale avaldusele lisatakse Finantsinspeksiooni nõusolek krediidasutuse põhikirja muudatuste kohta.

[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

2. jagu Panga aktsiad

§ 28. Panga aktsiad ja aktsiaraamatu pidaja

- (1) Pangal võivad olla ainult nimelised aktsiad.
- (2) Pank võib seaduses sätestatud korras ja Finantsinspektsiooni nõusolekul välja lasta hääleõiguseta aktsiaid, mis annavad eesõiguse dividendi saamisel ja panga lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel (eelisaktsiad).
- (3) Eelisaktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summa ei või olla suurem kui 1/10 aktsiakapitalist. [RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]
- (4) Pank võib välja lasta nimelisi vahetusvõlakirju, mille nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/10 aktsiakapitalist.
- (5) Panga aktsiad on vabalt võõrandatavad. Panga aktsiate võõrandamisel ei kohaldata äriseadustiku § 229 lõikes 2 sätestatud aktsionäri ostueesõigust.
- (6) [Kehtetu -RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 29. Oluline osalus

- (1) Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on otsene või kaudne osalus äriühingu aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt 10 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist, seda väljendavatest kõigist õigustest või kõigist häälest äriühingus või mis võimaldab olulise mõju äriühingu juhtorganite üle. [RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]
- (2) Osalus on otsene, kui isik omab või teostab seda isiklikult. [RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]
- (3) Osalus on kaudne, kui:
 - 1) seda omab või teostab isik koos ühe või mitme kontrollitava äriühinguga;
 - 2) seda omab või teostab üks või mitu isiku kontrollitavat äriühingut;
 - 3) seda omab või teostab isik või tema kontrollitav äriühing kokkuleppel kolmanda isikuga;
 - 4) sellest tulenev hääleõigus loetakse isikule kuuluvaks.[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]
- (4) [Kehtetu -RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]
- (5) Kontrollitava äriühingu määramisel ning hääle kuuluvuse ja arvu määramisel lähtutakse väärtpaberituruseaduse §-des 10 ja 72¹ sätestatust. [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

§ 29¹. Olulist osalust omandavatele ja omavatele isikutele esitatavad nõuded

Pangas võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada ning panga üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada igäüks (edaspidi käesolevas jaos *isik*):

- 1) kes on laitmatu ärialase mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab panga kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele;
 - 2) kes pärast osaluse omandamist või suurendamist valib, nimetab või määrab panga juhiks üksnes sellise isiku, kes vastab käesoleva seaduse §-s 48 sätestatud nõuetele;
 - 3) kelle finantsseisund on piisavalt tugev, et tagada panga korrapärane ja usaldusväärne tegevus, ning juriidilise isiku puhul võimaldavad tema raamatupidamise aruanded nende olemasolu korral adekvaatselt hinnata tema finantsseisundit;
 - 4) kes on võimeline tagama, et pank on suuteline järgima käesolevas seaduses sätestatud usaldatavusnõudeid, juriidilise isiku puhul eelkõige nõuet, et konsolideerimisgrupil, mille osaks pank saab, on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet, vahetada teavet ja teha koostööd finantsjärelevalve asutuste vahel;
 - 5) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et osaluse omandamine, omamine või suurendamine või kontroll panga üle on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või suurendab selliseid riske.
- [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

§ 30. Osaluse omandamisest teavitamine ja esitatavad andmed

- (1) Isik, kes soovib pangas otseselt või kaudselt olulise osaluse omandada või suurendada osalust nii, et see ületab 20, 30 või 50 protsenti panga aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud hääle arvust, või teha tehingu,

mille tulemusel muutuks pank tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab eelnevalt oma kavatsusest Finantsinspektsiooni ning esitab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmed ja dokumendid. [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(2) Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või tehingu tulemusel pangas olulise osaluse või tema osalus suureneb üle 20, 30 või 50 protsendi panga aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust või kui pank muutub selle sündmuse või tehingu tõttu tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellisel juhul on isik kohustatud pärast panga üle kontrolli saamisest või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni. [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(2¹) Finantsinspektsioon teavitab omandajat kirjalikult kahe tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lõikes 4 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning käesoleva seaduse §-s 30¹ sätestatud menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast. [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(3) Finantsinspektsioonile teatatakse selle äriühingu nimi, milles oluline osalus omandatakse või seda suurendatakse või mis muudetakse omandaja poolt kontrollitavaks, samuti selles äriühingus omandatava osaluse suurus ning esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab väljavõtet aktsiaraamatust, andmeid omandaja poolt omandatavate ja talle kuuluvate aktsiate tüübi ja häälte arvu kohta ning vajaduse korral muud informatsiooni;
- 2) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab muu hulgas omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi, selle puudumise korral sünniaega;
- 3) juriidilisest isikust omandaja või varakogumit valitseva juriidilise isiku nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ära kiri ja põhikirja olemasolu korral selle ära kiri;
- 4) juriidilisest isikust omandaja omanike või liikmete nimekiri ning andmed igale omanikule või liikmele kuuluvate aktsiate hulga või kuuluva osa suuruse ja häälte arvu kohta;
- 5) andmed juriidilisest isikust omandaja juhatuse ja nõukogu liikmete kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, haridus-, töö- ja teenistuskäiku, ning nende isikute usaldusväärsus, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut ärialast mainet kinnitavad dokumendid;
- 6) kinnitus, et osaluse omandamise tulemusel panga juhiks saavat isikut ei ole karistatud majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja karistusandmed on karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud. Välisriigi kodaniku puhul on aktsepteeritav tema päritoluriigi karistusregistri tõend või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument tingimusel, et selle väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud;
- 7) kirjeldus omandaja tegevuse kohta ettevõtluses ning omandajaga seotud isikute majanduslike ja mittemajanduslike huvide kirjeldus;
- 8) kinnitus, et käesoleva lõike punktis 6 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad tema õiguse olla panga juht;
- 9) olemasolu korral omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud; [RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]
- 10) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ning temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud reitingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema ning konsolideerimisgrupi suhtes väljastatud krediidireitingud;
- 11) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning vandeaudiitori aruanded; [RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]
- 12) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
- 13) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;
- 14) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-le 29 ja väärtpaberituru seaduse §-dele 10 ja 72¹;
- 15) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-le 29 ja väärtpaberituru seaduse §-dele 10 ja 72¹;
- 16) panga kontrollitavaks äriühinguks muutumise korral äriplaan ning muud kontrolli saamise ja teostamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-le 29 ja väärtpaberituru seaduse §-le 10;
- 17) ülevaade pangas rakendatavast strateegiast, kui ta omandamise tulemusel ei muutu kontrollitavaks äriühinguks.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(3¹) **Rahandusminister võib kehtestada määruse**, milles täpsustatakse Finantsinspektsioonile esitatavaid käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmeid ja dokumente. [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(3²) Finantsinspektsioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema eesti keeles. Finantsinspektsiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada ka mõnes muus keeles. [RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(4) Finantsinspeksioon võib kirjalikult nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks lisaandmeid ja -dokumente. Sealjuures täpsustatakse, millist lisateavet tuleb Finantsinspeksioonile esitada.
[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(5) Finantsinspeksioon võib loobuda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmete või dokumentide nõudmisest osaliselt või täies mahus.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(6) Kui olulist osalust soovib omandada kolmanda riigi krediidasutus, kindlustusandja, investeerimisühing, fondivalitseja, investeerimisfond, e-raha asutus või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik, tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmetele ja dokumentidele esitada Finantsinspeksioonile kolmanda riigi vastava finantsjärelevalve asutuse tõend selle kohta, et nimetatud kolmanda riigi isik omab kehtivat tegevusluba ja täidab kehtivaid nõudeid.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 30¹. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 29¹ esitatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise keelamise või lubamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) Finantsinspeksiooni poolt hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 30 lõikes 2¹ sätestatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus käesoleva seaduse § 30 lõikes 4 nimetatud lisaandmeid ja -dokumente nõuda 50 tööpäeva jooksul menetlustähtaja algusest arvates.

(3) Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide esmakordse nõudmise ja omandajalt nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub. Peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva.

(4) Täiendava lisaandmete ja -dokumentide nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(5) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelevalvet või omandaja üle teostab järelevalvet kolmanda riigi finantsjärelevalve asutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(6) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise ja suurendamise ning panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel koostööd lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, kui omandaja on:

- 1) lepinguriigis tegevusloa saanud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik;
- 2) lepinguriigis tegevusloa saanud kindlustusandja, krediidasutuse, fondivalitseja, investeerimisfondi, investeerimisühingu või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku emattevõtja või
- 3) isik, kelle kontrollitavaks äriühinguks on teises lepinguriigis tegevusloa saanud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teiste finantsjärelevalve asutustega. Finantsinspeksioon edastab viivitamata teistele finantsjärelevalveasutustele kõik andmed, mis on olulised olulise osaluse omandamise ja suurendamise ning panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel.

(8) Kui olulist osalust soovib üheaegselt omandada rohkem kui üks isik, peab Finantsinspeksioon neid kohtlema võrdsete asjaolude korral võrdselt.
[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

§ 31. Osaluse omandamise tingimused, keelamise alused ja otsus omandamise kohta

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul tal on õigus olulist osalust omandada, seda suurendada või muuta pank kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või ületada kokku 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu teostamisest või teostamata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või panga kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon ei keela oma ettekirjutusega olulise osaluse omandamist, selle suurendamist või panga

kontrollitavaks äriühinguks muutmist, lähtudes käesoleva seaduse §-s 30¹ ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatust.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(3) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise ja suurendamise ning panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui:

- 1) omandaja ei vasta käesoleva seaduse §-s 29¹ sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesoleva seadusega ettenähtud või Finantsinspeksiooni poolt käesoleva seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete või dokumentide alusel ei saa kõrvaldada Finantsinspeksiooni mõistlikku kahtlust omandamise ebasobivuses ning selles, et omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) pank muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ning selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspeksiooniga koostööd.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(4) Finantsinspeksioon esitab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast vastava otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab finantsjärelevalvet teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida tema hinnang olulise osaluse omandamise või suurendamise või panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või panga kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspeksioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt arvatakse osaluse omandamine või panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(6) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega igakordselt keelata või piirata omandajal või isikul, kes pangas olulist osalust omab või kelle kontrollitavaks äriühinguks pank on, pangas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamist, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 5 sätestatud asjaolud. Ettekirjutuse võib Finantsinspeksioon teha olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 5 sätestatud ettekirjutuse tegemisest. Finantsinspeksioon võib ettekirjutuse avalikustada oma veebilehel, sealhulgas võib omandaja ise nõuda ettekirjutuse avalikustamist.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(7) Juhul kui omandaja või isik, kes omab pangas olulist osalust või kelle kontrollitavaks äriühinguks pank on, on teises lepinguriigis registreeritud krediitiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, e-raha asutus, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 5 või 6 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale finantsjärelevalve asutusele.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3, 5 ja 6 sätestatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka pangale, tema aktsiaraamatu pidajale või muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 32. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning aktsiatega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspeksiooni ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspeksioon on teinud käesoleva seaduse § 31 lõikes 5 või 6 nimetatud ettekirjutuse;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspeksiooni käesoleva seaduse §-s 30 sätestatud korras teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(2) Tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid panga tema kontrollitavaks äriühinguks.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku kvorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspeksiooni, aktsionäri või äriühingu nõukogu või juhatuse liikme avalduse alusel tuvastada üldkoosoleku otsuse tühisuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(4) Kui teostati tehingust, millega pank pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspektsiooni, aktsionäri või äriühingu nõukogu või juhatuse liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise tühiseks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul, arvates õiguste teostamise hetkest.
[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

§ 33. Osaluse muutumisest ja sellega seotud asjaoludest teavitamine

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(1) Kui isik kavatseb võõrandada aktsiaid ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse pangas või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist panga üle, peab ta kavatsusest Finantsinspektsiooni viivitamata teavitama, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu.
[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse või tehingu tõttu kontrolli panga üle või olulise osaluse pangas või tema osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud määra. Sellisel juhul on isik kohustatud teavitama pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektsiooni.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(3) Pank on käesoleva seaduse § 30 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(4) Pank esitab koos majandusaasta aruandega Finantsinspektsioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli pangas oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-le 29 ja väärtpaberituruse seaduse §-dele 10 ja 72¹.
[RT I 2009, 37, 250- jõust. 10.07.2009]

(5) Olulist osalust omav isik teavitab oma aktsiate koormamisest kolmandate isikute õigustega viivitamata Finantsinspektsiooni, näidates seejuures ära pandiga seotud andmed, sealhulgas pantija ja pandipidaja nimed, isiku- või registrikoodid või nende puudumisel sünniaja ning pandipidaja kasuks panditud aktsiate arvu. Teavitamiskoost ei kohaldata juhul, kui aktsiate koormamine on registreeritud Eesti väärtpaberite keskkongressis.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 34. Oma aktsiate omandamine ja tagatiseks võtmine

(1) Pank võib oma aktsiaid omandada ning võtta neid tavapärase äritegevuse käigus tagatiseks tingimusel, et panga aktsiad on kaubeldavad reguleeritud turul.

(2) Panga poolt oma aktsiate tagatiseks võtmisel ei kohaldata äriseadustiku § 283 lõike 2 punktis 1 sätestatud.
[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3) Laenu andmine oma aktsiate ostmiseks on keelatud.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 35. Panga aktsiakapital

(1) Panga asutamisel peab tema sissemakstud aktsiakapital olema ekvivalentne vähemalt 5 miljoni euroga.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Panga aktsiakapitalina võib näidata ainult realselt sissemakstud summasid.

§ 36. Aktsiakapitali suurendamise viisid

(1) Üldkoosoleku otsusega võib panga aktsiakapitali suurendada täiendavate rahaliste sissemaksetega või, sissemakseid tegemata, panga jaotamata kasumi või aazio arvel (fondiemiisjon) või vahetusvõlakirjade aktsiateks ümbervahetamise teel või allutatud laenu lepingust tuleneva rahalise nõude ja aktsiate väljalaskehinna tasaarvestamise teel.

(2) Üldkoosoleku otsusel võib panga aktsiakapitali suurendamisel pankade ühinemise käigus tasuda aktsiate eest mitterahalise sissemaksega.

(3) Panga aktsiakapitali suurendamiseks vahetusvõlakirjade aktsiateks ümbervahetamise teel või allutatud laenu lepingust tuleneva nõude ja aktsiate väljalaskehinna tasaarvestamise teel on vajalik Finantsinspektsiooni eelnev kirjalik nõusolek.

(3¹) Finantsinspeksioon võib keelduda nõusoleku andmisest, kui panga aktsiakapitali suurendamine käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud viisil kahjustab krediidasutuse hoiustajate, klientide ja teiste võlausaldajate huve.

(4) Panga suhtes kohaldatakse ka äriseadustiku §-s 349 sätestatud, kusjuures nõukogu ei või suurendada aktsiakapitali rohkem kui 10 protsenti aktsiakapitalist, mis oli ajal, kui nõukogu sai õiguse suurendada aktsiakapitali.

(5) Pank on kohustatud teatama Finantsinspeksioonile aktsiakapitali kavandatava suurendamise tingimused vähemalt seitse päeva enne vastava otsuse vastuvõtmist.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 37. Aktsiakapitali vähendamine

(1) Aktsiakapitali võib vähendada kahjumi katmiseks (aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine), kui käesoleva seadusega ei ole sätestatud teisiti. Panga neto-omavahendeid ei tohi pärast aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist olla vähem, kui on sätestatud käesoleva seaduse § 72 lõikes 3.
[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(2) Muul eesmärgil aktsiakapitali vähendamiseks peab olema Finantsinspeksiooni eelnev kirjalik nõusolek.

(3) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõusoleku andmisest, kui aktsiakapitali vähendamine kahjustab panga maksevõimelisust või muul viisil panga hoiustajate, klientide ja teiste võlausaldajate huve.

(4) Pangale ei kohaldata äriseadustiku § 358 ja § 359 lõike 1 esimeses lauses sätestatud tähtaega ning lõiget 2. Juhatus avaldab 15 päeva jooksul aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest üleriigilise levikuga ajalehes teate aktsiakapitali uue suuruse kohta.
[RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

4. peatükk ÜHISTUPANK KUI KREDIIDIASUTUS

§ 38. Seaduste kohaldamine

Ühistupanga asutamisel, tegutsemisel ja lõpetamisel kohaldatakse hoiu-laenuühistu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

§ 39. Ühistupanga asutamine

(1) Ühistupanga asutajaid peab olema vähemalt 50 isikut.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

(2) Ühistupanga asutamisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 25 sätestatud.

(3) Ühistupanga asutamisel ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse §-s 5, § 7 lõike 2 punktis 1 ja § 10 lõike 1 punktis 1 sätestatud.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 40. [Kehtetu -RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 41. Ühistupanga asutamine hoiu-laenuühistute ühinemisel

(1) Ühistupanga võib asutada hoiu-laenuühistute ühinemisel hoiu-laenuühistu seaduses ettenähtud korras.

(2) Ühistupanga asutajateks on ühinevad hoiu-laenuühistud.

(3) Ühistupanga asutamisel hoiu-laenuühistute ühinemise teel peab kõiki ühinevaid hoiu-laenuühistuid kontrollima vähemalt üks ühine audiitor, kes vastab käesoleva seaduse § 94 lõikes 1 toodud tingimustele.

(4) Audiitor koostab ühinemislepingu ja -aruande kontrollimise kohta aruande ja annab oma arvamuse selle kohta, kas asutatava ühistupanga osakapital ja neto-omavahendite suurus vastab käesoleva seaduse ja selle alusel välja antud õigusaktide nõuetele.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 42. Ühistupanga põhikirjale esitatavad nõuded

(1) Ühistupanga põhikirjas peab lisaks hoiu-laenuühistu seaduses sätestatule olema märgitud:

1) ühistupanga organisatsioonilise struktuuri kirjeldus ja struktuuriüksuste moodustamise kord;

2) juhtimisorganite pädevus;

3) organ, kes kehtestab ühistupanga liikmetega tehingute tegemise ja liikme vastu nõude esitamise korra;

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

4) aruandluse põhimõtted;

5) revisjonikomisjoni töökord.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

(4) Ühistupangale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud.

§ 42¹. Ühistupanga liikmed

(1) Ühistupanga liikmetele ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse §-s 17 sätestatud.

(2) Ühistupanga liikmeks vastuvõtmise otsustab isiku avalduse alusel ühistupanga juhatus, kui põhikirjaga ei ole seda õigust antud nõukogule.

(3) Ühistupanga liikmel on õigus ühistust väljaastumisel või väljaarvamisel tagasi saada tasutud osamaks, kui tal ei ole ühistupanga ees täitmata sissenõutavaks muutunud kohustusi.

(4) Osamaks tuleb välja maksta liikmelisuse lõppemisest arvates kolme aasta jooksul, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega. Üldkoosolek võib määrata uue mõistlikult vajaliku tähtaja osamaksu väljamaksmiseks, kui pärast väljamakse tegemist ühistupanga omavahendid ei ole piisavad käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud usaldatavusnormatiivide ja muude käesoleva seaduse ning selle alusel kehtestatud nõuete täitmiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kohaldatakse ka surnud liikme pärijatele, kui pärijad ei saa ühistu liikmeks.

(6) Ühistupanga liikmetele ei kohaldata tulundusühistuseaduse §-des 33–37 sätestatud.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 43. [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 44. Ühistupanga osakapital

(1) Ühistupanga asutamisel peab tema sissemakstud osakapital olema ekvivalentne vähemalt 5 miljoni euroga.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Ühistupanga osakapitalina võib näidata ainult realselt sissemakstud summasid.

§ 45. Ühistupanga reservkapital

(1) Ühistupanga kohustuste tagamiseks moodustatakse reservkapital, mille suurus peab olema vähemalt 1/10 osakapitalist, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suuremat määra.

(2) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, peatatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvel.

§ 46. Ühistupanga kasumi jaotamine

(1) Ühistupanga kasum arvutatakse raamatupidamiseeskirjade järgi ja jaotatakse üldkoosoleku otsusel.

(2) Üldkoosoleku otsusega ei või juhatuse esitatud kasumi jaotamise ettepanekus liikmetele väljamaksmiseks ettenähtud kasumiosa suurendada.

(3) Liikmetele ei tohi teha väljamakseid, kui ühistupanga viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmneb, et ühistupanga omavahendite summa ei vasta käesolevas seaduses sätestatud.

§ 47. Ühistupanga kahjumi katmine

Ühistupangale ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse § 26 sätteid.

5. peatükk KREDIIDIASUTUSE JUHTIMINE JA ORGANISATSIOONILINE STRUKTUUR.

KREDIIDIASUTUSE JUHTIMISORGANITE LIIKMETELE JA TÖÖTAJATELE ESITATAVAD NÕUDED

§ 48. Krediidiasutuse juhid

(1) Krediidiasutuse juhtideks loetakse krediidiasutuse nõukogu ja juhatuse liikmeid.

(2) Krediidiasutuse ning finantsvaldusettevõtja juhtideks võib valida või määrata vaid isikuid, kellel on krediidiasutuse juhtimiseks vajalik haridus, kogemused, kutsealane sobivus ning laitmatu ärialane reputatsioon. [RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(3) Krediidiasutuse juhtideks, samuti krediidiasutuse ematettevõtja või sellega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu nõukogu või juhatuse liikmeks on keelatud valida või määrata isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima.

(4) Krediidiasutuse juhid ja töötajad on kohustatud tegutsema nendelt oodatava ettenägelikkuse ja kompetentsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes krediidiasutuse ning selle klientide huvidest.

(5) Krediidiasutuse juhid ja töötajad on kohustatud seadma krediidiasutuse ning selle klientide majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest.

(6) Krediidiasutus teavitab Finantsinspektsiooni krediidiasutuse juhi valimise, määramise või ametiaja pikendamise kavatsusest, esitades Finantsinspektsioonile vähemalt kümme päeva enne selle küsimuse otsustamist käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud andmed ja dokumendid. Eeltoodud tähtaega ei kohaldata, kui dokumentide eelnev esitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik. [RT I 2010, 7, 30- jõust. 26.02.2010]

(6¹) Krediidiasutus teavitab Finantsinspektsiooni krediidiasutuse juhi tagasiastumisest või tema tagasikutsumise algatamisest enne volituste tähtaja lõppemist vähemalt kümme päeva enne nimetatud küsimuse otsustamist. Eeltoodud tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik. [RT I 2010, 7, 30- jõust. 26.02.2010]

(7) Krediidiasutuse juhtide valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik ülevaate oma hariduse, töökogemuse, ettevõtluses osalemise ja tema kohta karistusregistrisse kantud karistuste kohta ning kinnituse, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiasutuse juht. Isiku usaldusväärsus, tema sobivust ja nõuetele vastavust kinnitavate andmete ja dokumentide esitamise korra [kehtestab Eesti Pank](#).

§ 49. Konkurentsikeeld ning majanduslike huvide deklareerimine

(1) Krediidiasutuse nõukogu liige ei või olla teise krediidiasutuse nõukogu, juhatuse või revisjonikomisjoni liige või audiitor, välja arvatud juhul, kui tegemist on samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingutega või kui krediidiasutused ei ole käsitatavad konkureerivatena nende tegutsemise tõttu erinevatel kaubaturgudel.

(2) Krediidiasutuse juhatuse liige ei või olla:

- 1) teise äriühingu juhatuse ega nõukogu liige, välja arvatud juhul, kui tegemist on samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingutega;
- 2) teise äriühingu prokurist, audiitor, revisjonikomisjoni liige ega revident.

(3) Krediidiasutuse juhatuse liige ei või olla töölepingulistest suhetes teiste isikutega. Krediidiasutuse juhatuse liikmel on keelatud sõlmida teiste isikutega lepinguid, mille kohaselt on tema ülesandeks investeerimine, laenu- ja investeerimisprojektide koostamine või vahendamine või muu sarnane tegevus.

(4) Krediidiasutuse juhid on kohustatud deklareerima oma majanduslikud huvid ja majanduslike huvide konfliktid [Eesti Panga poolt kehtestatud](#) tingimustel ja korras. [RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 50. Krediidiasutuse juhi tagasikutsumine

(1) Finantsinspektsioonil on õigus ettekirjutusega nõuda krediidiasutuse juhi tagasikutsumist, kui:

- 1) Finantsinspektsiooni arvamusel isik ei vasta krediidiasutuse juhile kehtestatud nõuetele või
- 2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid, tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente või
- 3) isiku tegevus krediidiasutuse juhtimisel on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama krediidiasutuse juhtimist selliselt, et hoiustajate, teiste klientide ja võlausaldajate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(2) Kui krediidasutus ei ole täielikult või tähtaegselt täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil õigus nõuda krediidasutuse juhi tagasikutsumist kohtu poolt.

(3) Tagasikutsumatud nõukogu liikme asemele võib uue liikme määrata kohus Finantsinspeksiooni, krediidasutuse juhatuse või nõukogu või aktsionäri nõudel. Kohtu poolt määratud nõukogu liikme volitused kestavad kuni uue nõukogu liikme valimiseni üldkoosoleku poolt.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 51. Üldkoosolek

(1) Juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku:

1) kui krediidasutusel on omavahendeid vähem, kui on ette nähtud käesoleva seaduse § 79 lõikes 2 ja krediidasutus ei ole Finantsinspeksiooni ettekirjutuses määratud tähtjaks omavahendeid nõutava tasemeni suurendanud või

2) muudel seaduses sätestatud juhtudel;
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud juhul peab üldkoosolek otsustama:

1) aktsia- või osakapitali suurendamise või muude abinõude tarvituselevõtmise, et viia krediidasutuse omavahendid vastavusse käesoleva seaduse nõuetega;

2) krediidasutuse ühinemise või jagunemise või krediidasutuse ühinemise või

3) krediidasutuse lõpetamise või pankrotiavalduse esitamise.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(2¹) Kui juhatus ei kutsu erakorralist üldkoosolekut kokku kümne päeva jooksul aktsionäride, nõukogu või audiitori nõude või Finantsinspeksiooni ettekirjutuse saamisest arvates või juhatus ei kutsu seda kokku muudel seaduses sätestatud juhtudel, on nii aktsionäridel, nõukogul, audiitoril kui ka Finantsinspeksioonil õigus üldkoosolek ise kokku kutsuda.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(3) Pangale ei rakendata äriseadustiku § 292 lõike 1 punktis 1 ja lõikes 3 ning §-s 301 sätestatud ja ühistupangale ei kohaldata hoiu-laenuühistu seaduse §-s 40 sätestatud.

(4) Juhatus või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, või 1/10 liikmetest või Finantsinspeksioon võivad nõuda teatud küsimuse päevakorda võtmist. Nõude peab esitama enne aktsionäridele või liikmetele üldkoosoleku kutse saatmist või selle avaldamist.

(5) Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate Finantsinspeksioonile samas korras kui krediidasutuse aktsionäridele või liikmetele.

[RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 52. Krediidasutuse nõukogu

(1) Nõukogu on krediidasutuse juhtimisorgan, mis planeerib krediidasutuse tegevust, annab juhatusele tegevusjuhiseid krediidasutuse juhtimise korraldamisel ja teostab järelevalvet krediidasutuse tegevuse üle, samuti juhatuse tegevuse üle krediidasutuse juhtimisel.

(2) Nõukogu liikmed peavad tagama kontrolli selle üle, et nii krediidasutuse, selle juhatuse kui töötajate tegevus oleks kooskõlas õigusaktidega ning krediidasutuse juhtimisorganite poolt kehtestatud sise-eeskirjade ja muude reeglite sätetega.

(3) Nõukogu liikmed peavad aru saama krediidasutuse tegevusega kaasnevatest riskidest ning tagama krediidasutuse juhatuse poolt riskide kindlaksmääramise, nende suuruse jälgimise ning kontrollimise.

(4) Nõukogu pädevusse ja kohustuste hulka kuuluvad:

1) krediidasutuse strateegia ja tegevuse üldpõhimõtete kinnitamine;

2) krediidasutuse üldiste riskijuhtimise põhimõtete kinnitamine;

2¹) käesoleva seaduse § 57¹ lõikes 1 sätestatud krediidasutuse juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtete kinnitamine;

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

3) krediidasutuse organisatsioonilise struktuuri põhimõtete kinnitamine;

4) krediidasutuse tegevuse kontrollimise üldpõhimõtete kinnitamine;

5) siseauditi üksuse põhimääruse kinnitamine;

6) krediidasutuse juhatuse esimehe ja juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine;

7) krediidasutuse siseauditi üksuse juhi ametisse nimetamine ja vabastamine ning siseauditi üksuse juhi ettepanekul siseauditi üksuse töötajate ametisse nimetamine ja vabastamine;

8) krediidasutuse eelarve ja investeringute kava kinnitamine;

- 9) välisriigis filiaalide asutamise ja sulgemise otsustamine;
- 10) krediidikomitee tegevuse üldpõhimõtete ja pädevuse kinnitamine;
- 11) tehingute, mis väljuvad krediidiasutuse igapäevase majandustegevuse raamidest, tegemise otsustamine;
- 12) juhatuse liikmetega tehingute tegemise otsustamine ja nendes tehingutes krediidiasutuse esindaja määramine;
- 13) juhatuse liikme vastu nõude esitamine ja selles nõudes krediidiasutuse esindaja määramine;
- 14) muude põhikirjaga nõukogu pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(4¹)Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1–4 ja 10 sätestatud põhimõtteid tuleb regulaarselt läbi vaadata ja vajaduse korral ajakohastada.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(5) Krediidiasutustele ei kohaldata äriseadustiku § 317 lõikes 1 sätestatud.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 53. Nõukogu liikmed

(1) Nõukogus on viis liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

(2) Lisaks käesoleva seaduse § 48 lõikes 3 sätestatud isikutele ei või nõukogu liikmeks olla krediidiasutuse juhatuse liige ega mõni teine krediidiasutuse nimel tegutsema volitatud isik, sisekontrolli töötaja, revisjonikomisjoni liige, krediidiasutuse audiitor või pankrotivõlgnik. Põhikirjas võib näha ette veel muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.

§ 54. Nõukogu koosolek

(1) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul.

(2) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuab nõukogu liige, juhatuse liige, audiitor, siseauditi üksuse juht või revisjonikomisjoni esimees või aktsionärid, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, või 1/10 liikmetest või muud seaduses ettenähtud isikud. Nõukogu koosoleku kokkukutsumise taotluses tuleb ära näidata otsustamist vajavad küsimused.

(3) Audiitor või siseauditi üksuse juht või revisjonikomisjoni esimees on kohustatud osa võtma nõukogu koosolekust, kui seda nõuab vähemalt üks nõukogu liige.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 55. Krediidiasutuse juhatus

(1) Juhatus on krediidiasutuse juhtimisorgan, mis juhib selle igapäevast tegevust, lähtudes nõukogu poolt kinnitatud strateegiast ning tegevuse üldistest põhimõtetest ning kontrollib krediidiasutuse töötajate igapäevast tegevust.

(2) Juhatus on muu hulgas kohustatud:

- 1) töötama välja äriplaani nõukogu poolt kinnitatud strateegia elluviimiseks;
 - 2) töötama välja krediidiasutuse riskijuhtimise põhimõtted, lähtudes nõukogu poolt kinnitatud üldistest põhimõtetest ja kinnitama tagatiseta laenude andmise tingimused ja piirmäärad;
 - 2¹) kindlaks määrama krediidiasutuse riskitaluvuse kõigi asjasse puutuvate äriühingute ja äriüksuste kaupa;
- [RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]
- 3) pidevalt kindlaks määrama ja hindama kõiki krediidiasutuse tegevusega kaasnevaid riske ning tagama nende suuruse jälgimise ning kontrollimise;
 - 4) kujundama krediidiasutuse organisatsioonilise struktuuri põhikirjas sätestatud põhimõtete alusel ning kinnitama krediidiasutuse struktuuri;
 - 5) lähtudes nõukogu poolt kehtestatud põhimõtetest töötama välja ning rakendama krediidiasutuse tegevuse kontrollimise süsteemid, tagama nende järgimise, pidevalt hindama nende piisavust ning vajadusel neid täiustama;
 - 6) tagama, et kõik krediidiasutuse töötajad oleksid teadlikud nende töökohustustega seotud õigusaktide sätetest ning krediidiasutuse juhtimisorganite kinnitatud dokumentides sätestatud põhimõtetest;
 - 7) korraldama krediidiasutuse sisekontrolli süsteemi tõhusa toimimise ja tagama kontrolli selle üle, et krediidiasutuse, selle juhtide ning töötajate tegevus oleks kooskõlas õigusaktidega ning krediidiasutuse juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidega ja heade pangandustavadega;
 - 8) tagama süsteemide olemasolu ning töötamise, mis tagaksid krediidiasutuse töötajatele nende tööülesannete täitmiseks vajaliku informatsiooni õigeaegse edastamise;
 - 9) tagama krediidiasutuse poolt kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning klientide vara hoidmiseks kasutatavate süsteemide turvalisuse ning nende regulaarse kontrollimise;
 - 10) teavitama nõukogu tema kehtestatud ulatuses ja korras kõigist avastatud õigusaktide ja krediidiasutuse juhtimisorganite poolt kehtestatud siseeskirjade ja muude reeglite rikkumistest.
 - 11) jälgima, et krediidiasutuse kõigi tegevuste puhul oleks tagatud piisav funktsioonide lahusus, ning vältima huvide konflikti tekkimist.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2¹) Juhatus peab tagama, et krediidasutuse organisatsiooniline struktuur on läbipaistev ja selgelt piiritletud vastutusaladega ning et kehtestatud on riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ning raporteerimise protseduurid, mis on piisavad ja proportsionaalsed krediidasutuse tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega. Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud on juhatus seoses riskijuhtimisega ja riskide hindamisega kohustatud täiendavalt:

- 1) kinnitama krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamise korral reitingute määramise ja krediidiriski parameetrite hindamise üldpõhimõtted;
- 2) kinnitama operatsiooniriski standardmeetodi kasutamise korral äriiinide kaardistamise üldpõhimõtted;
- 3) kinnitama operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhineva meetodi kasutamise korral mudelite kirjelduse ja toimimise üldpõhimõtted;
- 4) tagama krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamise korral krediidasutuse reitingusüsteemi nõuetekohase toimimise ja regulaarselt teadmiseks võtma ülevaated reitingute määramise protsessi kohta, milles kirjeldatakse muu hulgas krediidiriski profiili reitinguklasside kaupa, reitingute muutumist, krediidiriski parameetrite hinnanguid reitinguklasside kaupa, reitingusüsteemi täiustamist vajavaid valdkondi ja eelnevalt kindlaks tehtud puuduste kõrvaldamist ning võrreldakse tegelikke krediidiriski parameetrite näitajaid prognoositud krediidiriski parameetrite hinnangute ja stressitestide tulemustega;
- 5) tagama krediidasutuse operatsiooniriski juhtimise korralduse nõuetekohase toimimise ja regulaarselt teadmiseks võtma vastava informatsiooni.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

- 6) tagama krediidasutuse likviidsusriski juhtimise korralduse nõuetekohase toimimise, sealhulgas heaks kiitma käesoleva seaduse § 82¹ lõikes 10 nimetatud talitluspidevuse plaani ja regulaarselt teadmiseks võtma asjakohase informatsiooni.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate krediidasutuse tegevusest ja majanduslikust olukorrast.

(4) Juhatus peab kohe teavitama nõukogu liikmeid krediidasutuse majandusliku seisundi halvenemisest, selle ohust või usaldatavusnormatiividest kõrvalekaldumisest.

§ 56. Juhatusel liikmed

(1) Juhatuses on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

(2) Juhatusel liikmeks võib olla isik, kellel on laitmatu ärialane reputatsioon, kõrgharidus, krediidasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised ning kogemused, kutsealane sobivus ning vähemalt kolmeaastane erialane töökogemus.

(3) Lisaks käesoleva seaduse § 48 lõikes 3 sätestatud isikutele ei või krediidasutuse juhatusel liikmeks olla nõukogu liige, sisekontrolli töötaja, revisjonikomisjoni liige, revident, audiitor või pankrotivõlgnik. Põhikirjas võib ette näha veel muid isikuid, kes ei või olla juhatusel liikmeks.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 57. Kõrgendatud nõuded krediidasutuse juhatusel esimehele

Lisaks käesolevas seaduses krediidasutuse juhatusel liikmele sätestatud nõudmistele peab krediidasutuse juhatusel esimees omama vähemalt viieaastast rahandusalast praktilist töökogemust juhtival ametikohal.

§ 57¹. Krediidasutuse juhatusel liikmete ja töötajate tasustamine

(1) Krediidasutuse juhatusel liikmete ja töötajate tasustamise ning tööga kaasnevate hüvede, sealhulgas lahkumis- ja pensionihüvitiste ja muude soodustuste määramise alused ja põhimõtted (edaspidi *tasustamise põhimõtted*) peavad:

- 1) olema selged ja läbipaistvad ning kooskõlas usaldusväärse ja tõhusa riskide juhtimise põhimõtetega;
- 2) lähtuma krediidasutuse äristrateegiast ja väärtustest, arvestades krediidasutuse majandustulemusi ning hoiustajate ja muude klientide õigustatud huve;
- 3) lähtuma krediidasutuse pikaajalistest eesmärkidest ja võtma arvesse suutlikkust toime tulla väliskeskkonna muutustega.

(2) Krediidasutus peab käesoleva seaduse § 57² lõigetes 4 ja 5 ning §-des 57³ ja 57⁴ tasustamise kohta sätestatud nõudeid täielikult või osaliselt järgima juhul, kui nende rakendamine on tema tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega proportsionaalne.

(3) Krediidasutuse töötajateks käesoleva seaduse §-de 57²–57⁴ tähenduses on töötajad, kelle:

- 1) tööülesanneteks on krediidasutuse juhtimis- või kontrollifunktsiooni täitmine;
- 2) tööülesannete hulka kuulub krediidasutuse riskiprofiili oluliselt mõjutavate riskide võtmine, sealhulgas riskijuhid või vastavuskontrolli ülesannete täitjad, või

3) töötasu aastane kogusumma on võrdsel tasemel krediidasutuse juhatuse liikmete tasudega.

(4) Käesolevas seaduses käsitatakse töötasuna ka krediidasutuse juhatuse liikmetele makstavaid tasusid.
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

§ 57². Tulemustasude maksmine krediidasutuses

(1) Krediidasutuse juhatuse liikmele või töötajale majandustulemustelt ja tehingutelt makstavate tasude (edaspidi *tulemustasu*) määramise alused peavad olema objektiivsed ja põhjendatud ning määrama eelnevalt kindlaks ajaperioodi, mille eest tulemustasu makstakse

(2) Tulemustasu määramisel ja väljamaksmisel tuleb arvesse võtta järgmist:

- 1) põhitöö- ja tulemustasu osakaal peab olema mõistlikus vastavuses juhatuse liikme või töötaja ülesannetega;
- 2) põhitöötasu peab moodustama kogu töötasust piisavalt suure osa, mis võimaldab vajaduse korral jätta tulemustasu määramata või välja maksmata;
- 3) juhatuse liikme või töötaja personaalseid töötulemusi, arvestades nii rahalisi kui ka muid sise-eeskirjadest ja protseduurireeglitest tulenevaid kriteeriume;
- 4) juhatuse liikme või töötaja personaalseid ja äriüksuse töötulemusi koosmõjus kogu krediidasutuse näitajatega;
- 5) tulemustasude maksmise mõju krediidasutuse omavahendite tasemele ja likviidsusele ning sellega seotud olemasolevaid ja potentsiaalseid riske.

(3) Juhatuse liikme lepingus või töölepingus võib eelnevalt kindlaksmääratud summas tulemustasu maksmise ette näha ainult ametisse või tööle asumise esimesel aastal.

(4) Vähemalt 50% tulemustasust peab moodustama tasakaalustatud kogum krediidasutuse aktsiatest, aktsiaoptioonidest või muudest sarnastest õigustest, mis on seotud aktsiate omandamisega.

(5) Tulemustasu olulise osa, mis ei tohi olla väiksem kui 40% tulemustasust, väljamaksmine peab olema jaotatud tasakaalustatult vähemalt kolmeaastase ajaperioodile, arvestades krediidasutuse majanduslikku ja äririske. Kui tulemustasu osakaal kogu töötasust on eriti kõrge, peab tulemustasu väljamaksmisel jaotama 60% tulemustasust lähtuvalt käesoleva lõike esimeses lauses sätestatust. Käesolevas lõikes nimetatud tulemustasu olulise osa võib lisaks eeltoodule välja maksta ka tervikuna kolmeaastase või sellest pikema ajaperioodi lõpus.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja lõike 2 punktides 3–5 kirjeldatud tulemustasu määramise põhimõtteid kohaldatakse ka juhatuse liikme lepingu või töölepingu lõpetamisega seotud lahkumishüvitistele.

(7) Juhatuse liikme lepingus või töölepingus tuleb ette näha krediidasutuse õigus vähendada väljamaksmisele kuuluvaid tulemustasusid, peatada tulemustasude väljamaksmine või nõuda väljamakstud tulemustasude osalist või täielikku tagastamist, arvestades käesolevas seaduses sätestatud tingimusi. Krediidasutus võib kohaldada eelnimetatud õigust, kui:

- 1) krediidasutuse üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud;
- 2) krediidasutuse juhatuse liige või töötaja ei täida enam tulemuskriteeriume;
- 3) krediidasutus ei täida enam usaldatavusnormatiive või krediidasutuse riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega või
- 4) tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

(8) Tulemustasust tuleneva nõude aegumistähtaeg on kolm aastat ajast, kui otsustati krediidasutuse juhatuse liikmele või töötajale tulemustasu maksmine.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 7 punktides 1–4 nimetatud juhtudel peab krediidasutus vajaduse korral olukorra parandamiseks ja riskide vähendamiseks muutma oma tasustamise põhimõtteid ja hoidma riskide katmiseks täiendavaid omavahendeid.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

§ 57³. Erisused ja lisatingimused töötasude maksmisel

(1) Krediidasutuse juhatuse liikmetel ja töötajatel ei ole lubatud sõlmida vastutuskindlustuse lepinguid ega võtta kasutusele muid sarnaseid meetmeid, millega vähendatakse tasustamise põhimõtete eesmärgiks seatud tulemuste rakendumist.

(2) Kui riik või avalik-õiguslik juriidiline isik on andnud krediidasutusele finantsvahendeid või -tagatise krediidasutuse likviidsuse või maksevõime säilitamiseks või taastamiseks, tuleb:

- 1) tulemustasu maksmist piirata protsendimäärana põhitegevuse tulust, millest on maha arvatud vastavad kulud;
- 2) välistada tulemustasu maksmine krediidasutuse juhatuse liikmetele, välja arvatud juhul, kui see on lubatud finantsvahendite või -tagatiste andmise tingimustega.

(3) Kui krediidasutuses on ette nähtud täiendav pensionihüvitiste maksmise kord lisaks kogumispensionide seaduses sätestatule, tuleb juhatuse liikme või töötaja pensioniõiguse tekkimisel teha pensioni väljamaksed

käesoleva seaduse § 57² lõikes 4 sätestatud proportsioonis ja instrumentidena ning kohaldada vähemalt viie aasta pikkust pensioni väljamaksmise perioodi.

(4) Kui juhatuse liikme leping või töötaja töösuhe krediidasutusega lõppeb enne tema pensioniõiguse tekkimist, tuleb krediidasutusel säilitada isiku eest tehtud pensionimaksud viie aasta jooksul käesoleva seaduse § 57² lõikes 4 nimetatud instrumentidena.
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

§ 57⁴. Töötasukomitee

(1) Krediidasutuses moodustatakse töötasukomitee, mille ülesanne on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist krediidasutuses ning tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Töötasukomitee:

- 1) teostab järelevalvet juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle;
- 2) hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks;
- 3) valmistab krediidasutuse nõukogule ette tasustamisalased otsuse projektid.

(2) Krediidasutus ei pea moodustama töötasukomiteed, kui töötasukomitee on moodustanud tema krediidasutustest emaettevõtja ja töötasukomitee tegevus hõlmab kogu konsolideerimisgruppi.

(3) Täpsed töötasukomitee moodustamise ja tegevuse tingimused ning alused tuleb määrata krediidasutuse sise-eeskirjades ja protseduurireeglites. Töötasukomiteesse peab kuuluma vähemalt üks krediidasutuse nõukogu liige.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

§ 58. Krediidikomitee

(1) Krediidikomitee moodustatakse krediidasutuse põhikirjas ettenähtud korras vähemalt viieliikmelises koosseisus, nende hulgas krediidasutuse juhatuse esimees, kes ei tohi olla krediidikomitee esimees või esimehe äraolekul juhtida krediidikomitee istungit. Vähemalt pooled ühistupanga krediidikomitee liikmed peavad olema ühistupanga liikmed või ühistupanga liikmete esindajad.

(2) Panga nõukogu poolt kehtestatud piirmäärast suuremate laenude andmine ja pikendamine toimub krediidikomitee igakordse eelneva otsuse alusel. Ühistupangas toimub laenude andmine ja pikendamine põhikirjas ettenähtud korras.

(3) Enne laenude andmise ja pikendamise otsustamist vaatab komitee läbi kõik laenu taotlemiseks esitatud dokumendid ja muu informatsiooni ning võtab selle alusel seisukoha laenu taotleja maksevõime ja usaldusväärsuse, tema poolt pakutavate tagatiste olemasolu ja piisavuse kohta. Krediidikomitee liikmete seisukohad kantakse istungi protokollile.

(4) Krediidikomitee istungid on kinnised. Krediidikomitee istung on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole komitee liikmetest. Laenu andmine otsustatakse lahtisel nimelisel hääletamisel häälteenamusega. Krediidikomitee liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda. Häälte võrdset jagunemisel on otsustav komitee esimehe hääl.

(5) Krediidikomitee istungid protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla kõik istungist osa võtnud komitee liikmed. Protokollile kantakse komitee liikme eriarvamus, mille ta kinnitab oma allkirjaga.

(6) Krediidikomitee ei ole kohustatud laenu andmisest keeldumist põhjendama.

§ 58¹. Riskikontrolli funktsioon

(1) Krediidasutuses, kes taotleb käesoleva seaduse § 86⁷ lõikes 1 sätestatud luba, peab toimima sõltumatu krediidiriski kontrolli funktsioon. Krediidiriski kontrolli funktsioon peab olema organisatsiooniliselt sõltumatu ja lahutatud laenude andmise otsuste tegemise funktsioonist, sealhulgas krediidikomiteest. Krediidiriski kontrolli funktsiooni eest vastutav isik esitab ülevaateid otse krediidasutuse juhatusele.

(2) Krediidiriski kontrolli funktsioon peab hõlmama vähemalt järgmisi tegevusi:

- 1) reitinguklasside ja jaenõuete kogumite pidev jälgimine ning testimine;
- 2) reitingüsteemi toimimise analüüsimine ning vastavate ülevaadete koostamine;
- 3) protseduuride väljatöötamine, et tagada krediidasutuse kõikides struktuuriüksustes reitinguklasside ja jaenõuete kogumite definitsioonide järjepidev ja ühetaoline rakendamine;
- 4) reitingute määramise protsessis toimuvate muudatuste ja nende põhjuste tuvastamine ning dokumenteerimine;
- 5) reitingukriteeriumite ülevaatamine krediidiriski taseme kajastamise sobivuse hindamiseks;

6) osalemine reitingute määramise protsessis kasutatavate mudelite väljatöötamisel või valimisel, nende rakendamisel ja usaldusvärsuse hindamisel;

7) pidev kontroll reitingute määramise protsessis kasutatavate mudelite üle;

8) mudelite perioodiline ülevaatamine ja neis vajalike muudatuste tegemine.

(3) Krediidiasutuses, kes taotleb käesoleva seaduse § 86⁴¹ lõikes 1 sätestatud luba, peab toimima sõltumatu operatsiooniriski kontrolli funktsioon, mis tagab pideva järelevalve operatsiooniriski mõõtmise ja juhtimise korralduse üle.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 59. Sisekontrolli süsteem

(1) Krediidiasutuses ja krediidiasutuse konsolideerimisgruppi kuuluvas äriühingus peab pidevalt toimima sisekontrolli süsteem, mis on proportsionaalne nende tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega ning mis tagab riskide kontrolli, ühingu juhtimise heade tavade järgimise ja siseauditi funktsiooni täitmise.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Krediidiasutuse sisekontrolli süsteem peab hõlmama kõiki krediidiasutuse juhtimis- ja tegevustasandeid, et tagada krediidiasutuse tegevuse efektiivsus, finantsaruandluse usaldatavus ning vastavus seadustele ja muudele õigusaktidele, krediidiasutuse juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidele ning headele pangandustavadele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni alusel.

(3) Krediidiasutuse sisekontrolli süsteemi osana moodustatakse sõltumatu siseauditi üksus, mis jälgib kogu krediidiasutuse tegevust. Siseauditi üksuse tasustamine peab lähtuma kontrolltegevuse eesmärkide saavutamisest ega tohi sõltuda tema poolt kontrollitavate majandustegevuse valdkondade töötulemustest.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(4) Siseauditi üksus hindab krediidiasutuse tavapärasest majandustegevust ja sise-eeskirjade ja protseduurireeglite vastavust ja piisavust krediidiasutuse tegevusele ning kontrollib pidevalt nõukogu ja juhatuse kehtestatud eeskirjadest, protseduurireglistest, limiitidest ja muudest normidest kinnipidamist ning jälgib Finantsinspektsiooni ettekirjutuste täitmist.

(4¹) Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamise korral peab siseauditi üksus või muu samaväärne sõltumatu osapool kontrollima ja hindama vähemalt üks kord aastas reitingusüsteemi toimimise, sealhulgas krediidiriski parameetrite hindamise vastavust käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuetele.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(4²) Siseauditi üksus või muu samaväärne sõltumatu osapool peab kontrollima ja hindama vähemalt üks kord aastas operatsiooniriski juhtimise korralduse toimimise ning operatsiooniriski standardmeetodi kasutamise korral regulaarselt äriühingute kaardistamise protsessi vastavust käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuetele.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(4³) Siseauditi üksus peab vähemalt üks kord aastas kontrollima ja hindama krediidiasutuse juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtete vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõuetele, välja arvatud juhul, kui krediidiasutuses on moodustatud töötasukomitee.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(5) Siseauditi üksus analüüsib krediidiasutuse ja selle töötajate tegevuses avastatud puudusi, ülesannete täitmata jätmise ja volituste ületamise juhtumeid, teeb ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks ja vigade vältimise abinõude kohta, koostab oma tegevusest perioodilisi ülevaateid, mis esitatakse krediidiasutuse põhikirjas ettenähtud korras krediidiasutuse nõukogule ning juhatusele.

(6) Ühistupangas täidab käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud ülesandeid revisjonikomisjon ja tal on käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud õigused.

§ 60. Nõuded siseauditi üksuse töötajatele ja revisjonikomisjoni liikmetele

(1) Krediidiasutuse siseauditi üksuse juhiks ja revisjonikomisjoni esimeheks võib olla isik, kellel on laitmatu ärialane reputatsioon, kõrgharidus, sisekontrolli juhtimiseks vajalikud teadmised ja kogemused, ning tema suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 48 lõikes 6 sätestatud.

(2) Krediidiasutuse siseauditi üksuse töötaja ja revisjonikomisjoni liige peab olema teovõimeline füüsiline isik, kellel on laitmatu ärialane reputatsioon, sisekontrolli tööks vajalik haridus, teadmised ning kutsealane sobivus.

(3) Siseauditi üksuse töötajad nimetatakse ametisse ja vabastatakse ametist krediidiasutuse nõukogu otsuse alusel. Revisjonikomisjoni liikmed valib ja kutsub tagasi üldkoosolek.

(4) Siseauditi üksuse töötajate või revisjonikomisjoni liikmete arv peab olema temale pandud ülesannete täitmiseks küllaldane.

(5) Siseauditi üksuse töötajad ja revisjonikomisjoni liikmed on kohustatud hoidma saladuses neile seoses nende tegevusega teatavaks saanud informatsiooni. Eeltoodud nõue ei kehti informatsiooni suhtes, mida edastatakse Finantsinspeksioonile, krediidasutuse juhatusele ja nõukogule seaduses, krediidasutuse põhikirjas või siseauditi üksuse põhimääruses sätestatud korras.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 61. Siseauditi üksuse õigused

(1) Siseauditi üksus tegutseb krediidasutuse nõukogu poolt kinnitatud põhimääruses sätestatud korras.

(2) Siseauditi üksuse töötajatel on õigus tutvuda krediidasutuse kõikide dokumentidega, jälgida piiranguteta krediidasutuse tööd igas lõigus ning osaleda juhatuse ja krediidasutuse põhikirja alusel moodustatud komiteede koosolekutel.

(3) Siseauditi üksusel on õigus nõuda krediidasutuse töötajatelt nende tegevuses ilmnunud puuduste ja eksimuste kohta kirjalikke seletusi ning ilmnunud puuduste kõrvaldamist.

(4) Siseauditi üksus töötab koostöös Finantsinspeksiooniga.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 62. Nõukogu kontrollikomitee

(1) Nõukogu võib moodustada krediidasutuse juhatuse tegevuse kontrollimiseks komitee (nõukogu kontrollikomitee), mille pädevuse, õigused ja tegevuse põhimõtted määrab krediidasutuse nõukogu.

(2) Nõukogu kontrollikomitee liikmeteks võivad olla nõukogu liikmed ning muud nõukogu poolt määratud isikud. Komitee liikmeks ei või olla krediidasutuse juhatuse liige ega krediidasutuse töötaja.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata ühistupangale.

§ 63. Krediidasutuse sise-eeskirjad ja protseduurireeglid

(1) Krediidasutuses peavad olema kehtestatud juhtide ja töötajate tegevust reguleerivad sise-eeskirjad ja protseduurireeglid. Sise-eeskirjad ja protseduurireeglid peavad kindlustama krediidasutuse tegevust reguleerivate õigusaktide ja krediidasutuse juhtimisorganite otsuste täitmise.

(2) Krediidasutuse sise-eeskirjad ja protseduurireeglid peavad muuhulgas kindlaks määrama:

1) krediidasutuse huvide ja krediidasutuse juhtide ning töötajate isiklike majanduslike huvide konfliktide vältimise korra;

2) krediidasutusesisese informatsiooni ja dokumentide liikumise korra;

3) tehingute ja toimingute tegemise korra krediidasutuse arvel ning klientide nimel ja arvel;

4) alluvussuhted, aruandluse esitamise protseduuri ja õiguste delegeerimise, sätestades funktsioonide lahususe krediidasutuse nimel kohustuste võtmisel, väljamaksete tegemisel, tehingute kajastamisel raamatupidamises ja aruandluses ning tehingute riskide hindamisel;

5) sisekontrolli süsteemi toimimise korra;

5¹) krediidasutuse juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtted, sealhulgas tulemustasude maksmise alused ning meetmed tasustamisega seotud huvide konfliktide maandamiseks ja vältimiseks, ning nende põhimõtete järgimise kontrollimise protseduuri;

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

6) sisemised protseduurireeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud protseduurireeglid ning nende täitmise kontrollimise sisekontrollieeskirja.

[RT I 2009, 61, 401- jõust. 26.12.2009]

(3) Krediidasutuse nimel tegutsev isik ei või esindada krediidasutust tehingute tegemisel ja õigusvaidluste pidamisel kolmanda isikuga, kelle suhtes krediidasutuse nimel tegutseval isikul või temaga samaväärset majanduslikku huvi omaval isikul on isiklike majanduslike huviseid.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 63¹. Kapitali adekvaatsuse tagamise protsess

(1) Krediidasutuse kõik olulised riskid, sealhulgas riskid, mida ei ole nimetatud käesoleva seaduse § 79 lõikes 2, peavad olema igal ajahetkel adekvaatselt kaetud omavahenditega.

(2) Krediidasutuses peavad olema kehtestatud usaldusväärsed, tõhusad ja kõikehõlmavad strateegiad ning neile vastavad protseduurid, et säilitada jätkuvalt adekvaatset omavahendite taset, struktuuri ja jaotust erinevate struktuuriüksuste ja tegevuste vahel, lähtudes krediidasutuse võetud riskide või potentsiaalsete riskide tasemest.

(3) Vastavaid strateegiaid ja protseduure tuleb regulaarselt ajakohastada, et tagada nende jätkuv proportsionaalsus krediidasutuse tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

6. peatükk **KREDIIDIASUTUSTE ÜHINEMINE JA JAGUNEMINE**

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 64. Krediidasutuste ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise erisused

- (1) Krediidasutuse ümberkujundamine ei ole lubatud.
- (2) Krediidasutuste jagunemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, arvestades käesolevas peatükis sätestatud erisusi.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]
- (3) Krediidasutuste ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, arvestades käesolevas peatükis sätestatud erisusi.
- (4) Krediidasutuste ühinemisel ei kohaldata äriseadustiku §-s 399 sätestatud, samuti § 400 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaja nõuet.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]
- (5) [Kehtetu -RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 65. Krediidasutuste ühinemise viisid

- (1) Krediidasutus võib ühineda üksnes lepinguriigi õiguse alusel asutatud ja kehtivat tegevusluba omava krediidasutusega.
[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]
- (2) Krediidasutused võivad ühineda uue krediidasutuse asutamise teel. Ühinemise tulemusena asutatav krediidasutus peab taotlema tegevusluba käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud korras.
- (3) Finantsinspektsiooni loal võib krediidasutus (ühendatav krediidasutus) ühineda teise krediidasutusega (ühendav krediidasutus), jätkates tegevust ühendava krediidasutuse tegevusloa alusel.
- (4) Asutatava või ühendava krediidasutuse usaldatavusnormatiivide tase peab vastama käesoleva seaduse nõuetele.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 66. Ühinemisleping ja ühinemisaruanne

- (1) Krediidasutuste ühinemisleping ei või olla sõlmitud edasilükkava või äramuutva tingimusega, välja arvatud, kui selliseks tingimuseks on Finantsinspektsioonilt ühinemisloa saamine.
- (2) Ühinevate krediidasutuste juhatused peavad kolme päeva jooksul pärast ühinemislepingu sõlmimist teatama sellest Finantsinspektsioonile ja esitama ühinemise seotud toimingute kohta ühinemiskava.
- (3) Krediidasutuste ühinemisel tuleb koostada ühinemisaruanne ja majandusaasta aruande nõuetele vastav lõppbilanss, mis ei tohi olla koostatud varasema seisuga kui kolm kuud enne ühinemisaruanne koostamist.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 67. Audiitori määramine ja audiitori aruanne

- (1) Krediidasutuste ühinemise korral määrab Finantsinspektsioon ühinevate krediidasutuste ettepanekul vähemalt ühe ühise audiitori kõikidele ühinevatele krediidasutustele.
- (2) Audiitor koostab ühinemislepingu ja -aruande kontrollimise kohta aruande, näidates ära, milliseid hindamismeetodeid on kasutatud aktsiate või osamaksude vahetussuhte määramisel, ja annab oma arvamuse selle kohta, kas ühendava või asutatava krediidasutuse usaldatavusnormatiivide tase vastab käesoleva seaduse nõuetele.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 68. Ühinemisloa taotlemine

- (1) Ühinemisloa taotlemiseks peab ühendav krediidasutus esitama Finantsinspektsioonile taotluse ja alljärgnevad dokumendid:
 - 1) ühinemislepingu või selle notariaalselt või ametlikult kinnitatud ärakirja;
 - 2) ühinemisaruanne;

- 3) ühinemisotsused;
- 4) audiitori aruande;
- 5) esimese kolme aasta äriplaani;
- 6) raamatupidamise sise-eeskirja projekti ja andmed kasutatavate infosüsteemide kohta;
- 7) krediidasutuse organisatsioonilise struktuuri kirjelduse;
- 8) dokumendid krediidasutuse juhtide, siseauditi üksuse juhi ja revisjonikomisjoni esimehe kohta, mis kinnitavad nende isikute usaldusväarsust ja vastavust käesoleva seaduse nõuetele;
- 9) juhatuse liikmete kinnituskiri käesoleva paragrahvi kohaselt esitatud dokumentides sisalduvate andmete õigsuse kohta.

(2) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja informatsiooni.

(3) Kui ühendatava krediidasutuse aktsionärid omandavad olulise osaluse ühendavas krediidasutuses käesoleva seaduse §-s 30 ettenähtud määrades, tuleb esitada ka eelnimetatud paragrahvis ettenähtud dokumendid.

(4) Finantsinspeksioon võib teostada ühinemise toimingute kohapealset järelevalvet.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 69. Ühinemisluba

- (1) Finantsinspeksioon võib keelduda krediidasutuste ühinemiseks loa andmisest, kui:
- 1) ühinevatel krediidasutustel ei ole Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt piisavalt juhtimis- ja finantsressursse;
 - 2) ühinemine vähendab oluliselt efektiivset konkurentsi pangandusturul;
 - 3) taotleja ei ole esitanud tähtaegselt või on keeldunud esitamast Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse § 68 lõigetel 1 ja 2 nimetatud dokumente või informatsiooni;
 - 4) ühinemine võib kahjustada ühinevate krediidasutuste hoiustajate, klientide või teiste võlausaldajate huve.

(2) Otsuse krediidasutuste ühinemiseks loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon mitte hiljem kui 30 päeva jooksul, kuid mitte varem kui seitsme päeva jooksul, arvates käesoleva seaduse § 68 lõigetel 1 ja 2 nimetatud dokumentide või informatsiooni esitamisest. Otsus tehakse taotlejale teatavaks kirjalikult kolme päeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 70. Ühinemisest teatamine

(1) Ühinevad krediidasutused peavad avaldama ühinemisteate ühinemisloa saamise kohta viivitamata vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning kõigi ühinevate krediidasutuste veebilehtedel.
[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

(2) Ühinemise äriregistrisse kandmiseks võib krediidasutus esitada avalduse viivitamatult pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate avaldamist.

§ 70¹. Krediidasutuse jagunemise alused

- (1) Jagunev krediidasutus võib esitada Finantsinspeksioonile taotluse jagunemise loa saamiseks järgmiste aluste olemasolu korral:
- 1) esineb küllaldaselt andmeid krediidasutuse finantsseisundist tulenevate makseraskuste kohta või esineb suur risk, et krediidasutus ei suuda rahuldada kas või ühe kliendi õigustatud nõuet;
 - 2) on tõenäoline, et pärast jagunemist vastab usaldatavusnormatiive täitma kohustatud krediidasutuse usaldatavusnormatiivide tase seaduses sätestatud nõuetele.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus krediidasutuselt nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud aluste esinemisel jagunemise küsimuse otsustamist ja jagunemise loa saamiseks taotluse esitamist.

(3) Krediidasutuse jagunemisel ei kohaldata äriseadustiku § 443 lõigetel 1 ja 2 sätestatud tähtaja nõuet ning § 447 lõigetel 2¹ ja 2² sätestatut.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 70². Jagunemisloa taotlemine

(1) Jagunemisloa taotlemiseks peab jagunev krediidasutus esitama Finantsinspeksioonile taotluse ja järgmised andmed ning dokumendid:

- 1) jagunemisleping või selle notariaalselt või ametlikult kinnitatud ärakiri;
- 2) jagunemisaruanne;

- 3) jagunemisotsus;
- 4) audiitori aruanne;
- 5) jaguneva krediidasutuse ja muude jagunemisel osalevate äriühingute jagunemisega seotud toimingute kava;
- 6) käesoleva seaduse § 30 lõikes 3 sätestatud andmed omandava ühingu kohta;
- 7) hoiustajaid ja muid kliente puudutavad jagunemisega seotud asjaolud;
- 8) muud seaduses sätestatud andmed, eriti kui jagunemisega kaasnevad muudatused jaguneva krediidasutuse oluliste osaluste omajate ringis või juhtide seas;
- 9) juhatuse liikmete kinnituskiri käesoleva paragrahvi kohaselt esitatud dokumentides sisalduvate andmete õigsuse kohta.

(2) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide või andmete täpsustamiseks ja kontrollimiseks täiendavaid dokumente või informatsiooni. Jaguneval krediidasutusel on õigus jagunemisloa taotlemiseks esitada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud jagunemisotsus kohe pärast selle vastuvõtmist.

(3) Finantsinspeksioon võib teostada jagunemistoimingute kohapealset kontrolli, sealhulgas omandavas ühingu.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 70³. Jagunemisluba

(1) Jagunemiseks loa andmisel arvestab Finantsinspeksioon eelkõige jaguneva krediidasutuse hoiustajate, klientide ja teiste võlausaldajate huvide kaitsega, eelistades hoiustajate huve ja arvestades Eesti finantsüsteemi stabiilsuse tagamise vajadusega.

(2) Finantsinspeksioon võib keelduda jagunemiseks loa andmisest, kui:

- 1) jagunemine võib kahjustada jaguneva krediidasutuse hoiustajate, klientide või teiste võlausaldajate huve;
- 2) omandav ühing kuulub lepinguriigis finantsjärelevalve alla ja jagunemine võib oluliselt kahjustada selle lepinguriigi pädeva finantsjärelevalveasutuse hinnangul selle ühingu hoiustajate, klientide või teiste võlausaldajate huve;
- 3) omandav ühing ei vasta olulises ulatuses Finantsinspeksiooni seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud õigusaktides teenuste osutamiseks või tegevuste tegemiseks sätestatud nõuetele, juhul kui sellised teenused või tegevused talle jagunemise käigus üle antakse;
- 4) omandav ühing ei kuulu finantsjärelevalve alla;
- 5) taotleja ei ole esitanud Finantsinspeksiooni poolt määratud tähtjaks või on keeldunud

Finantsinspeksioonile esitamast käesoleva seaduse § 70² lõikes 1 loetletud andmeid ning dokumente või § 70² lõike 2 alusel nõutud dokumente ja informatsiooni või

6) jagunemisleping on edasilükkava või äramuutva tingimusega, välja arvatud, kui selliseks tingimuseks on Finantsinspeksioonilt jagunemisloa saamine.

(3) Otsuse krediidasutuse jagunemiseks loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon 30 päeva jooksul käesoleva seaduse § 70² lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumentide või informatsiooni esitamisest arvates. Otsus tehakse taotlejale teatavaks kirjalikult kolme päeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 70⁴. Jagunemisest teatamine

(1) Jagunev krediidasutus peab jagunemisloa saamise kohta viivitamata avaldama jagunemisteate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning oma veebilehel.

(2) Jagunemise äriregistrisse kandmiseks tuleb krediidasutusel esitada avaldus viivitamata pärast käesoleva seaduse §-s 70³ sätestatud jagunemisloa saamist ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate avaldamist.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

7. peatükk KREDIIDIASUTUSE USALDUSVÄÄRSUSE TAGAMINE JA KLIENTIDE HUVIDE KAITSE

1. jagu KREDIIDIASUTUSE USALDATAVUSNORMATIIVID

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 71. Usaldatavusnormatiivid

(1) Krediidasutus on oma usaldusvääruse tagamiseks kohustatud pidevalt järgima usaldatavusnormatiive, millega määratakse:

- 1) omavahendite miinimumsuurus;
 - 2) kapitali adekvaatsus;
 - 3) riskide kontsentreerumise piirmäärad;
 - 4) piirangud osalustele äriühingutes.
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Kui krediidasutus kuulub konsolideerimisgruppi, järgitakse kapitali adekvaatsust, riskide kontsentreerumise piirmäärasid ning piiranguid osalustele nii krediidasutuse kohta eraldi kui ka konsolideeritud näitajate alusel.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(3) Krediidasutus on kohustatud tagama võimaluse usaldatavusnormatiivide piisavalt täpseks arvutamiseks igal ajahetkel.

(4) Krediidasutuse ning tema konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute juhtimis- ja sisekontrollisüsteemid ning raamatupidamise korraldus peavad tagama usaldatavusnormatiivide arvutamise ning sellekohase aruandluse õigsuse.

(5) Krediidasutuse juhatus on kohustatud viivitamata teatama Finantsinspeksioonile usaldatavusnormatiivide või krediidasutuse kohustusliku reservi nõuete rikkumisest.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(6) Krediidasutus on kohustatud oma põhitegevusest tulenevatest üldistest riskidest tekkivate võimalike kahjude katmiseks moodustama reserve. Eesti Pank võib kehtestada reservide moodustamise, hoidmise ja kasutamise korra.

(7) Usaldatavusnormatiivide rakendamise ja arvutamise korra, arvutamise erisused ning aruandluse korra kehtestab Eesti Pank. Finantsinspeksioonil on õigus otsustada usaldatavusnormatiivide arvutamise erisuste rakendamise üle.

(8) Kui krediidasutus kuulub finantskonglomeraati kindlustustegevuse seaduse § 187 tähenduses, peab ta järgima kindlustustegevuse seaduse 11. peatüki 3. jaos sätestatud.

§ 72. Krediidasutuse omavahendid

(1) Krediidasutuse omavahendid koosnevad esimese, teise ja kolmanda taseme omavahenditest, millest on tehtud käesoleva seaduse § 75 lõikes 1 sätestatud mahaarvamised.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Kolmanda taseme omavahendeid võib arvata krediidasutuse omavahendite koosseisu ainult kapitali adekvaatsuse arvutamisel.

(3) Krediidasutuse omavahendid peavad võrduma vähemalt viie miljoni euroga.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 72¹. Allutatud kohustus

Krediidasutuse kohustus loetakse allutatuks, kui sellest tulenev nõue krediidasutuse vastu kuulub krediidasutuse lõpetamise või pankroti korral rahuldamisele pärast kõigi teiste võlausaldajate tunnustatud nõuete rahuldamist. Krediidasutuse pankroti korral toimub allutatud kohustusest tuleneva nõude rahuldamine vastavalt käesoleva seaduse §-s 131 sätestatule.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 73. Esimese taseme omavahendid

(1) Esimese taseme omavahendid on:

- 1) aktsia- või osakapital;
- 2) ülekurss;
- 3) õigusaktide ja põhikirja kohaselt kasumi arvel moodustatud reservid ja reservkapital;
- 4) eelmiste aastate jaotamata auditeeritud kasum;
- 5) eelmiste aastate jaotamata kahjum;
- 6) käesoleva majandusaasta kasum, mille suurust on kontrollinud krediidasutuse audiitor;
- 7) muud käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatutega sarnased kapitali iseloomuga instrumendid, mis vastavad käesoleva seaduse §-s 73¹ sätestatud tingimustele ja on täielikult sisse makstud.

(2) Krediidasutuse aktsia- või osakapital ja ülekurss peavad vastama kõigile järgmistele tingimustele:

- 1) need on rahalise sissemaksena täielikult üle antud krediidasutuse käsutusse;
- 2) need on krediidasutuse tegevuse jätkuvuse tingimustes täies ulatuses kasutatavad kahjumi katmiseks;

3) krediidasutuse lõpetamise või pankroti korral kuuluvad nendest tulenevad nõuded krediidasutuse vastu rahuldamisele pärast kõikide teiste nõuete rahuldamist.

(3) Esimese taseme omavahendite arvutamisel arvatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud omavahendite kogusummast maha:

- 1) oma aktsiate summa;
- 2) immateriaalse põhivara summa;
- 3) käesoleva majandusaasta kahjum.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4 ja 6 nimetatud kasumi arvamisel esimese taseme omavahendite koosseisu võib sinna arvata ainult selle osa kasumist, millest on maha arvatud kõik võimalikud maksud ja dividendid.

(5) Krediidasutus on kohustatud esitama viivitamata pärast kasumi arvamist esimese taseme omavahendite koosseisu Finantsinspeksioonile järgmised dokumendid:

- 1) krediidasutuse kinnitus omavahendite koosseisu arvatud kasumi suuruse ning sellest kõikide võimalike maksude ja prognoositavate dividendide mahaarvamise kohta;
- 2) vandeaudiitori märkusteta aruanne lõppenud majandusaasta raamatupidamisaruannete kohta juhul, kui omavahenditesse on arvatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud eelmiste aastate jaotamata auditeeritud kasumi arvele kantud lõppenud majandusaasta kasum;
- 3) vandeaudiitori aruanne selle kohta, et möödunud majandusaasta rahandusalase informatsiooni ülevaatamisel ei ole ilmnenud asjaolusid, mis viitavad sellele, et kasumiaruandes esitatud andmed ei kajasta õigesti ja õiglaselt ülevaadatud perioodi kasumit kooskõlas kasutatava raamatupidamistavaga juhul, kui omavahendite koosseisu on arvatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud käesoleva majandusaasta kasum.

(6) Kui vandeaudiitori aruanne on märkustega, on krediidasutus kohustatud eelnevalt taotlema Finantsinspeksioonilt loa kasumi arvamiseks esimese taseme omavahendite koosseisu ja esitama Finantsinspeksioonile põhjendatud arvamuse esimese taseme omavahenditesse arvatava kasumi suuruse kohta. Finantsinspeksioon lähtub loa andmisel audiitori märkuste sisust ja märkustes toodud puuduste mõjust esimese taseme omavahenditesse arvatava kasumi suurusele.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud kasumi arvestamisel ei või omavahendite koosseisu arvatav kasum olla suurem krediidasutuse audiitori kontrollitud kasumist või bilansilisest kasumist vastavalt sellele, kumb nendest on väiksem.

04.04.2013 13:41

Veaparandus - Parandatud lõike tekst vastavaks RT I, 21.12.2010, 6 avaldatud muudatusele. Alus: Riigi Teataja seadus § 10 lõige 4.

(8) Esimese taseme omavahendite hulka kuuluvad instrumendid peavad olema mittekumulatiivsed ja neid peab olema võimalik piiranguteta ning viivituseeta kasutada krediidasutuse kahjumite ja riskide katmiseks kohe, kui need tekivad.

(9) Mittekumulatiivseks loetakse instrumente, millest tulenevad dividendi- või intressimaksud võib jätta välja maksmata või nende maksmise katkestada ilma hilisema väljamakse kohustuseta.

(10) Krediidasutus on kohustatud peatama käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud instrumentide dividendi- või intressimaksud juhul, kui nende väljamaksmine kahjustaks krediidasutuse finantsseisundit või maksevõimet või põhjustaks käesolevas seaduses sätestatud omavahendite nõuete mittetäitmise.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 73¹. Muude kapitali iseloomuga instrumentide esimese taseme omavahenditesse arvamine

(1) Käesoleva seaduse § 73 lõike 1 punktis 7 nimetatud muid kapitali iseloomuga instrumente võib arvata esimese taseme omavahendite koosseisu, kui need vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- 1) instrumendist tulenev krediidasutuse kohustus on allutatud käesoleva seaduse § 72¹ tähenduses ning see rahuldatakse pärast käesoleva seaduse §-s 74² sätestatud instrumentidest tulenevate nõuete rahuldamist;
- 2) instrumente ei saa realiseerida või tagasi osta instrumendi hoidja algatusel ega ilma Finantsinspeksiooni eelneva loata;
- 3) instrumentide emiteerimist reguleerivates dokumentides sätestatud tingimused võimaldavad krediidasutusel tavapärase majandustegevuse jätkamiseks kasutada instrumendi põhisummat ja tasumata intresse kahjumi katmiseks;
- 4) instrumentide emiteerimist reguleerivate õigusaktide või lepingute sätted peavad sisaldama krediidasutuse õigust tühistada vajaduse korral määramata ajaks instrumentidega seotud dividendi- või intressimaksud ilma hilisema väljamakse kohustuseta. Kui krediidasutuse omavahendid pärast instrumentidega seotud dividendi- või intressimaksude väljamaksmist ei ole krediidasutuse hinnangul piisavad käesoleva seaduse § 79 lõikes 2 sätestatud kapitali adekvaatsuse nõude täitmiseks, siis on krediidasutus kohustatud kasutama nimetatud õigust.

(2) Esimese taseme omavahendite koosseisu arvatavad muud kapitali iseloomuga instrumendid võivad olla määramata tähtajaga või esialgse tähtajaga vähemalt 30 aastat. Eelnimetatud instrumendid võivad sisaldada ühte või mitut ostuoptsiooni, mida ei ole võimalik realiseerida varem kui viis aastat pärast instrumendi emiteerimist ning mis vastavad järgmistele tingimustele:

1) tähtajatut instrumenti reguleerivad õigusaktid või lepingud võivad sisaldada tingimusi, mis ajendavad krediidasutust ostuoptsiooni kasutama ja instrumente tagasi ostma, kuid need ei tohi rakendada varem kui kümme aastat pärast instrumendi emiteerimist ning need ajendid peavad olema mõõdukad;

2) tähtjalist instrumenti reguleerivatest õigusaktidest tulenevad või lepingulised sätted ei tohi sisaldada tingimusi, mis ajendavad krediidasutust ostuoptsiooni kasutama ja instrumente enne tähtaega tagasi ostma.

(3) Krediidasutus on kohustatud viivitamata pärast kapitali iseloomuga instrumentide arvamist esimese taseme omavahendite koosseisu esitama Finantsinspeksioonile nende täpse kirjelduse ning nende aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga kapitali iseloomuga instrumentide tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud omavahendite koosseisu arvatavate kapitali iseloomuga instrumentide tingimustele.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus:

1) nõuda määratud tähtajaga kapitali iseloomuga instrumentide tagasiostu tähtaja edasilükkamist juhul, kui nende tagasiostmine põhjustab käesoleva seaduse § 79 lõikes 2 sätestatud kapitali adekvaatsuse nõude täitmata jätmise;

2) nõuda dividendi- ja intressimaksete tühistamist juhul, kui nende maksmine halvendab oluliselt krediidasutuse finantsseisundit või ohustab tema maksevõimet;

3) anda luba määratud tähtajaga kapitali iseloomuga instrumentide enne tähtaega tagasiostuks, kui nende instrumentide maksustamises või omavahenditesse kaasamise tingimustes on toimunud muudatus, mis ei olnud teada instrumendi emiteerimise ajal.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda tagasiostetavate või lunastatavate instrumentide asendamist samalaadsete või käesoleva seaduse § 73 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud instrumentidega, kui Finantsinspeksiooni hinnangul nende tagasiostmine või lunastamine kahjustab krediidasutuse finantsseisundit või maksevõimet.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 sätestatud väljamaksete tühistamine Finantsinspeksiooni nõudel ei tohi kahjustada krediidasutuse õigust asendada dividendi- või intressimakse käesoleva seaduse § 73 lõike 1 punktides 1 või 2 sätestatud instrumendiga. Finantsinspeksioonil on õigus otsustada eritingimuse rakendamine dividendi- ja intressimaksete asendamise osas.

(7) Krediidasutus on kohustatud viivitamata pärast esimese taseme omavahendite koosseisu arvatud kapitali iseloomuga instrumentide tingimuste muutumist esitama Finantsinspeksioonile kapitali iseloomuga instrumentide tingimuste muutumise aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga tehingu tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 74. Teise taseme omavahendid

(1) Teise taseme omavahendid on:

1) allutatud kohustused käesoleva seaduse § 72¹ tähenduses;

2) kumulatiivsed tähtjalised eelisaktsiad;

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

3) ümberhindluse reservid;

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

4) määramata tähtajaga väärtpaberid ja muud instrumendid, mis vastavad käesoleva seaduse §-s 74² sätestatud tingimustele;

5) muud käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatutega sarnased kohustused ning kapitali iseloomuga muud instrumendid.

(1¹) Ümberhindluse reservide teise taseme omavahenditena arvesse võtmise kord on sätestatud käesoleva seaduse § 71 lõike 7 alusel kehtestatud määruuses.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(2) Krediidasutus, kes kasutab kapitalinõuete arvutamisel krediidiriski sisereitingute meetodeid, võib teise taseme omavahenditesse arvata summa, mille võrra sisereitingute meetodiga kaetud riskipositsioonide, välja arvatud omakapitali instrumentidest tulenevate riskipositsioonide väärtuse korrigeerimised ja allahindlused ületavad nendelt riskipositsioonidelt arvatud oodatava kahju. Arvessevõetav summa ei tohi olla suurem kui 0,6 protsenti riskiga kaalutud varast, mille hulka ei ole arvatud maksimaalse võimaliku riskikaaluga kaalutud väärtpaberistatud riskipositsioone.

(3) Teise taseme omavahenditena võetakse arvesse vaid selliseid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud instrumente, mis on rahalise sissemaksena antud täielikult üle krediidasutuse käsutusse.

(4) Krediidiasutus on kohustatud eelnevalt taotlema Finantsinspeksioonilt loa käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud instrumendi arvamiseks teise taseme omavahendite koosseisu, esitades Finantsinspeksioonile asjassepuutuvad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga.

(5) Finantsinspeksioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loa, kui vastava instrumendi kohta on täidetud kõik järgmised tingimused:

1) kohustus või instrument on kirjendatud krediidiasutuse raamatupidamisregistrites;

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

2) kohustuse või instrumendi väärtust on hinnanud krediidiasutuse juhatus ja seda hinnangut on kontrollinud audiitor;

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

3) nende summa on kindlaks määranud krediidiasutuse juhatus;

4) krediidiasutus saab kohustust või instrumenti vabalt kasutada tavapäraste pangandusriskide katmiseks enne kasumi või kahjumi kindlaksmääramist.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 74¹. Allutatud kohustuse krediidiasutuse omavahendite koosseisu arvamise tingimused

(1) Allutatud kohustuse võib arvata krediidiasutuse teise taseme omavahendite koosseisu, kui see vastab järgmistele tingimustele:

1) krediidiasutus ei anna tagatist selle kohustuse täitmiseks;

2) kohustuse tagasimaksmise tähtaeg on vähemalt viis aastat või kohustuse tagasimaksmise nõudest tuleb ette teatada vähemalt viis aastat;

3) kohustus ei sisalda tingimust, mille kohaselt tekib krediidiasutusel kohustus teatud asjaolude korral see ennetähtaegselt tagasi maksta, välja arvatud krediidiasutuse lõpetamise korral.

(2) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata pärast allutatud kohustuse arvamist teise taseme omavahendite koosseisu esitama Finantsinspeksioonile selle aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga tehingu tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud teise taseme omavahendite koosseisu arvatava allutatud kohustuse tingimustele.

(3) Krediidiasutuse teise taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuse ennetähtaegne tagasimaksmine on lubatud vaid laenu saaja algatusel ja Finantsinspeksiooni eelneva loa alusel.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andmisest, kui krediidiasutuse omavahendid pärast allutatud kohustuse tagasimaksmist ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul piisavad käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud usaldatavusnormatiivide ja muude käesoleva seaduse ning selle alusel kehtestatud nõuete täitmiseks.

(5) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastavasisulise taotluse saamisest.

(6) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata pärast teise taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuse tingimuste muutumist esitama Finantsinspeksioonile allutatud kohustuse tingimuste muutumise aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga tehingu tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

(7) Allutatud kohustuse lõppemise või lõpetamise päevale eelneva viie aasta jooksul tuleb teise taseme omavahendite hulka arvatud allutatud kohustuse arvestuslikku summat igal aastal järk-järgult vähendada 20 protsendi võrra kohustuse algsummast. Vähendamine toimub iga kolme kuu järel viie protsendi kaupa.

[RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]

§ 74². Määramata tähtajaga väärtpaberite ja muude instrumentide teise taseme omavahendite koosseisu arvamise tingimused

(1) Käesoleva seaduse § 74 lõike 1 punktis 4 nimetatud määramata tähtajaga väärtpabereid ja muid instrumente võib arvata teise taseme omavahendite koosseisu, kui nad vastavad järgmistele tingimustele:

[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

1) määramata tähtajaga väärtpaberist või muust instrumendist tulenev krediidiasutuse kohustus on allutatud käesoleva seaduse § 72¹ tähenduses;

2) määramata tähtajaga väärtpabereid või muid instrumente ei saa lunastada või tagasi maksta nõude esitaja algatusel ega ilma Finantsinspeksiooni eelneva loata;

3) väärtpaberite emissiooni käsitlevates dokumentides on sätestatud võimalus, et tasumata kohustuse tagasimakse ja intressi summat saab kasutada kahjumi katmiseks, võimaldades krediidiasutusel jätkata tavapärasest majandustegevust, või muid instrumente käsitlevates dokumentides on sätestatud krediidiasutuse õigus intressi maksmine edasi lükata, kui pärast intressi maksmist krediidiasutuse omavahendid ei ole piisavad käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud usaldatavusnormatiivide ja muude käesoleva seaduse ning selle alusel kehtestatud nõuete täitmiseks.

(2) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata pärast määramata tähtajaga väärtpaberite ja muude instrumentide arvamist teise taseme omavahendite koosseisu esitama Finantsinspeksioonile nende täpse kirjelduse ning nende aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga väärtpaberite ja instrumentide tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud omavahendite koosseisu arvatavate määramata tähtajaga väärtpaberite ja muude instrumentide tingimustele.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud loa andmisest, kui krediidiasutuse omavahendid pärast määramata tähtajaga väärtpaberite ja muude instrumentide lunastamist või tagasimaksmist ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul piisavad käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud usaldatavusnormatiivide ja muude käesoleva seaduse ning selle alusel kehtestatud nõuete täitmiseks.

(4) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastavasisulise taotluse saamisest.

(5) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata pärast teise taseme omavahendite koosseisu arvatud määramata tähtajaga väärtpaberite ja muude instrumentide tingimuste muutumist esitama Finantsinspeksioonile määramata tähtajaga väärtpaberite ja muude instrumentide tingimuste muutumise aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga tehingu tingimuste vastavuse kohta käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

§ 75. Mahaarvamised

(1) Omavahenditest tehakse järgmised mahaarvamised:

- 1) olulised osalused teistes krediidi- ja finantseerimisasutustes ning allutatud nõuded ja muud käesoleva seaduse tähenduses teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvad instrumendid, mis kuuluvad käesolevas punktis nimetatud krediidi- ja finantseerimisasutuste omavahendite koosseisu;
- 2) olulisest osalusest väiksemad osalused krediidi- ja finantseerimisasutustes ja allutatud nõuded ning muud käesoleva seaduse tähenduses teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvad instrumendid, mis kuuluvad käesolevas punktis nimetatud krediidi- ja finantseerimisasutuste omavahendite koosseisu, kui kõikide selliste osaluste, allutatud nõuete ja instrumentide kogusumma on suurem kui 10 protsenti krediidiasutuse omavahenditest enne mahaarvamisi;
- 3) osalused kindlustus- ja edasikindlustusandjates ning kindlustusvaldusettevõtjates, mis on suuremad kui 20 protsenti nimetatud äriühingu aktsia- või osakapitalist või häälte arvust, ning kindlustustegevuse seaduse §-s 68 sätestatud tingimustele vastavad allutatud nõuded, määramata tähtajaga väärtpaberid või muudest instrumentidest tulenevad nõuded, mis kuuluvad käesolevas punktis nimetatud kindlustus- ja edasikindlustusandjate ning kindlustusvaldusettevõtjate omavahendite koosseisu.

(2) Krediidiasutus, kes kasutab kapitalinõuete arvutamisel krediidiriski sisereitingute meetodeid, arvab omavahenditest maha summa, mille võrra sisereitingute meetoditega kaetud riskipositsioonidelt arvatud oodatav kahju ületab nende riskipositsioonide, välja arvatud omakapitali instrumentidest tulenevate riskipositsioonide korrigeerimisi ja allahindlusi.

(3) Omavahenditest arvatakse maha väärtpaberistatud riskipositsioonid, millele rakendatakse maksimaalset võimalikku riskikaalu, välja arvatud juhul, kui krediidiasutus kaasab nimetatud riskipositsioonid kapitalinõuete arvutusse.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud mahaarvamiste summast arvatakse 50 protsenti maha esimese taseme omavahenditest ja 50 protsenti teise taseme omavahenditest pärast käesoleva seaduse § 78 lõigetes 6 ja 7 sätestatud piirangute rakendamist. Kui teise taseme omavahenditest mahaarvatav summa ületab teise taseme omavahendeid, kaetakse puudujääv osa esimese taseme omavahendite arvelt.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud mahaarvamisi ei tehta omavahendite miinimumsuuruse, riskide kontsentreerumise piirmäärade ja osalustele äriühingutes seatud piirangute arvutamisel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud mahaarvamised võib krediidiasutus jätta Finantsinspeksiooni eelneval loal tegemata, kui:

- 1) osalused, allutatud nõuded ja muud instrumendid teistes krediidi- ja finantseerimisasutustes, kindlustus- ja edasikindlustusandjates ning kindlustusvaldusettevõtjates on omandatud ajutiselt finantsabitehingu raames selle äriühingu tegevuse ümberkorraldamise või tervendamise eesmärgil;
- 2) osalused teistes krediidi- ja finantseerimisasutustes, kindlustus- ja edasikindlustusandjates ning kindlustusvaldusettevõtjates on omandatud kauplemise eesmärgil ja krediidiasutus arvestab kauplemisportfelli riske kapitali adekvaatsuse arvutamisel;
- 3) osalused ja muud investeeringud kapitali iseloomuga instrumentidesse on sellistes krediidi- ja finantseerimisasutustes, kindlustus- ja edasikindlustusandjates ning kindlustusvaldusettevõtjates, mille üle teostatakse koos krediidiasutusega konsolideeritud järelevalvet või järelevalvet kui finantskonglomeraadi üle kindlustustegevuse seaduse tähenduses.

§ 76. Kauplemisportfell ja pangaportfell

(1) Krediidiasutuse kauplemisportfelli kuuluvad riskipositsioonid, mis on tekkinud järgmistest instrumentidest:

- 1) väärtpaberid, kaubad ja tuletisinstrumentid, mis on soetatud kauplemise eesmärgil kasumi teenimiseks tegelike ning oodatavate ostu- ja müügihindade erinevustelt või muudelt hinna ja intressimäärade kõikumistelt lühiajalise perioodi jooksul;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud instrumentidega seotud riskide maandamiseks võetud kohustused ja soetatud instrumentid;
- 3) instrumentid, mis on oma olemuselt sarnased käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud instrumentidega.

(2) Kauplemisportfelli kuuluv riskipositsioon peab olema vaba kõikidest kauplemist piiravatest klauslitest või temaga seotud risk peab olema täielikult maandatav.

(3) Krediidiasutus peab suutma Finantsinspeksioonile riskipositsiooni või kauplemisportfelli juhtimise kirjalike strateegiate, poliitikate ja protseduuride alusel tõendada, et kauplemisportfelli arvatava riskipositsiooni hoidmise eesmärgiks on kauplemine.

(4) Krediidiasutus võib Finantsinspeksiooni eelneval loal arvata kauplemisportfelli koosseisu pöördreotehingutest ning väärtpaberite ja kaupade laenuks võtmisest tulenevad riskipositsioonid.

(4¹) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni, kui repo-, pöördrepo-, väärtpaberite laenuks andmise või võtmise tehingute vastaspool ei täida oma kohustusi.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(5) Finantsinspeksioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loa, kui vastavate riskipositsioonide puhul on täidetud käesoleva lõike punktides 1, 2 ja 4 või 3 ja 4 toodud tingimused:

- 1) riskipositsioon hinnatakse igapäevaselt turuhinnas;
- 2) käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tehinguid käsitlev leping annab krediidiasutusele õiguse oma nõuet teise poole nõudega kohe ja eraldi tahteavalduseta tasaarvestada, kui teine pool ei täida oma kohustusi;
- 3) tasaarvestamise õigust sätestav leping on sõlmitud mõlema poole peamise ja püsiva majandus- või kutsetegevuse käigus;
- 4) tasaarvestamise õigust sätestavat lepingut kasutatakse ainult aktsepteeritud ja sobivatel eesmärkidel ning välistatakse näilikud tehingud.

(6) Pangaportfell koosneb väärtpaberitest, kaupadest ja tuletisinstrumentidest ning muudest instrumentidest tekkinud riskipositsioonidest, mis ei kuulu kauplemisportfelli.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 77. Kolmanda taseme omavahendid

(1) Kolmanda taseme omavahendite hulka kuuluvad krediidiasutuse käsutusse rahalise sissemaksena täielikult üle antud allutatud kohustused, mis vastavad käesoleva seaduse §-s 72¹, § 74 lõikes 1 ja § 74¹ lõike 1 punktides 1 ning 3 sätestatud järgmistel tingimustel:

- 1) allutatud kohustuse tagasimaksmise tähtaeg on vähemalt kaks aastat;
- 2) krediidiasutusel on õigus allutatud kohustuse tagasimaksmise tähtpäeva saabumisel edasi lükata kohustuse tagasimaksmine ja intressi maksmine, kui tema omavahendid ei ole piisavad käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud usaldatavusnormatiivide täitmiseks.

(2) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata pärast allutatud kohustuse arvamist kolmanda taseme omavahendite koosseisu esitama Finantsinspeksioonile allutatud kohustuse aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga tehingu tingimuste vastavuse kohta käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kolmanda taseme omavahendite koosseisu arvatavate allutatud kohustuste tingimustele.

(3) Krediidiasutuse kolmanda taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuse ennetähtaegne tagasimaksmine on lubatud vaid Finantsinspeksiooni eelneva loa alusel.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andmisest, kui krediidiasutuse omavahendid pärast allutatud kohustuse tagasimaksmist ei ole piisavad käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud usaldatavusnormatiivide ja muude käesoleva seaduse ning selle alusel kehtestatud nõuete täitmiseks.

(5) [Kehtetu -RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(6) Krediidiasutus on kohustatud Finantsinspeksiooni teavitama kolmanda taseme omavahendite koosseisu kuuluvate allutatud kohustuste ja nendega seotud intressi tasumisest, kui krediidiasutuse omavahendid on väiksemad kui 120 protsenti käesoleva seaduse § 79 lõikes 2 sätestatud omavahendite suurusest.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 77¹. Konsolideeritud omavahendid

(1) Omavahendite arvutamisel konsolideeritud alusel kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 72, 72¹, 73, 74, 74¹, 74² ja 75–77 sätestatud, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Esimese taseme omavahendite arvutamisel konsolideeritud alusel lisatakse käesoleva seaduse § 73 lõikes 1 loetletud esimese taseme omavahenditele:

- 1) vähemusosalus, välja arvatud eelisaktsiatest tulenev vähemusosalus;
- 2) konsolideerimisel tekkinud realiseerimata valuutakursivahed;
- 3) muud käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatutega sarnased kapitali iseloomuga instrumentid.

(3) Konsolideeritud alusel käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud instrumentide esimese taseme omavahendite koosseisu arvamiseks on krediidasutus kohustatud taotlema eelnevalt Finantsinspeksioonilt loa ja esitama Finantsinspeksioonile vastava instrumendi aluseks olevad dokumendid ja andmed koos erapooletu õigusliku hinnanguga nimetatud instrumendi tingimuste vastavuse kohta esimese taseme omavahenditele esitatavatele nõuetele.

(4) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastavasisulise taotluse saamisest.

(5) Konsolideeritud alusel võib krediidasutus arvata omavahendite koosseisu oma tütaretevõtja käesoleva majandusaasta kasumi enne kogu konsolideerimisgrupi kasumi kontrollimist sõltumatu audiitori poolt juhul, kui tütaretevõtja kasum on sõltumatu audiitori poolt kontrollitud ning tütaretevõtja audiitorile kehtivad samad nõuded kui krediidasutuse audiitorile vastavalt käesolevale seadusele. Krediidasutuse omavahendite koosseisu arvata tütaretevõtja kasumisumma ei või ületada krediidasutuse konsolideerimisgrupi kasumit.

(6) Krediidasutus on kohustatud esitama Finantsinspeksioonile krediidasutuse audiitori koostatud dokumendi omavahendite koosseisu arvatud tütaretevõtja kasumi moodustumise kontrolli tulemuste kohta ning kinnituse omavahendite koosseisu arvatud ettevõtja kasumi osa suuruse ja kasumist kõikide võimalike maksude ja dividendide mahaarvamise kohta.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 78. Piirangud omavahenditele

(1) Esimese taseme omavahendite koosseisu kuuluvate käesoleva seaduse § 73¹ lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavate muude kapitali iseloomuga instrumentide summa ei tohi ületada 15 protsenti esimese taseme omavahenditest.

(2) Esimese taseme omavahendite koosseisu kuuluvate muude kapitali iseloomuga instrumentide, mida reguleerivate õigusaktide või lepingute sätted kohustavad krediidasutust finantsseisundi ja maksevõime halvenemisel asendama instrumendi põhimakse ning dividendi- ja intressimaksed ettenähtud ulatuses käesoleva seaduse § 73 lõigetes 1 ja 2 sätestatud instrumentidega või mida võib Finantsinspeksiooni nõudmisel igal ajahetkel asendada krediidasutuse finantsseisundist või maksevõimest tulenevalt § 73 lõigetes 1 ja 2 sätestatud instrumentidega, summa ei tohi ületada 50 protsenti esimese taseme omavahenditest.

(3) Esimese taseme omavahendite koosseisu kuuluvate muude kapitali iseloomuga instrumentide, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud instrumentid, summa ei tohi ületada 35 protsenti esimese taseme omavahenditest.

(4) Esimese taseme omavahendite koosseisu kuuluvate muude kapitali iseloomuga instrumentide summa ei tohi ületada kokku 50 protsenti esimese taseme omavahenditest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud piiranguid ületavaid muid kapitali iseloomuga instrumente käsitatakse teise taseme omavahenditena ja neile kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 sätestatud piiranguid.

(6) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada esimese taseme omavahendeid.

(7) Teise taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuste ja eelisaktsiate summa ei tohi ületada 50 protsenti esimese taseme omavahenditest.

(8) Teise taseme omavahendid, mida kasutatakse pangaportfelli riskide katmiseks, ei tohi ületada samal otstarbel kasutatavaid esimese taseme omavahendeid.

(9) Teise ja kolmanda taseme omavahendid kokku ei tohi ületada krediidasutuse esimese taseme omavahendeid.

07.02.2013 16:58

Veaparandus - Lõike 8 ja 9 tekst viidud vastavusse RT I, 21.12.2010, 6 avaldatud muudatusele. Alus: Riigi Teataja seadus § 10 lõige 4.

(10) Kolmanda taseme omavahendid ei tohi ületada 150 protsenti kauplemisportfelli riskide, valuutariski ja riskide kontsentreerumise piirmäära kauplemisportfelli arvel ületava positsiooni riskide katmiseks kasutatavatest esimese taseme omavahenditest.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud omavahendite piirangut võib ületada tingimusel, et teise ja kolmanda taseme omavahendid kokku ei ületa 250 protsenti kauplemisportfelli riskide, valuutariski ja riskide kontsentreerumise piirmäära kauplemisportfelli arvel ületava positsiooni riskide katmiseks kasutatavatest esimese taseme omavahenditest.

(12) Käesoleva paragrahvi lõigetes 7–11 sätestatud piirmäärasid ületavaid teise ja kolmanda taseme omavahendeid ei tohi arvata omavahendite koosseisu kapitali adekvaatsuse arvutamisel.

(13) Käesoleva paragrahvi lõigetes 6–11 sätestatud piirmäärasid rakendatakse enne käesoleva seaduse § 75 lõikes 1 nimetatud mahaarvamiste tegemist.

(14) Käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 nimetatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvestada omavahendite minimaalsuuruse, riskide kontsentreerumise piirmäärade ja investeerimispiirangute arvutamisel.

(15) Krediidiasutus võib finantsstabiilsust vahetult ohustavate asjaolude ennetamiseks Finantsinspektsiooni eelneval kirjalikul nõusolekul ajutiselt ületada käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 ning 6 ja 7 sätestatud piiranguid, kui nende piirangute järgimine võib põhjustada krediidiasutusele olulist majanduslikku kahju. [RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 79. Kapitali adekvaatsus

(1) Kapitali adekvaatsus väljendab krediidiasutuse omavahendite vastavust krediidiasutuse majandustegevusest, sealhulgas kauplemisportfelligi, tulenevatele riskidele.

(2) Krediidiasutuse omavahendid peavad igal ajahetkel olema võrdsed järgmiste näitajate summaga või ületama järgmiste näitajate summat:

- 1) pangaportfelli krediidiriski kapitalinõue;
- 2) kauplemisportfelli positsiooniriski kapitalinõue;
- 3) kauplemisportfelli ülekande- ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõue;
- 4) valuutariski kapitalinõue;
- 5) kaubariski kapitalinõue;
- 6) operatsiooniriski kapitalinõue;
- 7) riskikontsentratsiooni piirmäära ületavatelt summadelt nõutavad omavahendid.

(3) Krediidiasutuse vastava kirjaliku taotluse alusel on Finantsinspektsioonil õigus vabastada krediidiasutus kohustusest arvutada käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud riskide katmiseks nõutavaid omavahendeid, kui:

- 1) krediidiasutuse kauplemisportfelli väärtus ei ületa rohkem kui viie järjestikuse tööpäeva jooksul 5 protsenti tema koguvara ja bilansiväliste kohustuste kogusummat;
- 2) krediidiasutuse kauplemisportfelli väärtus ei ületa rohkem kui viie järjestikuse tööpäeva jooksul 15 miljonit eurot;
- 3) krediidiasutuse kauplemisportfelli väärtus ei ületa ühelgi ajahetkel 20 miljonit eurot ega 6 protsenti koguvara ja bilansiväliste kohustuste kogusummat.

(4) Finantsinspektsioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vabastuseks loa, kui krediidiasutuse kauplemisportfelli väärtus ei ületa käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 sätestatud näitajaid või käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 sätestatud näitajat.

(5) Krediidiasutus, kellele on antud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud vabastus, käsitleb kauplemisportfelli riskipositsioone pangaportfelli riskipositsioonidena ja arvutab vastavatele riskipositsioonidele käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud kapitalinõuet.

(6) Pangaportfelli krediidiriski, kauplemisportfelli positsiooniriski, kauplemisportfelli ülekande- ja vastaspoole krediidiriski, valuutariski, kaubariski, operatsiooniriski ning riskikontsentratsiooni piirmäärasid ületavate riskipositsioonide kapitalinõuete arvutamise nõuded ja meetodika ning omavahendite arvutamise korra [kehtestab Eesti Pank](#).

(7) Kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikega 6 [kehtestab Eesti Pank](#) pangaportfelli krediidiriski kapitalinõude arvutamise kohta:

- 1) krediidiriski standardmeetodi alusel riskipositsioonide väärtuse arvutamise korra, krediidiriski kaalud ja nende määramise meetodika, krediidikvaliteedi hinnangute kasutamise alused ning riskiga kaalutud vara ja kapitalinõuete arvutamise korra;

- 2) krediidiriski sisereitingute meetodite alusel krediidiriski parameetrite määramise meetoodika ja miinimumnõuded, riskipositsioonide väärtuse ja oodatava kahju arvutamise korra ning riskiga kaalutud vara ja kapitalinõuete arvutamise korra;
- 3) krediidiriski kapitalinõude arvutamisel arvessevõetavate krediidiriski maandamise instrumentidele ja krediidiriski kaitse pakujatele esitatavad nõuded, krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmise meetoodika riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutamisel;
- 4) väärtpaperistatud riskipositsioonide väärtuse ja riskiga kaalutud vara arvutamise meetoodika ning kapitalinõuete arvutamise korra.

(8) Kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikega 6 **kehtestab Eesti Pank** operatsiooniriski kapitalinõude arvutamise kohta:

- 1) operatsiooniriski baasmeetodi alusel kapitalinõude arvutamise meetoodika;
 - 2) operatsiooniriski standardmeetodi alusel äriiinide kaardistamise korra, operatsiooniriski kapitalinõude arvutamise nõuded ja meetoodika;
 - 3) operatsiooniriski alternatiivse standardmeetodi alusel kapitalinõuete arvutamise nõuded ja meetoodika;
 - 4) operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli alusel kapitalinõuete arvutamise nõuded ja meetoodika ning kapitalinõuete arvutamisel arvessevõetavatele kindlustuslepingutele esitatavad nõuded.
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 80. Likviidsus

(1) Krediidiasutus peab paigutama oma vara selliselt, et igal ajal oleks tagatud kreditoride õigustatud nõuete rahuldamine ehk likviidsus. Selleks peab krediidiasutus säilitama vajalikku likviidsete vahendite ja jooksvate kohustuste vahetkorda.

(2) Krediidiasutuse juhid on kohustatud krediidiasutuse varasid korraldama nii, et finantseerimine ei baseeruks liiga lühiajalistel või vähestel allikatel. Juhid on samuti kohustatud pidevalt jälgima nõuete ja kohustuste tähtaegu. Kohustuste täitmise tähtaegade saabumine ei või ohustada krediidiasutuse tegevust. Krediidiasutus peab oma likviidsust jälgima rahavoogude alusel.

(3) [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

(4) Krediidiasutus on kohustatud hoidma osa oma likviidsetest vahenditest Eesti Pangas, kui Eesti Pank ei ole määranud teisiti.

(5) Eesti Pangas hoitavate likviidsete vahendite ühtse määra ja kasutamise korra kehtestab Eesti Pank.

(6) Krediidiasutus peab regulaarselt ajakohastama oma likviidsusriski juhtimise strateegiaid, poliitikaid, protseduure ja limiite ning välja töötama toimivad talitluspidevuse plaanid, arvestades käesoleva seaduse § 82¹ lõikes 9 nimetatud stressitestide tulemusi.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 81. Piirangud krediidiasutuse osalustele äriühingutes

(1) Krediidiasutusel on keelatud osaleda osanikuna täisühingus või täisosanikuna usaldusühingus.

(2) Krediidiasutuse oluline osalus ei tohi üheski teises äriühingus, kui see osalus on omandatud pideva hoidmise ja pikema aja jooksul tulu saamise eesmärgil, ületada 15 protsenti krediidiasutuse omavahenditest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud oluliste osaluste summa ei tohi ületada 60 protsenti krediidiasutuse omavahenditest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud piiranguid ei rakendata:

- 1) olulise osaluse suhtes, mille krediidiasutus on omandanud teises krediidi- ja finantseerimisasutuses, kindlustus- ja edasikindlustusandjas või sama krediidiasutuse abiettevõtjas;
- 2) olulise osaluse suhtes, mille krediidiasutus on omandanud kahjude ennetamise või vältimise või väärtpaperite emissiooni tagamise tõttu ja mida krediidiasutus ei hoiu kauem kui üks aasta;
- 3) olulise osaluse suhtes, mis on omandatud krediidiasutuse nimel, kuid teiste isikute arvel.

(5) Krediidiasutus võib ületada käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud piiranguid tingimusel, et summa, mille võrra krediidiasutuse oluline osalus ületab nimetatud piiranguid, arvatakse kapitali adekvaatsuse arvutamisel omavahenditest maha. Kui ületatud on mõlemat käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud piirangut, arvatakse omavahenditest maha summa, mis on suurem.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 81¹. Piirangud väärtpaberistatud riskipositsioonidesse investeerimisel

(1) Krediidiasutus, kes ei ole väärtpaberistatud nõude algne väljaandja, sponsor ega laenu andja, võib investeerida väärtpaberistatud riskipositsiooni, kui väärtpaberistatud nõude algne väljaandja, sponsor või laenu andja on krediidiasutusele teatavaks teinud, et säilitab väärtpaberistatud nõudes jätkuvalt majandusliku huvi ja omab selles vähemalt viieprotsendilist omaosalust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud majanduslik huvi on säilitatud, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) säilitatakse vähemalt viis protsenti igast investoritele müüdud või üle kantud väärtpaberistamise seeria nominaalväärtusest;
- 2) uuenevate nõuete väärtpaberistamisel säilitab laenu algne väljastaja vähemalt viis protsenti väärtpaberistatud riskipositsioonide nominaalväärtusest;
- 3) säilitatakse juhuslikult valitud riskipositsioonid, mis on vähemalt viis protsenti väärtpaberistatud riskipositsioonide nominaalväärtusest, juhul kui ka nimetatud säilitatud positsioonid oleksid väärtpaberistatud tingimusel, et potentsiaalselt väärtpaberistatud riskipositsioonide arv ei ole algsel väljastamisel väiksem kui 100;
- 4) säilitatakse esmase kahju riskipositsioon ja vajaduse korral ka teised nõudeõigustega seotud positsioonid, millel on sama või kõrgem riskiprofiil ja mille tähtaeg ei saabu varem kui investoritele üle kantud või müüdud väärtpaberistatud riskipositsioonidel, nii et säilitatud positsioonid on kokku vähemalt viis protsenti väärtpaberistatud riskipositsioonide nominaalväärtusest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ei kohaldata juhul, kui väärtpaberistatud riskipositsioonid on nõuded järgmistele asutustele või isikutele või kui neid nõudeid tagavad täielikult järgmised isikud või asutused:

- 1) keskvalitsused ja keskpangad;
- 2) regionaal- ja kohaliku omavalitsuse üksused ning lepinguriikide avaliku sektori asutused;
- 3) riigiasutuse hallatavad asutused ning kasumit mittetaotlevad asutused ja ühingud;
- 4) krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes käesoleva seaduse 7. peatüki 2. jao 1. jaotise 2. alljaotise kohaselt vastavad esimesele või teisele krediidikvaliteedi astmele;
- 5) multilateraalsed arengupangad.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ei kohaldata:

- 1) kui väärtpaberistamise tehing põhineb selgel, läbipaistval ja avalikult kättesaadaval indeksil, mille aluseks on üldkasutatava indeksiga seotud väärtpaberid või muud vabalt kaubeldavad väärtpaberid, mis ei ole väärtpaberistamise positsioonid;
- 2) mitme laenuandja poolt ühe ja sellesama laenulepingu alusel ühele kliendile antud laenu, ostetud nõuete ega krediidiriski ülekandetehingute suhtes, kui neid instrumente ei ole kasutatud väärtpaberistatud nõuete pakkimiseks või nendega seotud riskide maandamiseks.

(5) Kui lepinguriigis ematettevõtjana tegutsev krediidiasutus või finantsvaldusettevõtja või üks selle tütarettevõtja väärtpaberistab nõude algse väljastajana või sponsorina konsolideeritud järelevalve alla kuuluvate krediidiasutuste, investeerimisühingute või muude finantseerimisasutuste riskipositsioone, võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõuet täita lepinguriigis ematettevõtjana tegutseva krediidiasutuse või lepinguriigi finantsvaldusettevõtja konsolideeritud andmete alusel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõiget 5 rakendatakse juhul, kui väärtpaberistatavaid riskipositsioone omavad krediidiasutused, investeerimisühingud või muud finantseerimisasutused vastavad Eesti Panga kehtestatud nõuetele nõude algse väljastaja või sponsori hoolsuskohustuste kohta.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud majandusliku huvi säilitamise nõudeid kohaldatakse iga väärtpaberistamise suhtes üks kord.

(8) Majandusliku huvi mõõtmisel ei kohaldata krediidiriski maandamist, lühikest positsiooni ega muud krediidiriski kaitset, bilansiväliseid positsioone mõõdetakse nominaalväärtuse alusel.
[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 82. Üldnõuded riskide juhtimisele ja kontrollile

(1) Krediidiasutus ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad äriühingud ei või oma tegevuses võtta riske, mis võivad seada ohtu krediidiasutuse või konsolideerimisgrupi maksevõimelisuse.

(2) Krediidiasutusel ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatel äriühingutel peavad olema piisavad ning nende tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega proportsionaalsed riskide tuvastamise, mõõtmise ja juhtimise ühtsed strateegiad, protseduurid ja süsteemid, mida vaadatakse regulaarselt läbi ja ajakohastatakse ning mis on määratud asjaomastes sise-eeskirjades ja kehtivad nii krediidiasutuses kui ka temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvates äriühingutes.
[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud protseduurid, strateegiad, süsteemid ning vastavad sise-eeskirjad peavad tagama piisavad võimalused krediidiasutuse ja tema segavaldusettevõtjast ematettevõtja ning krediidiasutuse ja tema segavaldusettevõtjast ematettevõtja teiste tütarettevõtjate vaheliste tehingute kindakstegemiseks ja kontrollimiseks. Krediidiasutus on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni

igast märkimisväärsest tehingust oma segavaldusettevõtjast emaettevõtjaga või sellise emaettevõtja tütarettevõtjaga.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3) Krediidiasutuse krediidiriski strateegia ja sellel baseeruvad sise-eeskirjad peavad määrama krediidipoliitika eesmärgid, krediidiriski positsioonide võtmise põhiprintsiibid, krediidiriski hindamise kriteeriumid, võlgnikele reitingu määramise printsiibid, tagatiste võtmise ja hindamise printsiibid, laenu andmise ja refinantseerimise printsiibid, laenu andmise pädevuse ja vastavate otsuste tegemise korraldamise ning krediidiriski kontrolli funktsiooni toimimise.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(3¹) Krediidiasutus peab kasutama kõigi krediidiriski positsioonide juhtimiseks, adekvaatseks hindamiseks, sealhulgas ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kindlakstegemiseks ja allahindamiseks, efektiivselt toimivaid protseduure.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(3²) Krediidiasutusel peavad olema järgmised kirjalikult kehtestatud põhimõtted ja protseduurireedid:

1) nende riskide juhtimiseks ja kontrollimiseks, mille puhul osutuvad krediidiasutuse kasutatavad krediidiriski maandamise meetodid prognoositust vähem efektiivseks;

2) riskide kontsentreerumiste juhtimiseks ja kontrollimiseks, sealhulgas kliendi, omavahel seotud isikute, majandussektori, geograafilise regiooni, tagatise emitendi, tegevuse või toote puhul ning riskide kontsentreerumise puhul krediidiriski maandamise meetodite rakendamise juhtimiseks ja kontrollimiseks;

3) väärtpaperistamise tehingutest, mille suhtes krediidiasutus on investor, laenu algne väljastaja või tehingu korraldaja, tulenevate riskide, kaasa arvatud maineriski majandusliku sisu õigeks kajastamiseks, hindamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks;

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

4) intressiriski juhtimiseks ja kontrollimiseks;

5) operatsiooniriski, sealhulgas väikese esinemistõenäosusega suure potentsiaalse kahjuga juhtumite juhtimiseks ja kontrollimiseks;

6) likviidsuse ja finantseerimise juhtimiseks ja kontrollimiseks ning likviidsusriski tuvastamiseks, mõõtmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks, et tagada pidev likviidsuse planeerimine ning alternatiivsed finantseerimisallikad.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3³) Krediidiasutusel peab olema selgelt piiritletud vastutusaladega operatsiooniriski juhtimise korraldus ning rakendatud protsessid operatsiooniriski positsioonide kindlaksmääramiseks, mõõtmiseks ja juhtimiseks.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(3⁴) Krediidiasutusel peavad olema välja töötatud ja rakendatud talitluspidevuse plaanid majandustegevuse taastamise ja jätkuvuse tagamiseks kõigi oluliste äriprotsesside osas.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(4) Krediidiasutuse juhatus on kohustatud viivitamatult teatama Finantsinspeksioonile kõigist asjaoludest, mis võivad oluliselt mõjutada krediidiasutuse või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute finantsseisundit.

§ 82¹. Nõuded likviidsusriski juhtimisele

(1) Krediidiasutusel peavad olema strateegia, poliitika, protseduurid ja süsteemid likviidsusriski tuvastamiseks, mõõtmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks erinevatel prognoositavatel, sealhulgas päevasisel, perioodidel, et tagada piisav likviidsuspuhvri olemasolu. Likviidsuspuhvrina käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses raha ja muud koormamata likviidsed vara, mis võimaldab krediidiasutusel täita kohustusi stressiolukordades.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud strateegia, poliitika, protseduurid ja süsteemid peavad:

1) olema vastavuses krediidiasutuse äriliinide, kasutatavate välisvaluutade ja äriüksustega;

2) sisaldama asjakohaseid likviidsusriski juhtimise kulude edasijaotamise süsteeme teistesse kasumit teenivatesse üksustesse;

3) vastama krediidiasutuse tegevuse ulatusele, keerukusele, riskiprofiilile ning juhatuse määratud riskitaluvusele, kusjuures krediidiasutus peab riskitaluvusest kõiki asjaomaseid äriüksusi teavitama;

4) arvestama krediidiasutuse olulisust igas riigis, kus ta tegutseb.

(3) Krediidiasutus peab finantseerimispositsioonide tuvastamiseks, mõõtmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks välja töötama meetodika, kus tuleb arvesse võtta nii bilansilistest kui ka bilansivälisest varadest ja kohustustest ning maineriski võimalikust mõjust tulenevaid teadaolevaid ja prognoositavaid rahavooge.

(4) Krediidiasutus peab eristama tagatisega koormatud varad tagatisega koormamata varadest, mis on likviidsed ja kasutatavad igal ajal, eelkõige juhtudel, kui ohus on krediidiasutuse finantsseisund või maksevõime. Arvesse tuleb võtta ka isikuid, kellele varad kuuluvad, ja riiki, kus varad on registreeritud.

(5) Krediidiasutus peab arvesse võtma õiguslikke, järelevalve ja ärilisi piiranguid, mis kehtivad tema äriüksustele likviidsuse tagamiseks täiendava kapitali andmisel ja tagatisega koormamata varade potentsiaalsetele ülekannetele nii Euroopa Majanduspiirkonnas kui ka sellest väljaspool.

(6) Krediidiasutus peab võtma kasutusele erinevad likviidsusriski maandamise meetmed, sealhulgas limiitide süsteemi ja likviidsuspuhvruid, mis võimaldavad toime tulla erinevate stressisündmustega, ning omama piisavalt hajutatud ressursside struktuuri ja takistuseeta juurdepääsu finantseerimisallikatele. Nimetatud meetmeid tuleb regulaarselt ajakohastada.

(7) Krediidiasutus peab likviidsuspuhvrite põhjal kindlaks määrama oma toimetulekuperioodi. Toimetulekuperiood on aeg, mille jooksul krediidiasutus peab olema võimeline jätkusuutlikult tegutsema, kasutamata krediidiasutuse väliseid finantseerimisallikaid.

(8) Krediidiasutus peab likviidsusriski maandamiseks, ressursside kaasamiseks ning finantseerimisallikate kasutamiseks tehtavates otsustes kasutama stsenaariumianalüüsi, tundlikkuse analüüsi ja muid stressitestide (edaspidi *stressitest*) ning talitluspidevuse plaane, mille eeldused tuleb regulaarselt ajakohastada.

(9) Likviidsusriski stressitestide tegemisel tuleb kasutada nii krediidiasutuse enda kui ka kogu turuga seotud erinevaid stsenaariume või nende kahe kombinatsiooni erinevates prognoositavates perioodides ning stressioludes. Stsenaariumid peavad arvestama ka bilansiväliseid kohustusi ja muid tingimuslikke kohustusi, sealhulgas sihtotstarbeliste väärtpaberistamisasutuste või muude eriotstarbeliste asutuste või isikute kohustusi, mille suhtes krediidiasutus tegutseb tehingu korraldajana või annab olulise suurusega likviidsustoetust.

(10) Likviidsuskriisi olukorras tegutsemiseks peab krediidiasutusel olema adekvaatne talitluspidevuse plaan koos asjakohase strateegia ja põhjalike rakendatavate meetmetega võimaliku likviidsuspuudujäägi tekkimisel. Neid plaane tuleb regulaarselt testida vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud stressitesti tegemise käigus kasutatavatele stsenaariumitele. Stressitestide tulemuste ülevaated tuleb esitada krediidiasutuse juhatusele, et vajaduse korral täpsustada vastavasisulisi poliitikaid, limiite ja talitluspidevuse plaane. [RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 83. Nõuded laenudele

(1) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse laenuks krediidiasutuse vara või bilansiväliseid kohustusi, mis tuleneb lepingust, mille kohaselt laenuandja annab või kohustub andma raha või muu vara laenusaja või lepingust tulenevalt muule õigustatud isikule, laenusaja aga kohustub laenuandjale raha või muu vara tagastama kindlaksmääratud tingimustel.

(2) Laenude andmise ja jälgimise põhimõtted kehtestab Eesti Pank.

(3) Krediidiasutus on kohustatud laenude andmisel ja jälgimisel järgima krediidiasutuse sisemisi krediteerimise põhiprintsiipe, häid pangandustavasid ja vastutustundliku laenamise põhimõtet. Vastutustundliku laenamise põhimõtte rakendamiseks on krediidiasutus kohustatud koguma ja säilitama andmeid kliendi rahaliste kohustuste suuruse ja maksekohustuste täitmise kohta ning kasutama neid andmeid kliendi jaoks mõistliku laenukoormuse arvutamiseks. [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(4) Krediidiasutuse töötajatele laenude andmise korra kinnitab krediidiasutuse nõukogu.

§ 84. Laenud krediidiasutusega seotud isikutele

(1) Krediidiasutusega seotud isikud on:

- 1) krediidiasutuse juhid, siseauditi üksuse juht või revisjonikomisjoni esimees või revident;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud;
- 3) krediidiasutuses olulist osalust omav füüsilisest isikust aktsionär;
- 4) krediidiasutuses olulist osalust omava juriidilisest isikust aktsionäri juhatuse või seda asendava organi liige.

(2) Samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud on krediidiasutuse juhi, siseauditi üksuse juhi või revisjonikomisjoni esimehe abikaasa või faktiline abikaasa, lapsed, vanemad, õed ja vennad.

(3) Samaväärset majanduslikku huvi omavaks isikuks loetakse ka:

- 1) krediidiasutuse juhi, siseauditi üksuse juhi või revisjonikomisjoni esimehe või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isiku poolt kontrollitav äriühing väärtpaberituruse seaduse § 10 tähenduses ja selle äriühingu ema- või tütarettevõtja;
- 2) äriühing, kelle juhtimisorgani liikmeks on krediidiasutuse juhid, siseauditi üksuse juht või revisjonikomisjoni esimees või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik.

(4) Krediidiasutusega seotud isikule võib anda laenu ainult juhatuse igakordse ühehäälse otsuse alusel. Eelnimetatud tingimust ei kohaldata, kui laenusumma on väiksem kui 25 protsenti krediidiasutuse juhatuse esimehe krediidiasutusest saadavast aastatasust, kui nõukogu otsusega ei ole kehtestatud väiksemat alammäära.

(5) Krediidiasutuse juht või krediidikomitee liige, laenu andmist otsustav töötaja või nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik ei tohi osa võtta temale endale laenu andmise otsustamisest.

(6) Krediidiasutusega seotud isikutele ja krediidiasutuse aktsionäridele ei tohi anda laenu soodsamatel tingimustel kui samasugust maksevõimet ja tagatisi omavatele teistele isikutele.

(7) Krediidiasutustele ei kohaldata äriseadustiku § 281 lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud [RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 85. Riskide kontsentreerumise piirmäärad

(1) Riskide kontsentreerumine on krediidiasutuse riskipositsiooni suhe krediidiasutuse omavahenditesse. Riskide kontsentreerumist arvutatakse iga kliendi või omavahel seotud isikute kohta eraldi. Riskide kontsentreerumine on suur, kui see ületab kümnet protsenti.

(2) Krediidiasutuse riskipositsioon käesoleva paragrahvi ja käesoleva seaduse § 85²tähenduses on nõuete, tuletisinstrumentide, bilansiväliste kohustuste ja teiste äriühingute aktsia- või osakapitalis omandatud osaluste summa.

(3) Riskide kontsentreerumise piirmäärade arvutamisel ei võeta arvesse järgmisi riskipositsioone:

1) valuutatehingutest tulenevad riskipositsioonid tavapärasel turutingimustel toimuvate arvelduste korral kuni kahe tööpäeva jooksul maksjale makse teostamiseks määratud tähtpäevast arvates;

2) väärtpaberite ostust või müügist tulenevad riskipositsioonid tavapärasel turutingimustel toimuvate arvelduste korral kuni viie tööpäeva jooksul väärtpaberite eest tasumise või väärtpaberite ülekandmise päevast arvates, olenevalt sellest, kumb sooritus toimub varem;

3) makseteenuste, sealhulgas mis tahes valuutas maksete edastamise, kliiring- ja arveldusteenuste ning korrespondentpangandusteenuste või finantsinstrumentide kliiring-, arveldus- ja hoidmisteenuste osutamise korral hilisest raha laekumisest ning muudest klientide toimingutest tulenevad riskipositsioonid, mis ei püsi kauem kui riskipositsiooni tekkimisele järgneva tööpäeva lõpuni;

4) makseteenuste, sealhulgas mis tahes valuutas maksete edastamise, kliiring-, arveldus- ja korrespondentpangandusteenuste osutamise korral päevasisesed riskipositsioonid nimetatud teenuseid osutavate asutuste vastu;

5) käesoleva seaduse § 75 kohaselt omavahendite arvutamisel maha arvatud riskipositsioonid.

(4) Krediidiasutuse juhatus on kohustatud igast kliendist või omavahel seotud isikutest, kelle suhtes on tekkinud suur riskide kontsentreerumine, informeerima krediidiasutuse nõukogu.

(5) Omavahel seotud isikuteks loetakse:

1) kahte või enam isikut, kes kujutavad endast krediidiasutusele või selle konsolideerimisgrupile ühist riski, kuna neist üks omab kas otseselt või kaudselt kontrolli teise või teiste tegevuse üle või

2) kahte või enam isikut, kelle vahel ei ole küll käesoleva lõike punktis 1 mainitud seost, kuid kes kujutavad endast krediidiasutusele või tema konsolideerimisgrupile ühist riski omavahelise seotuse tõttu nii, et neist ühe finantsseisundi halvenemisel, eelkõige finantseerimise või finantseeringu tagasimaksmisega seoses, ilmnevad tõenäoliselt makseraskused ka teisel või teistel.

(6) Isikute seotuse hindamisel lähtutakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatule:

1) ühistest omanikest;

2) ühistest juhtidest;

3) vastastikustest garantiidest;

4) väärtpaberistatud riskipositsioonide, investeerimisfondide aktsiate ja osakute ja teiste alusvaraga positsioonide puhul riskide tegelikust jaotusest ning majanduslike mõjude võimalikust ülekandumisest;

5) vastastikusest ärialasest sõltuvusest, millest ei saa lühikese aja jooksul loobuda, ning kõikidest muudest seostest juhul, kui need toovad endaga kaasa olukorra, kus ühe isiku finantsseisundi halvenemisel ilmnevad tõenäoliselt makseraskused ka teisel seotud isikul.

(7) Krediidiasutus peab rakendama piisavaid meetmeid omavahel seotud isikute nõuete kogusumma väljaselgitamiseks.

(8) Krediidiasutuse riskide kontsentreerumine ühe kliendi või omavahel seotud isikute suhtes ei või pärast käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud mahaarvamiste tegemist ning krediidiriski maandamist ületada 25 protsenti krediidiasutuse omavahenditest.

(8¹) Krediidiasutus võib ületada käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud piirmäära, kui riskipositsiooniks on nõue krediidiasutusele või investeerimisühingule või omavahel seotud isikutele, kellest vähemalt üks on krediidiasutus või investeerimisühing. Kui ületamine toimub eelnimetatud omavahel seotud isikute riskipositsiooni suhtes, kohaldatakse nende omavahel seotud isikute, kes ei ole krediidiasutused ega investeerimisühingud, riskipositsiooni osale käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud piirmäära.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(8²) Käesoleva paragrahvi lõikes 8¹ nimetatud piirmäära ületamisel ei või riskipositsioon ületada järgmisi suurus:

- 1) 150 miljonit eurot;
 - 2) käesoleva peatüki kohaselt arvatud omavahendid.
- [RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(9) Riskide kontsentreerumine nende käesoleva seaduse § 84 lõikes 1 nimetatud isikute või krediidasutuse aktsionäride ja krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu aktsionäride suhtes, kellele kuulub rohkem kui üks protsent äriühingute aktsiakapitalist, ei tohi ületada viit protsenti.

(10) Käesoleva paragrahvi lõigetes 8, 8² ja 9 nimetatud piirmäärad ei kehti krediidasutuse emattevõtja, emattevõtja teise tütarettevõtja ning krediidasutuse tütarettevõtja suhtes tingimusel, et need ettevõtjad kuuluvad koos krediidasutusega lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse või Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud nõuetele samaväärset konsolideeritud järelevalvet teostava kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse konsolideeritud järelevalve alla.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(11) Käesoleva paragrahvi lõigetes 8, 8² ja 9 nimetatud riskide kontsentreerumise piirmäärade arvutamisel võib teha mahaarvamisi ning võtta arvesse krediidiriski maandamist. Mahaarvamiste tegemise ning krediidiriski maandamise arvesse võtmise tingimused ja ulatus on sätestatud käesoleva seaduse § 71 lõike 7 alusel kehtestatud määrukses.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(12) Krediidasutus on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspektsiooni, kui tema riskide kontsentratsioon ületab käesoleva paragrahvi lõigetes 8, 8² ja 9 nimetatud piirmäärasid.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(13) Krediidasutus peab piisava täpsusega hindama võimalikku riskide kontsentratsiooni, mis tuleneb tema nõuetest tagatise andja vastu või kaudse krediidiriski kaitse pakujate vastu või käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 4 nimetatud positsioonidest. Ülemäära suure riskide kontsentratsiooni tuvastamisel on krediidasutus kohustatud võtma riskide kontsentratsiooni vähendamiseks vajalikke meetmeid ja teatama Finantsinspektsioonile kõigist selliste riskidega seotud olulistest asjaoludest.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 85¹. [Kehtetu -RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 85². Erandid riskide kontsentreerumise piirmäärade arvutamisel

(1) Kolmanda isiku garantiiga tagatud riskipositsiooni võib käsitada riskipositsioonina garantiandja vastu tingimusel, et riskipositsiooni tagatud osale kohaldatakse käesoleva seaduse 7. peatüki 2. jao 1. jaotise 2. alljaotises sätestatud krediidiriski standardmeetodi kohaselt sama või madalamat riskikaalu kui tagatiseta osale. Riskipositsiooni ja selle tagatiseks oleva garantii valuutade erinevuse, tähtaegade mittevastavuse ja osalise garantii puhul kohaldatakse käesoleva seaduse 7. peatüki 2. jao 1. jaotise 4. alljaotises sätestatud korda.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(2) Krediidasutuse vastava kirjaliku taotluse alusel on Finantsinspektsioonil õigus vabastada krediidasutuse või tema konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu klient käesoleva seaduse § 85 lõikes 5 sätestatud seotuse kriteeriumist, kui konkreetsel asjaoludel on seotuse kriteerium riskide kontsentreerumise seisukohalt asjasse mittepuutuv.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3) Krediidasutus võib ületada käesoleva seaduse § 85 lõikes 8 sätestatud piirmäära, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

- 1) piirmäärade ületamine toimub täielikult kauplemisportfelli riskipositsioonide arvel;
- 2) krediidasutus ei ole saanud vabastust kapitalinõuete arvutamisest vastavalt käesoleva seaduse § 79 lõikele 3;
- 3) piirmäärasid ületavatelt riskipositsioonidelt arvutatakse täiendavaid kapitalinõudeid.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimustele vastav piirmäärade ületamine on kestnud alla kümne päeva, ei tohi kauplemisportfelli puhul kliendi või omavahel seotud isikute riskipositsioon ületada 500 protsenti krediidasutuse omavahenditest.

(5) Kõigi käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimustele vastavaid piirmäärasid üle kümne päeva ületanud riskipositsioonide summa ei tohi ületada 600 protsenti krediidasutuse omavahenditest.

(6) Krediidasutus on kohustatud Finantsinspektsiooni iga kolme kuu järel teavitama kõikidest juhtumitest, mille puhul on ületatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimustele vastavaid piirmäärasid. Krediidasutus esitab Finantsinspektsioonile piirmäära ületanud riskipositsiooni summa ja vastava kliendi nime või nimetuse.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 85³. Loamenetluse tähtajad usaldatavusnormatiivide arvutamisel

Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva seaduse § 73 lõikes 6, § 74 lõikes 4, § 75 lõikes 6, § 76 lõikes 4, § 77 lõikes 3 ning § 79 lõikes 3 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastavasisulise taotluse saamisest arvates.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

§ 86. Varade hindamine

(1) Krediidiasutus on kohustatud pidevalt hindama oma vara ning kasutama nõuete sissenõudmiseks kõiki headele pangandustavadele ja seadustele vastavaid meetmeid.

(2) Krediidiasutus on kohustatud hindama kõiki nõudeid nende laekumise tõenäolisusest lähtudes. Nõue, mille laekumine osaliselt või täielikult on ebatõenäoline, tuleb ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud osas kanda kuludesse.

(3) Nõuete hindamise korra [kehtestab Eesti Pank](#).

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

2. jagu KAPITALINÕUETE ARVUTAMISE MEETODID

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

1. jaotis Krediidiriski kapitalinõue

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

1. alljaotis Üldsätted

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹. Krediidiriski kapitalinõude arvutamise meetodid

(1) Krediidiasutus arvutab krediidiriski kapitalinõude standardmeetodi, sisereitingute põhimeetodi või sisereitingute täiustatud meetodi alusel vastavalt käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides kehtestatud korrale.

(2) Krediidiasutus peab valitud krediidiriski kapitalinõude arvutamise meetodit kasutama ühetaoliselt, järjekindlalt ja järjepidevalt.

(3) Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel on kapitalinõude määr 8–12 protsenti riskiga kaalutud varast. Kapitalinõude määra [kehtestab Eesti Pank](#).

(4) Krediidirisk käesoleva seaduse tähenduses on risk, et krediidiasutuse vastaspool ei ole võimeline täitma või ei soovi täita oma lepingulisi kohustusi.

(5) Reiting käesoleva seaduse tähenduses on võlgniku või tehingu krediidiriski iseloomustav hinnang.

(6) Reitinguskaala käesoleva seaduse tähenduses on skaala, mille alusel järjestatakse võlgnikud või tehingud reitingute põhjal vastavalt krediidiriski suurusele.

(7) Reitingusüsteem käesoleva seaduse tähenduses on meetodite, protsesside, kontrollimehhanismide, andmebaaside ja infotehnoloogiasüsteemide kogum, mille eesmärk on krediidiriski hindamine.

(8) Võlgnike reitinguklass käesoleva seaduse tähenduses on võlgniku krediidiriskile vastav riskikategooria, millesse võlgnikud on jaotatud, lähtudes eelnevalt määratud reitingukriteeriumitest.

(9) Tehingute reitinguklass käesoleva seaduse tähenduses on tehingu krediidiriskile vastav riskikategooria, millesse riskipositsioonid on jaotatud, lähtudes eelnevalt määratud reitingukriteeriumitest.

(10) Reitingukriteerium käesoleva seaduse tähenduses on igale reitinguklassile antud krediidiriski iseloomustav tunnus.

(11) Makseviivituse tõenäosus käesoleva seaduse tähenduses on tõenäosus, et üheaastase perioodi jooksul ei ole vastaspool võimeline täitma või ei soovi täita oma lepingulisi kohustusi.

(12) Makseviivitusest tingitud kahjumäär käesoleva seaduse tähenduses on protsentuaalne osa nõudest, mille krediidasutus kaotab vastaspoole lepinguliste kohustuste mittetäitmise korral.

(13) Riskipositsiooni ümberhindamistegur käesoleva seaduse tähenduses on koefitsient, mis väljendab vastaspoole vastu käesoleval ajal oleva nõude ja tema vastu makseviivituse hetkeks tekkida võiva nõude suhet.

(14) Jaenõuete kogum käesoleva seaduse tähenduses on sarnase krediidiriskiga jaenõuete grupp, mis võetakse aluseks krediidiriski hindamisel.

(15) Krediidiriski parameeter käesoleva seaduse tähenduses on kvantitatiivne krediidiriski suurust iseloomustav näitaja.

(16) Stressitest krediidiriski kapitalinõude arvutamisel on simulatsiooni meetod, millega hinnatakse majanduskeskkonna tingimuste muutumise mõju krediidiriski ja kapitalinõuete suurusele.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(17) Krediidikvaliteet käesoleva seaduse tähenduses on krediidiriski iseloomustavate tunnuste hinnang.

(18) Riskipositsioonid käesoleva jaotise tähenduses on bilansilised varad, bilansivälised kohustused ja tuletisinstrumendid.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

2. alljaotis

Krediidiriski standardmeetod

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86². Krediidiriski standardmeetodi üldnõuded

(1) Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodi (edaspidi krediidiriski standardmeetod) alusel on riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutis.

(2) Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediidikvaliteedi astme või mõlema alusel.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³. Riskipositsioonide klassid krediidiriski standardmeetodi kasutamisel

(1) Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded järgmistesse riskipositsioonide klassidesse:

- 1) nõuded või tingimuslikud nõuded keskvalitsuste ja keskpankade vastu;
- 2) nõuded või tingimuslikud nõuded regionaalsete ja kohalike omavalitsuste üksuste vastu;
- 3) nõuded või tingimuslikud nõuded riigiasutuste hallatavate asutuste ja kasumit mittetaotlevate asutuste ja ühingute vastu;
- 4) nõuded või tingimuslikud nõuded multilateraalsete arengupankade vastu;
- 5) nõuded või tingimuslikud nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu;
- 6) nõuded või tingimuslikud nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu;
- 7) nõuded või tingimuslikud nõuded muude äriühingute vastu;
- 8) jaenõuded või tingimuslikud jaenõuded;
- 9) kinnisvaraga tagatud nõuded või tingimuslikud nõuded;
- 10) viivituses olevad nõuded;
- 11) kapitalinõuete arvutamisel kõrge riskitasemega varadeks loetavad nõuded;
- 12) pandikirjad investeerimisfondide seaduse § 260 tähenduses;
- 13) väärtpaperistatud riskipositsioonid;
- 14) lühiajalised nõuded krediidasutuste, investeerimisühingute ja muude äriühingute vastu;
- 15) investeerimisfondide aktsiad ja osakud;
- 16) muud varad.

(2) Jaenõue on krediidasutuse nõue, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) tehingu teine pool on füüsiline isik või väike- või keskmise suurusega ettevõtja;
- 2) kliendi või omavahel seotud isikute võlgnevuse kogusumma krediidasutusele või tema ema- ja selle tütarettevõtjatele, sealhulgas viivituses olevad nõuded, ei ületa 1 miljonit eurot. Kogusumma arvutamisel jäetakse välja nõuded, mille tagatiseks on eluasemena kasutatavale kinnisasjale seatud hüpoteek;
- 3) nõue on üks suurest hulgast sarnaste tunnustega nõuete kogumist, mille kogurisk on hajutatuse tõttu väiksem;

4) nõude aluseks ei ole väärtpaber.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁴. Krediidikvaliteedi astmed

(1) Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks kuude krediitkvaliteedi astmesse.

(2) Krediitkvaliteedi aste määratakse krediitkvaliteeti hindava isiku (edaspidi *reitinguagentuur*) antud hinnangu alusel.

(3) Krediidiasutus peab kasutama reitinguagentuuri antud krediitkvaliteedi hinnanguid järjekindlalt. Kui krediidiasutus kasutab eelnimetatud hinnanguid teatud riskipositsiooni klassi suhtes, peab ta kasutama neid järjepidevalt kõikide sellesse klassi kuuluvate riskipositsioonide suhtes.

(4) Krediidiasutus võib kasutada krediitkvaliteedi astme määramisel ainult võlgniku enda tellitud hinnanguid.

(5) Kapitalinõuete arvutamisel reitinguagentuuri antud hinnangutele vastavad krediitkvaliteedi astmed määrab Finantsinspeksioon oma otsusega.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁵. Reitinguagentuurid

(1) Krediitkvaliteedi astme määramisel võib kasutada ainult Finantsinspeksiooni peetavasse nimekirja kantud reitinguagentuuri krediitkvaliteedi hinnanguid.

(2) Finantsinspeksioon kannab reitinguagentuuri vastavasse nimekirja oma otsusega, kui reitinguagentuuri krediitkvaliteedi hindamisel kasutatav meetodika on objektiivne, sõltumatu, järjepidev ja arusaadav ning tagab usaldusväärse ja läbipaistva hinnangu.

(2¹) Kui reitinguagentuuri registreerimisest on teatatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 1–31) artiklis 18 sätestatule, loeb Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud krediitkvaliteedi hindamise tingimused täidetuks täiendavaid hindamisprotseduure läbi viimata.
[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3) Finantsinspeksioon kustutab reitinguagentuuri nimekirjast oma otsusega, kui reitinguagentuuri krediitkvaliteedi hindamise kriteeriumid ei vasta enam käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele.

(4) Kui reitinguagentuur on kantud teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse peetavasse vastavasse nimekirja, võib Finantsinspeksioon selle reitinguagentuuri oma nimekirja kanda täiendavaid hindamisprotseduure tegemata, kasutades lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse määratud krediitkvaliteedi astmeid.

(5) Käesoleva seaduse § 86³ lõike 1 punktis 1 nimetatud nõuete või tingimuslike nõuete krediitkvaliteedi määramisel võib arvesse võtta ekspordikrediidi agentuuri krediitkvaliteedi hinnangut juhul, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1) tegemist on Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni ekspordikrediidi toetamise ametlikus kokkuleppes osaleva ekspordikrediidiagentuuri konsensusliku krediitkvaliteedi hinnanguga;

2) ekspordikrediidiagentuur avalikustab oma krediitkvaliteedi hinnangud, mis põhinevad Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni meetodikal, ja krediitkvaliteedi hinnang on seotud vastava meetodika alusel ühega kaheksast minimaalsest ekspordikindlustuse preemiast.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

3. alljaotis

Krediidiriski sisereitingute meetodid

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁶. Krediidiriski sisereitingute meetodite üldnõuded

(1) Krediidiasutus kasutab krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel sisereitingute põhimeetodit või sisereitingute täiustatud meetodit (edaspidi *krediidiriski sisereitingute meetodid*) vastavalt käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides kehtestatud korrale.

(2) Käesolevas alljaotises sätestatud kohaldatakse nii sisereitingute põhimeetodi kui ka sisereitingute täiustatud meetodi kohta, kui käesolevas alljaotises ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁷. Nõuded krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamiseks

(1) Krediidiasutus võib kasutada krediidiriski sisereitingute meetodeid ainult Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel.

(2) Finantsinspektsioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa üksnes juhul, kui krediidiasutus kasutavad krediidiriski juhtimise ja hindamise meetodid on usaldusväärsed, neid rakendatakse järjepidevalt ja täidetud on järgmised tingimused:

- 1) krediidiasutuse reitingusüsteem annab adekvaatse hinnangu võlgnike ja tehingute krediidiriski tasemele, võimaldab riskitasemete piisavat eristamist ning krediidiriski täpset ja järjepidevat mõõtmist;
- 2) kapitalinõuete arvutamisel kasutatavad reitingud ja krediidiriski parameetrid on olulised sisendid krediidiasutuse riskijuhtimises ning otsustusprotsessis, laenude andmisel, omavahendite planeerimisel ja krediidiasutuse üldjuhtimise funktsioonides;
- 3) krediidiasutuses toimib reitingusüsteemi eest vastutav sõltumatu krediidiriski kontrolli funktsioon;
- 4) krediidiasutus kogub ja säilitab krediidiriski efektiivseks mõõtmiseks ning juhtimiseks kogu asjakohast informatsiooni;
- 5) krediidiasutuse reitingusüsteem ja selle toimimispõhimõtted on dokumenteeritud ja reitingusüsteemi usaldusväärsust jälgitakse pidevalt.

(3) Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamiseks luba taotleb krediidiasutus peab suutma Finantsinspektsioonile tõendada, et ta on kasutanud vähemalt kolme aasta jooksul enne sisereitingute meetodi kasutamiseks loa saamist reitingusüsteemi, mis olulises osas vastab käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud miinimumnõuetele.

(4) Krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamiseks luba taotleb krediidiasutus peab suutma Finantsinspektsioonile tõendada, et ta on kasutanud vähemalt kolme aasta jooksul enne sisereitingute täiustatud meetodi kasutamiseks loa saamist sisehinnanguid makseviivitusest tingitud kahjumäärade (edaspidi kahjumäärad) või riskipositsioonide ümberhindamistegurite (edaspidi ümberhindamistegurid) puhul, mis olulises osas vastab käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud miinimumnõuetele.

(5) Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamiseks luba omav krediidiasutus peab vastavat meetodit kasutama järjepidevalt ja ühetaoliselt kõikide käesoleva seaduse §-s 86⁹ nimetatud riskipositsioonide klasside suhtes.

(6) Krediidiasutus, kes kasutab krediidiriski sisereitingute meetodit mõne riskipositsioonide klassi suhtes, peab eelnimetatud meetodit kasutama ka omakapitali investeringute klassi suhtes.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud luba omav krediidiasutus võib krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel võtta kasutusele krediidiriski standardmeetodi või krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamise puhul krediidiriski sisereitingute põhimeetodi üksnes Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel. Finantsinspektsioon annab loa, kui meetodi kasutamisest loobumise tingib krediidiasutuse ühinemine, restruktureerimine või tegevuse ümberkujundamine või esineb muu erandlik mõjuv asjaolu.

(8) Krediidiasutus võib põhjendatud juhtudel ja Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel selles määratud mõistliku tähtaja jooksul rakendada krediidiriski sisereitingute meetodeid järk-järgult erinevate riskipositsioonide klasside või konsolideerimisgrupi erinevate äriühingute kaupa, kui krediidiriski sisereitingute meetodite usaldusväärseks rakendamiseks on erandliku mõjuva asjaolu tõttu vajalik üleminekuperiood.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁸. Sisereitingute meetodite kasutamise luba

(1) Finantsinspektsioon teeb otsuse käesoleva seaduse § 86⁷ lõikes 1 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta kuue kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates.

(2) Kui lepinguriikides tegutsevad ema- ja tema tütarettevõtja esitavad ühise taotluse krediidiriski sisereitingute meetodi kasutamiseks emaettevõtja üle järelevalvet teostavale lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele, algab lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse ja Finantsinspektsiooni ühisotsustusmenetluses tähtaja kulgemine krediidiasutuse emaettevõtja taotluse esitamise päevast arvates ja otsus tehakse Finantsinspektsiooni seaduse §-s 47² sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ühisotsustusmenetluses võib Finantsinspektsioon koos lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega otsustada, et lepinguriikides tegutsevate ema- ja tema tütarettevõtja vastavust sisereitingute meetodi kasutamiseks õigusaktides esitatavatele nõuetele hinnatakse eelnimetatud ettevõtjate puhul ühiselt.

(4) Finantsinspektsioon teeb otsuse lepinguriigis tegutseva emaettevõtja Eesti tütarettevõtjale loa andmise või sellest keeldumise kohta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ühisotsustusmenetluse otsuse alusel.

§ 86⁹. Riskipositsioonide klassid krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamisel

(1) Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamisel liigitatakse kõik nõuded järgmistesse riskipositsioonide klassidesse:

- 1) nõuded või tingimuslikud nõuded keskvalitsuste ja keskpankade vastu;
- 2) nõuded või tingimuslikud nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute või regionaalsete ja kohalike omavalitsuste üksuste vastu;
- 3) nõuded või tingimuslikud nõuded muude äriühingute vastu;
- 4) jaenõuded või tingimuslikud jaenõuded;
- 5) omakapitali investeeringud;
- 6) väärtpaperistatud riskipositsioonid;
- 7) muud varad.

(2) Nõuete liigitamine riskipositsioonide klassidesse peab olema järjepidev.

(3) Kõik nõuded, mida ei ole võimalik liigitada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2 või 4–6 nimetatud riskipositsioonide klassi, tuleb liigitada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud riskipositsioonide klassi.

(4) Krediidasutus peab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud nõuetest eristama eriotstarbelised nõuded, millel on järgmised tunnused:

- 1) nõue on äriühingu vastu, mis on asutatud spetsiaalselt kinnisasjade või vallasasjade soetamise finantseerimiseks või nende haldamiseks;
- 2) lepingutingimused annavad krediidasutusele olulise kontrolli käesoleva lõike punktis 1 nimetatud asjade ja nendest saadava rahavoo üle;
- 3) kohustuse kohase täitmise esmane allikas on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud asjast saadavad rahavood.

(5) Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamisel on jaenõudeks nõue, mis vastab lisaks käesoleva seaduse § 86³ lõikes 2 sätestatule ka järgmistele tingimustele:

- 1) nõuet ei hallata individuaalselt;
- 2) krediidasutus käsitleb sarnaseid nõudeid riskijuhtimises järjepidevalt ja ühetaoliselt.

(6) Võlanõuete hulka mittekuuluvad nõuded, millega kaasneb allutatud õigus emitendi varadele või tuludele, ja nendega majanduslikult sisult sarnased nõuded liigitatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud riskipositsioonide klassi.

§ 86¹⁰. Krediidiriski sisereitingute meetodite osaline kasutamine

Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamiseks luba omav krediidasutus võib Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel püsivalt ühe või mitme riskipositsioonide klassi puhul kasutada krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel krediidiriski standardmeetodit, kui on tegemist:

- 1) käesoleva seaduse § 86⁹ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud riskipositsioonide klassiga, mille vastaspoolte arv on piiratud ja krediidasutusel oleks põhjendamatult koormav rakendada nende vastaspoolte suhtes eraldi reitingusüsteemi;
- 2) krediidasutuse mitteolulise äriüksuse nõuetega kolmanda osapoole vastuvõit riskipositsioonide klassiga, mis ei ole oma suuruse ja krediidiriski seisukohast olulised;
- 3) nõuetega Eesti Vabariigi Valitsuse vastu;
- 4) nõuetega krediidasutuse ema- või tütarettevõtja või emaettevõtja tütarettevõtja vastu, kui eelnimetatud vastaspool on krediidasutus, investeerimisühing, finantsvaldusettevõtja, finantseerimisasutus, investeerimisfond, e-raha asutus või krediidasutuse abiettevõtja;
- 5) omakapitali investeeringutega, mis tehakse õigusakti alusel kehtestatud toetusprogrammi raames teatava majandussektori edendamiseks ja mis annavad krediidasutusele olulisi investeerimistoetusi ning millega kaasnevad teatud ulatuses riiklik järelevalve ja piirangud omakapitali investeeringutele. Seda erandit võib rakendada kuni 10 protsendi ulatuses esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite summast;
- 6) nõuetega välisriikide keskvalitsuste ja regionaalsete või kohalike omavalitsuste üksuste vastu, kui keskvalitsuste ja regionaalsete või kohalike omavalitsuste üksuste krediidiriskis ei ole erinevusi ja keskvalitsuse vastu esitatud nõuetele kohaldatakse krediidiriski standardmeetodi alusel 0-protsendilist riskikaalu;
- 7) omakapitali investeeringutest tulenevate riskipositsioonidega, kui nõuetele vastava investeeringuobjekti vastu kohaldatakse krediidiriski standardmeetodi alusel 0-protsendilist riskikaalu;
- 8) Euroopa Keskpanga või lepinguriigi keskpanga nõudmisel hoitavast kohustuslikust reservist tulenevate riskipositsioonidega, kui neile riskipositsioonidele krediidiriski standardmeetodi alusel kohaldatakse 0-protsendilist riskikaalu;
- 9) käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel arvessevõtmise tingimustele vastava keskvalitsuse garantiiga nõuetest tulenevate riskipositsioonidega.

§ 86¹¹. Nõuded reitingusüsteemile

(1) Reitingusüsteem on krediidasutuse rakendatavate meetodite, protsesside, kontrollimehhanismide, andmebaaside ja infotehnoloogiasüsteemide kogum, mille eesmärk on krediidiriski hindamine, riskipositsioonidele reitingute määramine ning makseviivituse tõenäosuste ja kahjumäärade prognoosimine.

(2) Krediidasutuse reitingusüsteem peab võtma arvesse võlgnike ja tehingute kõiki olulisi krediidiriski iseloomustavaid tunnuseid.

(3) Krediidasutus peab reitingusüsteemi perioodiliselt üle vaatama ja ajakohastama, et tagada selle jätkuv sobivus krediidasutuse tegevuse ja majanduskeskkonna tingimustega.

(4) Kui krediidasutus rakendab üheaegselt mitut reitingusüsteemi, tuleb iga võlgniku või tehingu puhul kasutada reitingusüsteemi, mis kajastab selle võlgniku või tehingu riskitaset kõige täpsemalt.

(5) Krediidasutus peab dokumenteerima reitingusüsteemi ülesehituse ja selle toimimise seisukohast olulised protsessid, protseduurid ja definitsioonid ning reitingusüsteemi valiku põhimõtted.

(6) Krediidiriski valdkonna eest vastutav isik peab kohe teavitama krediidasutuse juhatust kõikidest olulistest muudatustest reitingusüsteemi rakendamise põhimõtetes või sellest erandite tegemisest, mis mõjutavad oluliselt krediidasutuse reitingusüsteemi toimimist.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹². Nõuded võlgnike reitinguskaalale

(1) Reitingusüsteem peab sisaldama reitinguskaalat, mis koosneb võlgnike reitinguklassidest ja väljendab hinnangut võlgniku makseviivituse tõenäosusele.

(2) Võlgnike reitinguklass on võlgniku krediidiriski tasemele vastav riskikategooria, millesse võlgnikud on jaotatud eelnevalt määratud ja eristatavatest reitingukriteeriumitest lähtudes ning mille alusel antakse igale reitinguklassile makseviivituse tõenäosuse hinnang.

(3) Reitinguskaalal peab olema piisav hulk reitinguklasse. Reitinguskaala peab sisaldama vähemalt seitset reitinguklassi makseviivituses mitteolevatele võlgnikele ja vähemalt ühte reitinguklassi makseviivituses olevatele võlgnikele.

(4) Käesoleva seaduse § 86⁹ lõikes 4 nimetatud eriotstarbeliste nõuete hindamiseks peab krediidasutuse reitingusüsteemis olema eraldi reitinguskaala, mis sisaldab vähemalt nelja reitinguklassi makseviivituses mitteolevatele võlgnikele ja vähemalt ühte reitinguklassi makseviivituses olevatele võlgnikele.

(5) Kui krediidasutuse võlgnike krediidiriski iseloomustavad tunnused on üksteisega väga sarnased, peab vältima võlgnike kontsentreerumist ühte reitinguklassi.

(6) Võlgnike märkimisväärne kontsentreerumine ühte reitinguklassi on lubatud üksnes juhul, kui krediidasutus suudab Finantsinspeksioonile tõendada, et nimetatud võlgnike reitinguklass katab piisavalt kitsa makseviivituse tõenäosuse vahemiku ja kõikide selle reitinguklassi võlgnike makseviivituse tõenäosuse hinnangud on ettenähtud vahemikus.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹³. Nõuded tehingute reitinguskaalale

(1) Tehingute reitinguklass on tehingu riskitasemele vastav riskikategooria, millesse riskipositsioonid on jaotatud eelnevalt määratud ja eristatavatest reitingukriteeriumitest lähtudes ning mille alusel antakse igale reitinguklassile kahjumäärade hinnangud.

(2) Krediidasutus peab krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamise korral rakendama reitingusüsteemis eraldi reitinguskaalat, mis väljendab hinnangut iga tehingu kahjumääradele.

(3) Tehingute märkimisväärne kontsentreerumine ühte reitinguklassi on lubatud üksnes juhul, kui krediidasutus suudab Finantsinspeksioonile tõendada, et nende tehingute reitinguklass katab piisavalt kitsa makseviivitusest tingitud kahjumäärade vahemiku ja kõikide selle reitinguklassi riskipositsioonide kahjumäärade hinnangud on selles vahemikus.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹⁴. Jaenõuete krediidiriski hindamine

(1) Jaenõuete krediidiriski hindamisel kasutatav reitingusüsteem peab kajastama nii võlgniku kui ka tehingu krediidiriski taset.

(2) Jaenõuete krediidiriski hindamine riskipositsioonide kogumite alusel peab tagama, et riskipositsioonide arv igas kogumis on piisav krediidiriski tasemete eristamiseks ja krediidiriski parameetrite hindamiseks. Krediidiasutus peab vältima jaenõuete põhjendamatu kontsentreerumist kogumitesse.

(3) Krediidiasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et jaenõuetest tulenevate riskipositsioonide kogumitesse jagamine ja krediidiriski parameetrite kogumite tasemel hindamine tagab krediidiriski tasemete adekvaatse eristamise, riskipositsioonide grupeerimise piisavalt sarnaste tunnustega kogumitesse ning riskide täpse ja järjepideva hindamise.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹⁵. Üldnõuded reitingu määramisele

(1) Krediidiasutuses määravad reitinguid ja kontrollivad perioodiliselt reitingute määramist isikud, kelle tasustamine ja hüved ei ole seatud sõltuvusse igakordsest laenuandmise otsusest ega reitingu määramisest.

(2) Krediidiasutus peab laenu andmise otsustusprotsessis määrama reitingu igale võlgnikule, kelle vastu esitatud nõue kuulub käesoleva seaduse § 86⁹ lõike 1 punktides 1–3 nimetatud riskipositsiooni klassi. Nimetatud riskipositsiooni klassi kuuluvale igale juriidilisele või muule õiguslikult iseseisvale isikule tuleb määrata eraldi reiting.

(3) Nõuded ühe võlgniku vastu tuleb määrata ühte ja samasse võlgniku reitinguklassi, sõltumata võimalikest erisustest tehingu laadis.

(4) Ühele võlgnikule võib erandina määrata mitu erinevat reitingut järgmistel juhtudel:

- 1) maariski kajastamise korral sõltuvalt sellest, kas laen on välja antud kohalikus või välisvaluutas;
- 2) garantii kajastamise korral, kui võetakse aluseks võlgniku reitinguklassi asemel garantiilandja reitinguklass;
- 3) kui tarbijakaitsealased, pangasaladust käsitlevad või muud õigusaktid keelavad klientide andmete vahetamise.

(5) Krediidiasutus peab krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamise korral laenu andmise otsustusprotsessis määrama igale tehingule reitingu.

(6) Krediidiasutus peab laenu andmise otsustusprotsessis määrama igale jaenõudele reitingu või liigitama nõude jaenõuete kogumisse.

(7) Kui võlgnik on esitanud krediidiasutusele vastava taotluse, peab krediidiasutus avaldama laenu andmise otsustusprotsessi lõpul igale võlgnikule talle määratud reitingu.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹⁶. Reitingute määramise alused

(1) Mida piiratum on krediidiasutuse käsutuses oleva informatsiooni hulk, seda konservatiivsemalt peab krediidiasutus võlgnikele ja tehingutele reitinguid määrama.

(2) Välise krediidireitingu kasutamisel reitingu määramise põhialusena peab krediidiasutus arvesse võtma ka muud asjakohast olulist informatsiooni.

(3) Riskipositsioonidele reitingute või nende kogumitesse määramisel kasutatavad definitsioonid, protsessid ja kriteeriumid peavad vastama järgmistele nõuetele:

- 1) reitinguklassi või jaenõuete kogumi definitsioon peab olema piisavalt üksikasjalik ja võimaldama sarnase riskitasemega võlgnike ja tehingute järjepidevat määramist samasse reitinguklassi või kogumisse;
- 2) reitingu määramist kirjeldav dokumentatsioon peab võimaldama kolmandal isikul mõista ja korrata riskipositsiooni samasse reitinguklassi või kogumisse määramise protsessi, samuti hinnata määratud reitinguklassi või kogumi adekvaatsust;
- 3) kriteeriumid peavad olema kooskõlas krediidiasutuses kehtestatud laenu andmise standarditega.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹⁷. Reitingute ja jaenõuete kogumite ajakohastamine

(1) Krediidiasutus peab reitinguid vähemalt üks kord aastas ning kõrge krediidiriski tasemega võlgnike ja tehingute reitinguid sagedamini kui üks kord aastas üle vaatama ja vajaduse korral neid ajakohastama.

(2) Krediidiasutus peab rakendama piisavaid meetmeid võlgniku või tehingu krediidiriski taset kajastava teabe ajakohastamiseks.

(3) Võlgniku või tehingu kohta uue olulise informatsiooni teadasaamisel peab krediidiasutus määratud reitingu ajakohastama.

(4) Krediidiasutus peab jaenõuete puhul võlgnike ja tehingute kogumitesse liigitamise ning iga kogumi krediidiriski parameetrid vähemalt üks kord aastas üle vaatama ja vajaduse korral neid ajakohastama.

(5) Krediidiasutus peab esindusliku valimi põhjal analüüsima jaenõuete krediidiriski taseme alusel kogumitesse liigitamise asjakohasust vähemalt üks kord aastas.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹⁸. Reitingute korrigeerimine

(1) Krediidiasutus peab dokumenteerima määratud reitingute korrigeerimise põhimõtted ja iga määratud reitingu korrigeerimise juhu ning nende eest vastutavate isikute nimed.

(2) Krediidiasutus peab tagantjärele analüüsima reitingute korrigeerimise põhjendatust.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86¹⁹. Statistiliste mudelite kasutamine reitingute määramisel

(1) Krediidiasutus, kes kasutab reitingute määramisel statistilisi mudeleid, peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et:

- 1) mudel on piisava prognoosivõimega ja krediidiriski kapitalinõude suurus on selle kasutamisel adekvaatne;
- 2) mudeli sisendid annavad adekvaatse väljundi ja mudel ei sisalda olulist viga;
- 3) andmete mudelisse sisestamise protsess on usaldusväärne ja hõlmab andmete täpsuse, piisavuse ja sobivuse hindamist;
- 4) mudeli väljatöötamisel kasutatud andmed kajastavad krediidiasutuse võlgnikke või riskipositsioone piisava esindatusega.

(2) Krediidiasutus peab statistilise mudeli toimimist, järjepidevust, kirjelduse sobivust ja järelduste tulemusi perioodiliselt üle vaatama ning vajaduse korral mudelit ajakohastama.

(3) Krediidiasutus peab kontrollima ja vajaduse korral eksperthinnangu alusel korrigeerima statistilise mudeli väljundeid ning kõik korrektiivid dokumenteerima.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²⁰. Andmete kogumine ja säilitamine

(1) Krediidiasutus, kes kasutab sisereitingute meetodeid, peab koguma ja säilitama järgmisi andmeid:

- 1) võlgnikele ja garantiandjatele määratud reitingud;
- 2) võlgnikele reitingute määramise kuupäevad;
- 3) võlgnikele reitingute määramisel aluseks olnud põhiandmed ja meetoodika;
- 4) võlgnikele reitingud määranud vastutavate isikute nimed;
- 5) andmed makseviivituses olevate klientide ja vastavate riskipositsioonide kohta;
- 6) makseviivituse tekkimise asjaolud ja kuupäevad;
- 7) võlgnike reitinguklasside makseviivituse tõenäosuse hinnangud ja tegelikud makseviivituse määrad ning reitingute muutmised.

(2) Krediidiasutus, kes kasutab krediidiriski sisereitingute põhimeetodit, peab koguma ja säilitama andmeid tegelike kahjumäärade ja ümberhindamistegurite kohta nende näitajate võrdlemiseks õigusaktidega sätestatud teguritega.

(3) Krediidiasutus, kes kasutab krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodit, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele koguma ja säilitama järgmisi andmeid:

- 1) tehingutele määratud reitingud ja iga reitinguklassi puhul kasutatavad kahjumäärade või ümberhindamistegurite hinnangud;
- 2) tehingutele reitingute määramise ja kahjumäärade või ümberhindamistegurite hinnangute andmise kuupäevad;
- 3) tehingutele reitingute määramisel ja kahjumäärade või ümberhindamistegurite hinnangute andmisel aluseks olnud andmed ja meetoodika;
- 4) tehingutele reitingute määramise ja kahjumäärade või ümberhindamistegurite hinnangud andnud vastutavate isikute nimed;
- 5) andmed makseviivituses olevate võlgnike riskipositsioonide prognoositud ning tegelike kahjumäärade ja ümberhindamistegurite kohta;
- 6) andmed kahjumäärade hinnangute kohta enne ja pärast garantiide või krediidituletisinstrumentide mõju arvessevõtmist juhul, kui krediidiasutus kajastab garantiide ja krediidituletisinstrumentide krediidiriski maandamise mõju kahjumäärade hinnangutes;
- 7) andmed iga makseviivituses oleva kliendi riskipositsioonist tuleneva kahju krediidiriski parameetrite kohta.

(4) Krediidiasutus, kes kasutab sisereitingute meetodit, peab jaenõuete kohta koguma ja säilitama järgmisi andmeid:

- 1) andmed, mida kasutatakse riskipositsioonide jagamisel reitinguklassidesse või kogumitesse;
- 2) andmed, mille alusel prognoositakse iga reitinguklassi või kogumi makseviivituse tõenäosusi, kahjumäärasid ja ümberhindamistegureid;

- 3) andmed makseviivituses olevate klientide ja vastavate riskipositsioonide kohta;
 - 4) makseviivituses olevate riskipositsioonide puhul andmed, millisesse reitinguklassi või kogumisse kuulub klient makseviivitusele eelnenud aasta jooksul, ning vastavate riskipositsioonide tegelikud kahjumäärad ja ümberhindamistegurid;
 - 5) andmed jaenõuetest krediidiinide kahjumäärade kohta.
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²¹. Krediidiriski stressitestimine

- (1) Krediidiasutus peab kehtestama usaldusväärse ja perioodilise stressitestimise protseduuri, et hinnata majandustingimuste muutumise mõju oma krediidiriski kapitalinõuete suurusele.
 - (2) Stressitest peab hõlmama majanduskeskkonna võimalikke muutusi, mis võivad avaldada negatiivset mõju krediidiasutuse krediidiriski positsioonidele, ja hindama krediidiasutuse suutlikkust toime tulla vastavate väliskeskkonna muutustega.
 - (3) Stressitest peab katma olulise osa krediidiasutuse krediidiriski positsioonidest.
 - (4) Kasutatav stressitest peab olema asjakohane ja piisavalt konservatiivne ning arvestama vähemalt vähese majanduslanguse stsenaariumi mõju.
 - (5) Krediidiasutus peab hindama reitingute muutumist vastavalt erinevatele stressitesti stsenaariumidele.
 - (6) Krediidiasutus peab kasutatavast stressitesti stsenaariumist teavitama Finantsinspektsiooni.
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²². Makseviivitus krediidiriski parameetrite hindamisel

- (1) Reitinguklassidele või kogumitele krediidiriski parameetrite määramisel peab krediidiasutus võlgnikku käsitlema makseviivituses olevana, kui on ilmnunud vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
 - 1) võlgnik ei täida krediidiasutuse hinnangul suure tõenäosusega nõuetekohaselt oma kohustusi krediidiasutuse või tema ema- või tütarettevõtja ees ilma, et krediidiasutus ei kasutaks võimalust rahuldada oma nõue tagatise arvel;
 - 2) võlgnik on krediidiasutuse või tema ema- või tütarettevõtja ees mis tahes olulise nõude tasumisega viivituses rohkem kui 90 päeva.
 - (2) Olukorrale, et võlgnik ei täida suure tõenäosusega oma kohustusi, viitavad muu hulgas järgmised asjaolud:
 - 1) krediidiasutus lõpetab nõude osas intressi arvutamise;
 - 2) krediidiasutus hindab nõude võlgniku krediidiriski olulise suurenemise tõttu alla;
 - 3) krediidiasutus müüb nõude võlgniku vastu olulise majandusliku kahjuga;
 - 4) krediidiasutus restruktureerib nõude võlgniku vastu, mistõttu nõude väärtus tõenäoliselt väheneb nõude põhisummast, intressidest või teenustasust olulises summas loobumise või tasumise tähtaja edasilükkamise tõttu;
 - 5) krediidiasutus on taotlenud võlgniku vastu pankrotimenetluse algatamist seoses täitmata nõuetega krediidiasutuse või tema ema- või tütarettevõtja ees;
 - 6) võlgnik on esitanud pankrotiavalduse või tema suhtes on algatatud pankrotimenetlus või muu seesugune maksejõuetusmenetlus, mis väldiks või viivitaks nõuete täitmist krediidiasutuse või tema ema- või tütarettevõtja ees.
 - (3) Krediidiasutus võib käsitleda käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud makseviivituse definitsiooni jaenõuete puhul tehingu, mitte võlgniku baasil.
 - (4) Kui krediidiasutus teeb kindlaks, et makseviivituses olevana käsitletud võlgnik ei ole enam makseviivituses käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 tähenduses, tuleb võlgnikule määrata uus reiting.
- [RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²³. Nõuded krediidiriski parameetrite hindamisele

- (1) Krediidiriski parameetrite hinnangud makseviivituse tõenäosuse, kahjumäärade, ümberhindamistegurite ja oodatava kahju kohta peavad hõlmama piisavalt pikaajalist kogemust ja empiirilisi andmeid ning tuginema statistilistele näitajatele.
- (2) Krediidiriski parameetrite hinnangud peavad põhinema kogu asjakohasel informatsioonil, andmetel ja meetodikal.
- (3) Mida piiratum on krediidiasutusele kättesaadav informatsioon ja andmete hulk, seda konservatiivsem peab krediidiasutus krediidiriski parameetrite hindamisel olema.

(4) Krediidiasutus peab korrigeerima krediidiriski parameetrite hinnanguid selliselt, et tagatud on piisav konservatiivsus tulenevalt hinnangute võimalikust ebatäpsusest ning hindamismeetodite ja algandmete mitteusaldusväärsusest.

(5) Kui kapitalinõuete arvutamisel ja krediidiasutuse sisestel eesmärkidel kasutatakse erinevaid krediidiriski parameetrite hinnanguid, peab krediidiasutus erinevuste põhjused dokumenteerima ja suutma erinevusi Finantsinspeksioonile põhjendada.

(6) Uue olulise teabe ilmnemisel peab krediidiasutus krediidiriski parameetrite hinnangud iga kord läbi vaatama ja vajaduse korral neid vähemalt üks kord aastas korrigeerima.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²⁴. Nõuded krediidiriski parameetrite alusandmetele

(1) Krediidiriski parameetrite hinnangute andmisel alusena kasutatavate andmete (edaspidi krediidiriski parameetrite alusandmed) hulk ja vaatlusperioodi pikkus peavad olema piisavad hinnangute usaldusväärsuse ja täpsuse tagamiseks.

(2) Krediidiasutus peab suutma oma varasemates kahjukogemustes eristada erinevaid krediidiriski parameetreid, sealhulgas makseviivituse sagedust, kahjumäärasid ja ümberhindamistegureid.

(3) Krediidiriski parameetrite alusandmetena kasutatavad riskipositsioonid, varem kehtinud laenude andmise standardid ja teised olulised tingimused peavad olema võrreldavad krediidiasutuse olemasolevate riskipositsioonide ja kehtivate standarditega.

(4) Krediidiasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et krediidiriski parameetrite alusandmetega kaetava perioodi majanduskeskkonna tingimused on võrreldavad olemasolevate ja prognoositavate tingimustega.

(5) Krediidiasutus peab krediidiriski parameetrite hindamisel võtma arvesse alusandmete vaatlusperioodil toimunud muudatusi laenupoliitikas ja sissenõude tagatisele pööramise tavades ning arvestama tehnoloogilise arengu, uute andmete ja täiendava teabe mõju.

(6) Finantsinspeksioon võib krediidiriski parameetrite alusandmetele esitatavate nõuete puhul teha erandeid, kui krediidiasutus suudab Finantsinspeksioonile tõendada, et enne 2007. aasta 1. jaanuari kogutud alusandmed on makseviivituse definitsiooni osas võrreldavad käesoleva seaduse § 86²²lõikes 1 sätestatud nõuetega.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²⁵. Nõuded krediidiriski parameetrite alusandmete vaatlusperioodi pikkusele

(1) Krediidiasutus hindab krediidiasutuste, investeerimisühingute ja muude äriühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade makseviivituse tõenäosust võlgnike reitinguklasside kaupa võimalikult pika vaatlusperioodi aasta keskmiste näitajate alusel.

(2) Krediidiasutus hindab jaenõuete makseviivituse tõenäosust reitinguklasside või kogumite kaupa võimalikult pika vaatlusperioodi aasta keskmiste näitajate alusel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja 2 nimetatud alusandmete vaatlusperioodi pikkus peab olema vähemalt viis aastat, kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Finantsinspeksiooni kirjalikul loal võib sisereitingute meetodi kasutusele võtmise hetkel lähtuda makseviivituse tõenäosuste hindamisel minimaalselt kaheaastasest vaatlusperioodist, mida tuleb pikendada igal järgneval aastal ühe aasta võrra kuni vähemalt viie aastani.

(5) Krediidiasutus hindab kahjumäärasid tehingupõhiselt reitinguklasside või kogumite kaupa võimalikult pika vaatlusperioodi kõikide makseviivituse juhtude alusel.

(6) Krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamise korral peab kahjumäärade sisehinnangute alusena kasutatavate alusandmete vaatlusperioodi pikkus krediidiasutuste, investeerimisühingute ja muude äriühingute ning keskvalitsuste ja keskpankade nõuete puhul olema hinnangute kasutusele võtmise hetkel vähemalt viis aastat, kusjuures vaatlusperioodi pikendatakse igal aastal ühe aasta võrra kuni vähemalt seitsme aastani.

(7) Jaenõuete kahjumäärade hinnangute alusena kasutatavate alusandmete vaatlusperioodi pikkus peab olema vähemalt viis aastat.

(8) Finantsinspeksiooni kirjalikul loal võib sisereitingute meetodi kasutuselevõtu hetkel lähtuda jaenõuete kahjumäärade hindamisel minimaalselt kaheaastasest vaatlusperioodist ja pikendada seda igal järgneval aastal ühe aasta võrra kuni vähemalt viie aastani.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²⁶. Välisandmete kasutamine

(1) Krediidiasutus, kes kasutab krediidiriski parameetrite alusandmetena teiste krediidiasutuste või reitinguagentuuride kogutud andmeid (edaspidi välisandmed), peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et:

- 1) teise krediidiasutuse või reitinguagentuuri reitingusüsteem ja reitingukriteeriumid on sarnased krediidiasutuses kasutatavatega;
- 2) välisandmete kogum on esinduslik riskipositsioonide kogumi suhtes, millele hinnangu andmisel seda kasutatakse;
- 3) välisandmeid kasutatakse järjepidevalt hinnangute andmiseks.

(2) Krediidiasutus peab ostetud nõuete riskipositsiooni klassi krediidiriski parameetrite hindamisel arvestama kogu olulist informatsiooni, mis on saadud nõude müüjalt ja muudest allikatest.

(3) Kui krediidiasutus kasutab välisandmeid, mis ei ole vastavuses käesoleva seaduse § 86²² lõikes 1 sätestatud makseviivituse definitsiooniga, peab krediidiasutus suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et andmeid on korrigeeritud ja need on eelnimetatud definitsiooniga üldjoontes vastavuses.

(4) Krediidiasutus vastutab oma reitingusüsteemi nõuetele vastavuse eest ka juhul, kui krediidiasutus kasutab hinnangute andmisel alusena välisandmeid. Krediidiasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et krediidiasutus on reitingusüsteemi olemusest piisavalt teadlik ja reitingute määramise protsessi üle toimub pidev kontroll.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²⁷. Krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamise usaldusvärsuse hindamine

(1) Krediidiasutus peab rakendama reitingusüsteemi, reitingute määramise ja krediidiriski parameetrite hinnangute täpsuse ning usaldusvärsuse hindamiseks asjakohaseid siseprotseduure.

(2) Krediidiasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et sisemine kontrolliprotsess võimaldab adekvaatselt ja järjepidevalt hinnata reitingute määramise ja krediidiriski parameetrite hindamise usaldusvärsust.

(3) Krediidiasutuse sisemine hinnang oma reitingusüsteemi, antud reitingute ja krediidiriski parameetrite usaldusvärsusele peab põhinema võimalikult pikal ajaperioodil.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86²⁸. Hinnangute ja tegelike näitajate võrdlemine

(1) Krediidiasutus peab regulaarselt võrdlema tegelikke makseviivituse määrasid ja võlgnike iga reitinguklassi prognoositud makseviivituse tõenäosuse hinnanguid.

(2) Krediidiasutus, kes on Finantsinspeksioonilt saanud loa krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamiseks, peab regulaarselt võrdlema tegelikke kahjumäärasid ja tehingute iga reitinguklassi prognoositud kahjumäärade hinnanguid ning tegelikke riskipositsioonide ümberhindamistegureid ja tehingute iga reitinguklassi prognoositud ümberhindamistegurite hinnanguid.

(3) Krediidiasutus peab kasutama lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–2 kirjeldatud meetoditele ka teisi asjakohaseid kvantitatiivseid krediidiriski parameetrite usaldusvärsuse hindamise meetodeid ning võrdlema krediidiriski parameetrite hinnanguid lisaks sisemistele andmetele ka väliste allikatega.

(4) Tegelikke krediidiriski parameetrite näitajaid ja prognoositud krediidiriski parameetrite hinnanguid tuleb võrrelda vähemalt üks kord aastas. Võrdluse aluseks olevad statistilised andmed peavad hõlmama võimalikult pikka ajaperioodi.

(5) Krediidiasutus peab kehtestama sise-eeskirjad olukordade kohta, kus tegelikud krediidiriski parameetrite näitajad erinevad oluliselt prognoositud krediidiriski parameetrite hinnangutest. Sise-eeskirjad peavad arvestama majandustsüklite ja sarnaste süsteemsete muutujate mõju krediidiriski parameetrite hinnangutele.

(6) Kui tegelikud krediidiriski parameetrite näitajad erinevad oluliselt prognoositud krediidiriski parameetrite hinnangutest, peab krediidiasutus selgitama välja erinevuse põhjused ning kui näitajad on jätkuvalt kõrgemad kui prognoositud hinnangud, peab krediidiasutus korrigeerima oma hinnanguid konservatiivsemaks.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

4. alljaotis

Krediidiriski maandamine

§ 86²⁹. Krediidiriski maandamise kohaldamine

(1) Krediidiasutus, kes kasutab kapitalinõuete arvutamisel krediidiriski standardmeetodit või sisereitingute põhimeetodit, võib krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel arvesse võtta tagatisi, tasaarvestamist ja muid krediidiriski maandavaid tehinguid (edaspidi *krediidiriski maandamise instrumentid*) vastavalt käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korrale.

(2) Krediidiriski maandamise instrumentid koos krediidiasutuses rakendatavate protseduuride ja põhimõtetega peavad tagama õiguslikult siduvate ja tõhusate kokkulepete sõlmimise, mis on realiseeritavad kõikide tehinguosaliste suhtes kehtivate õigusaktide kohaselt.

(3) Krediidiasutus peab rakendama vajalikke meetmeid, et krediidiriski maandamise instrumentide osas sõlmitud kokkulepped tagaksid tõhusa kaitse nendega kaetud krediidiriski suhtes.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁰. Otsene krediidiriski kaitse

(1) Otsene krediidiriski kaitse on krediidiriski maandamise viis, mille puhul riskipositsiooni krediidiriski maandamine tuleneb krediidiasutuse õigusest rahuldada võlgniku makseviivituse või muu võlasuhtest tuleneva kohustuse rikkumise korral oma nõue pandieseme arvel või tasaarvestamisega. Pandiesemeks võivad olla käesoleva seaduse §-s 86³¹ nimetatud õigused ja asjad.

(2) Otsese krediidiriski kaitse puhul peab krediidiasutusel olema võimalus pandiese raskusteta müüa eseme hariliku väärtusega, kusjuures eseme väärtus ei või oluliselt sõltuda võlgniku krediidiriski tasemest.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³¹. Pandiesemed

(1) Otsene krediidiriski kaitse võetakse krediidiriski kapitalinõude arvutamisel arvesse, kui pandiesemeks on kuld või tagamistehing on suunatud järgmiste õiguste pantimisele:

- 1) laenu andvas või teises krediidiasutuses hoiustatud raha või raha ekvivalendid;
- 2) madala krediidiriskiga väärtpaberid;
- 3) krediidiasutuse kasuks panditud elukindlustuspoliisid;
- 4) teise krediidiasutuse või investeerimisühingu emiteeritud väärtpaberid, mille emiteerija on kohustatud need nõudmise korral lunastama.

(2) Krediidiasutus, kes kasutab krediidiriski sisereitingute põhimeetodit, võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud panditud õigustele võtta krediidiriski kapitalinõude arvutamisel arvesse hüpoteeki ja kuni üheaastase tähtajaga panditud nõudeõigusi. Arvesse ei võeta nõudeid seotud isikute vastu ja väärtpaberistatud või krediidituletisinstrumentidega seotud nõudeid.

(3) Hüpoteek peab arvessevõtmiseks vastama järgmistele tingimustele:

- 1) kinnisasja väärtus ei sõltu oluliselt võlgniku krediidiriski tasemest, välja arvatud majanduskeskkonna teguritest tingitud mõju puhul;
- 2) kohustuse kohase täitmise esmane allikas ei ole rahavoog tagatiseks olevast kinnisasjast ja seetõttu ei sõltu võlgniku krediidirisk oluliselt tagatiseks oleva kinnisasja seisundist.

(4) Liisingulepingust tulenevat riskipositsiooni käsitletakse samaväärselt tagatisega laenust tuleneva riskipositsiooniga vastavalt liisingueseme liigile.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³². Kaudne krediidiriski kaitse

(1) Kaudne krediidiriski kaitse on krediidiriski maandamise viis, mille puhul riskipositsiooni krediidiriski maandamine tuleneb kolmanda isiku, sealhulgas garantiandja või käendaja võetud kohustusest rahuldada krediidiasutuse nõue põhivõlgniku makseviivituse või muu võlasuhtest tuleneva kohustuse rikkumise korral.

(2) Kaudne krediidiriski kaitse võetakse krediidiriski kapitalinõude arvutamisel arvesse juhul, kui kolmas osapool, kes kohustub rahuldama krediidiasutuse nõude võlgniku makseviivituse korral, on madala krediidiriskiga usaldusväärne isik.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³³. Miinimumnõuded krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmiseks

(1) Krediidiasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et ta rakendab piisavaid riskijuhtimise protseduure krediidiriski maandamisest tuleneva täiendava õigusliku riski, operatsiooniriski, likviidsusriski ja tururiski juhtimiseks.

(2) Vaatamata krediidiriski maandamise instrumentide arvessevõtmisele krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel, peab krediidasutus jätkuvalt hindama kogu krediidiriski suurust ja suutma Finantsinspektsioonile tõendada selle nõude pidevat täitmist.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁴. Krediidiriski maandamise instrumendi mõju arvestamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastava krediidiriski maandamise instrumendi olemasolu korral vähendatakse riskipositsiooni väärtust, sellelt arvutatud riskiga kaalutud vara või oodatavat kahju.

(2) Krediidiriski maandamise instrumendi olemasolu jäetakse arvesse võtmata, kui riskipositsioon, riskiga kaalutud vara või oodatav kahju selle tulemusena suureneks.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

5. alljaotis

Väärtpaberistatud riskipositsioonide krediidiriski kapitalinõue

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁵. Väärtpaberistatud riskipositsioonidele kapitalinõude arvutamine

(1) Väärtpaberistamine käesoleva seaduse tähenduses on tehing, mille puhul nõude või nõuete kogumiga seotud krediidirisk on üle kantud mitme erineva nõudeõiguse järguga väärtpaberite seeriatele ja mida iseloomustavad järgmised tunnused:

- 1) väärtpaberite lunastamine on eelnevalt kokkulepitud viisil sõltuv väärtpaberistatud nõude või nõueteiga seotud kohustuste täitmisest kolmandate isikute poolt;
- 2) võimalike krediidiriskist tulenevate kahjude jaotamine investorite vahel tuleneb vastava väärtpaberite seeria nõudeõiguse järgust.

(1¹) Käesoleva seaduse tähenduses kasutatakse väärtpaberistamise kohta järgmisi mõisteid:

- 1) sponsor on asutus, välja arvatud algseks väljaandjaks olev asutus, mis loob ja haldab kommertsväärtpaberite programmi või muud väärtpaberistamisskeemi, mille alusel ostetakse kolmandatelt isikutelt nõudeid;
- 2) algne väljaandja (*originator*) on juriidiline isik, kes oli otseselt või seotud isikute kaudu üheks lepingu pooleks, mille tagajärjel tekkinud nõue või potentsiaalne nõue kolmanda isiku vastu oli hiljem väärtpaberistatud või soetas nõude, mille väljastas kolmas isik, ning hiljem väärtpaberistas soetatud nõude;
- 3) kommertsväärtpaberite programm (*ABCP programme*) on väärtpaberistamise tehingute seeria, mille käigus emiteeritakse varaga tagatud võlakirjad, mille lunastamise tähtaeg saabub hiljemalt ühe aasta pärast.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(2) Krediidasutus arvutab väärtpaberistatud nõudest või nõuete kogumist tuleneva riskipositsiooni riskiga kaalutud väärtuse ja võtab selle arvesse krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

2. jaotis

Intressiriski kapitalinõue

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁶. Intressiriski kapitalinõude arvutamine

(1) Krediidasutus peab intressiriski kapitalinõude arvutamiseks kehtestama kirjalikud strateegiad, põhimõtted ja protseduurireeglid, mis tagavad intressimäärade muutustest tuleneda võiva kahju suuruse ja kahju esinemise tõenäosuse pideva hindamise. Intressiriski kapitalinõue peab olema piisav potentsiaalse intressimäärade muutusest tuleneva kahju katmiseks.

(2) Kui krediidasutus arvutab kapitalinõudeid kauplemisportfelli riskide katteks vastavalt käesoleva seaduse §-le 76, ei võta krediidasutus kapitalinõude arvutamisel vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1 arvesse kauplemisportfelli kuuluvaid riskipositsioone.

(3) Krediidasutus on kohustatud igal ajahetkel hoidma omavahendeid käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel arvutatud kapitalinõude ulatuses. Omavahendeid, mida krediidasutus hoiab käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel leitud kapitalinõude täitmiseks, ei võeta arvesse muude käesolevast seadusest tulenevate kapitalinõuete täitmisel.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

3. jaotis

Operatsiooniriski kapitalinõue

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

1. alljaotis

Üldsätted

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁷. Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamise meetodid

(1) Krediidiasutus arvutab operatsiooniriski kapitalinõude baasmeetodi, standardmeetodi, alternatiivse standardmeetodi või täiustatud mõõtmismudeli alusel vastavalt käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides kehtestatud korrale.

(2) Krediidiasutus peab valitud operatsiooniriski kapitalinõude arvutamise meetodit kasutama tihetaoliselt, järjekindlalt ja järjepidevalt.

(3) Operatsioonirisk käesoleva seaduse tähenduses on risk saada kahju krediidiasutuse sisemiste protsesside, inimeste tegevuse, infotehnoloogiaalaste või muude süsteemide ebaadekvaatse toimimise või oodatud viisil mittetoimimise või väliste sündmuste tagajärjel. Operatsioonirisk hõlmab ka õiguslikku riski.

(4) Äriiin käesoleva seaduse tähenduses on krediidiasutuse majandustegevuse valdkond.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

2. alljaotis

Operatsiooniriski baasmeetod

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁸. Operatsiooniriski baasmeetodi üldnõuded

(1) Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel baasmeetodi (edaspidi *operatsiooniriski baasmeetod*) alusel on kapitalinõude määr 15 protsenti krediidiasutuse netointressitulude ja netofinantstulude ning muude tegevustulude (edaspidi *põhitegevuse puhastulu*) summast.

(2) Krediidiasutuse põhitegevuse puhastulu kolme aasta keskmine summa arvutatakse viimase kolme majandusaasta auditeeritud andmete põhjal. Kui viimase aasta puhul ei ole võimalik kasutada auditeeritud andmeid, kasutatakse auditeerimata andmeid.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

3. alljaotis

Operatsiooniriski standardmeetod

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86³⁹. Operatsiooniriski standardmeetodi üldnõuded

(1) Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodi (edaspidi *operatsiooniriski standardmeetod*) alusel kaardistab krediidiasutus kõik oma äritegevused ning vastavad tulud ja kulud äriiinidesse.

(2) Krediidiasutus peab kehtestama kirjalikud eeskirjad ja protseduurid oma äritegevuste ning vastavate tulude ja kulude kaardistamiseks äriiinidesse vastavalt järgmistele nõuetele:

- 1) kõik äritegevused peab kaardistama äriiinidesse vastastikku välistaval ja tervikuna ammendaval viisil;
- 2) kõrvaltegevuse peab kaardistama sellesse äriiini, mille äritegevust vastav kõrvaltegevus toetab. Kui kõrvaltegevus toetab rohkem kui ühte äriiini, tuleb vastava tegevuse kaardistamisel erinevate äriiinide vahel kasutada objektiivseid kriteeriume;
- 3) äritegevus, sealhulgas kõrvaltegevus, mida ei saa kaardistada konkreetsesse äriiini, tuleb kaardistada kõige kõrgema kapitalinõude määraga äriiini;
- 4) äriiinidesse kaardistamisel kasutatav äritegevuste tulude ja kulude liigitus peab olema vastavuses krediidiriski ja tururiski puhul kasutatavate kategooriatega;
- 5) tulude ja kulude kaardistamisel äriiinidesse võib ühes äriiinis tekkinud kulud, mis tulenevad teise äriiini tegevusest, kanda üle vastavale äriiinile.

(3) Krediidiasutus peab äritegevuste ning vastavate tulude ja kulude kaardistamise põhimõtted ning kriteeriumid perioodiliselt üle vaatama ja ajakohastama vastavalt uutele või muutunud äritegevustele ja riskidele.

(4) Iga äriiini operatsiooniriski kapitalinõue on käesoleva seaduse § 79 lõikes 8 sätestatud korras kehtestatud protsent vastava äriiini põhitegevuse puhastulust.

(5) Operatsiooniriski standardmeetodi kohaselt on operatsiooniriski kapitalinõue kõikide äriiinide operatsiooniriski kapitalinõuete summade kolme aasta keskmine. Üksiku äriiini negatiivne kapitalinõue, mis on tingitud negatiivse väärtusega põhitegevuse puhastulust, kaasatakse kogu kapitalinõude arvestusse. Ühe aasta negatiivset kapitalinõuet, mis leitakse äriiinide kapitalinõuete summeerimise teel, kogu kapitalinõude arvestusse ei kaasata ja selle väärtus asendatakse nulliga.

(6) Krediidiasutus, kes arvutab operatsiooniriski kapitalinõuet standardmeetodi alusel, võib loobuda selle kasutamisest üksnes Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel. Finantsinspektsioon annab loa, kui operatsiooniriski standardmeetodi kasutamisest loobumise ja operatsiooniriski baasmeetodi kasutusele võtmise on tinginud krediidiasutuse ühinemine, restruktureerimine või tegevuse ümberkujundamine või esineb muu erandlik mõjuv asjaolu.

(7) Krediidiasutus võib põhjendatud juhtudel ja Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel selles määratud mõistliku tähtaja jooksul kasutada operatsiooniriski standardmeetodit ja baasmeetodit kombineeritult, kui standardmeetodi usaldusväärseks rakendamiseks on erandliku mõjuva asjaolu tõttu vajalik üleminekuperiood.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁴⁰. Operatsiooniriski alternatiivne standardmeetod

(1) Krediidiasutus võib operatsiooniriski standardmeetodi kasutamise korral Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel kasutada jae- ja äripanganduse äriiinide puhul alternatiivset kapitalinõude määra, mis on 3,5 protsenti laenude bilansilise väärtuse summa kolme aasta keskmisest.

(2) Finantsinspektsioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa, kui:

1) krediidiasutuse operatsiooniriski juhtimise korraldus vastab käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuetele;

2) krediidiasutuse peamine ja püsiv tegevus on jae- või äripangandus ning need tegevused annavad vähemalt 90 protsenti krediidiasutuse tuludest.

3) krediidiasutus suudab Finantsinspektsioonile tõendada, et oluline osa tema jae- või äripangandustegevusest koosneb kõrge makseviivituse tõenäosusega laenude andmisest ja alternatiivne standardlähenedamine annab adekvaatsema aluse operatsiooniriski kapitalinõude arvutamiseks.

(3) Finantsinspektsioon teeb otsuse käesoleva seaduse § 86³⁹ lõigetes 6 ja 7 ning käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastavasisulise taotluse saamisest.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

4. alljaotis

Operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhinev meetod

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁴¹. Operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhineva meetodi üldnõuded

(1) Krediidiasutus võib kasutada operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel täiustatud mõõtmismudelitel põhinevat meetodit (edaspidi *operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudel*) ainult Finantsinspektsiooni eelneva kirjaliku loa alusel.

(2) Finantsinspektsioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa, kui krediidiasutuses kasutatav operatsiooniriski mõõtmine ja juhtimise korraldus on usaldusväärne ning täidetud on järgmised tingimused:

1) krediidiasutuse operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kasutamise tulemused on olulised krediidiasutuse riskijuhtimises ning otsustusprotsessis;

2) krediidiasutuses toimib operatsiooniriski eest vastutav sõltumatu operatsiooniriski kontrolli funktsioon;

3) krediidiasutuses toimib regulaarne aruandlus operatsiooniriski positsioonide ja tekkinud operatsiooniriski kahjude kohta ning kehtestatud on sise-eeskirjad ja protseduurid asjakohaste meetmete rakendamiseks;

4) krediidiasutuses on operatsiooniriski mõõtmine ja juhtimise korraldus nõuetekohaselt dokumenteeritud;

5) tagatud on operatsiooniriski juhtimisega seotud protsesside läbipaistvus ja andmevoogude kättesaadavus;

6) krediidasutus rakendab operatsiooniriski mõõtmise usaldusväärsuse hindamiseks asjakohaseid siseprotseduure;

7) siseaudiitor või muu samaväärne sõltumatu osapool kontrollib operatsiooniriski mõõtmist ja juhtimise korraldust perioodiliselt vähemalt üks kord aastas.

(3) Operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kasutamiseks luba taotlev krediidasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et operatsiooniriski mõõtmismudel põhineb vähemalt viieaastasel vaatlusperioodil või nimetatud mudeli esmakordsel kasutamisel vähemalt kolmeaastasel vaatlusperioodil.

(4) Krediidasutuse operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudel peab olema järjepidev ja vältima teiste riskide kapitalinõuete arvutamisel arvessevõetud kapitalinõudeid vähendavate meetodite kattuvat arvestamist.

(5) Krediidasutuse andmed operatsiooniriski kahjude kohta peavad olema kõikehaaravad, hõlmates kõiki olulisi tegevusi ja kahjulikke krediidasutuses, tema kõikides filiaalides ning konsolideerimisgruppi kuuluvates äriühingutes. Krediidasutus peab suutma Finantsinspeksioonile tõendada, et ühelgi väljajäetud tegevusel ega kahjuliihil ei ole eraldi ega kombineeritult olulist mõju operatsiooniriski hinnangute täpsusele.

(6) Krediidasutus peab kasutama asjakohaseid andmeid ning stsenaariumianalüüsi, et hinnata oma tegevuses erakorraliste suurte operatsiooniriski kahjude esinemise tõenäosust. Hinnanguid tuleb perioodiliselt võrrelda tegelike kahjudega ja neid vajaduse korral ajakohastada.

(7) Krediidasutus, kes arvutab operatsiooniriski kapitalinõuet täiustatud mõõtmismudeli alusel, võib loobuda selle kasutamisest üksnes Finantsinspeksiooni eelneva kirjaliku loa alusel. Finantsinspeksioon annab loa, kui operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kasutamisest loobumise ja operatsiooniriski baasmeetodi, standardmeetodi või alternatiivse standardmeetodi kasutusele võtmise on tinginud krediidasutuse ühinemine, restruktureerimine või tegevuse ümberkujundamine või esineb muu erandlik mõjuv asjaolu.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁴². Operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli luba

(1) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva seaduse § 86⁴¹ lõikes 1 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta kuue kuu jooksul kõigi nõutavate dokumentide ja andmete saamisest arvates.

(2) Kui erinevates lepinguriikides tegutsevad ema- ja tema tütarettevõtja esitavad ühise taotluse operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kasutamiseks emaettevõtja üle järelevalvet teostavale lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele, algab lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse ja Finantsinspeksiooni ühisotsustusmenetluses tähtaja kulgemine krediidasutuse emaettevõtja taotluse esitamise päevast ja taotlus vaadatakse läbi Finantsinspeksiooni seaduse §-s 47² sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ühisotsustusmenetluses võib Finantsinspeksioon koos lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega otsustada, et lepinguriikides tegutsevate ema- ja tema tütarettevõtja vastavust operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kasutamiseks esitatavatele nõuetele hinnatakse eelnimetatud ettevõtjate puhul ühiselt.

(4) Finantsinspeksioon teeb otsuse lepinguriigis tegutseva emaettevõtja Eesti tütarettevõtjale loa andmise või sellest keeldumise kohta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ühisotsustusmenetluse otsuse alusel.

(5) Kui lepinguriikides tegutsevad ema- ja tema tütarettevõtja või finantsvaldusettevõtja tütarettevõtja kavatses kasutada operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelit, peab taotlus sisaldama selle meetodi kirjeldust, mida kasutatakse operatsiooniriski kapitali jaotamiseks konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute vahel. Taotluses tuleb näidata, kuidas integreeritakse riskihajutamise mõjud operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelisse.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 86⁴³. Operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kombineeritud kasutamine

(1) Operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli kasutamiseks luba omav krediidasutus võib erandina põhjendatud juhtudel ja Finantsinspeksiooni eelneva kirjaliku loa alusel kasutada vastavat meetodit kombineeritult operatsiooniriski baasmeetodi, standardmeetodi või alternatiivse standardmeetodiga.

(2) Finantsinspeksioon annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa, kui krediidasutuse operatsiooniriski juhtimise ja hindamise meetodid on usaldusväärsed ning vastavad käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuetele.

(3) Finantsinspeksioon võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa andmisel konkreetsete asjaoludega põhjendatud juhtudel korral kohaldada järgmisi lisatingimusi:

1) operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli rakendamise hetkel peab mudeli abil mõõdetav osa hõlmama suurema osa krediidasutuse operatsiooniriskist;

2) krediidasutus peab Finantsinspeksiooni määratud tähtaja jooksul operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudeli juurutama kogu oma tegevuse olulistest valdkondades.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

3. jagu

MAKSE- JA ARVELDUSSÜSTEEMID NING KLIENTIDE KAITSE

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 87. Krediidiasutustevahelised arveldused

- (1) Krediidiasutus peab avama Eesti Pangas konto.
- (2) Krediidiasutuste maksete arveldamine toimub maksesüsteemi kaudu [Eesti Panga poolt kehtestatud korras](#).
- (3) Maksesüsteemina käsitletakse kolme või enama poole vahel sõlmitud lepingu alusel maksete arveldamise kohta kehtestatud reeglite ja protseduuride kogumit.
- (4) Krediidiasutused võivad maksesüsteemi kaudu teostatavate arvelduste tegemisel kasutada kohustuste tasaarvestamist vastavalt Eesti Panga poolt kehtestatud korrale.
- (5) Krediidiasutuse poolt maksesüsteemi haldajale maksesüsteemi reeglite kohaselt üleantud maksekäsund on tagasivõtmatu. Moratooriumi väljakuulutamise või pankrotimenetluse algatamine ei peata maksesüsteemi reeglite kohaselt antud maksekäsundi täitmist. Enne moratooriumi väljakuulutamist või pankrotimenetluse algatamist antud maksekäsund täidetakse maksesüsteemi tagatisvahendite arvel, mille moodustamise ja kasutamise korra kehtestab Eesti Pank.

(6) Korrespondentsuhe on krediidiasutuste vahelisest lepingust tulenev õigussuhe, millest tulenevalt üks krediidiasutus kasutab teises krediidiasutuses (korrespondentpank) avatud kontot (korrespondentkonto), mida ta lisaks teistele korrespondentpanga poolt pakutavatele teenustele kasutab ka enda nimel oma klientide teenindamiseks.

[RT I 2003, 81, 544- jõust. 01.01.2004]

§ 88. Pangasaladus

(1) Pangasaladusena käsitatakse kogu teavet ja hinnanguid, mis on krediidiasutusele teatavaks saanud tema või teise krediidiasutuse kliendi kohta.

(2) Pangasaladusena ei käsitata:

- 1) andmeid, mis on avalikud või õigustatud huvi korral muudest allikatest kättesaadavad;
- 2) koondandmeid, mille põhjal ei saa kindlaks teha üksikliendi andmeid ega koondandmetega iseloomustatavasse kogumisse kuuluvaid isikuid;
- 3) krediidiasutuste asutajate ja aktsionäride või liikmete nimekirja ning andmeid nende osa suuruse kohta krediidiasutuse aktsia- või osakapitalis, sõltumata kliendiks olemisest;
- 4) informatsiooni kliendi kohustuste täitmise korrektsuse kohta krediidiasutuse ees.

(3) Krediidiasutusel on õigus avaldada klienti puudutavat pangasaladust kolmandatele isikutele vaid kliendi kirjalikul nõusolekul, kui pangasaladuse avaldamise kohustus või õigus ei tulene käesoleva paragrahvi lõikes 5, 5¹, 8, 9 või 10 sätestatust.

(4) Krediidiasutuse juhid, töötajad ning muud isikud, kellel on juurdepääs pangasaladusele, on kohustatud töötleva pangasaladuseks olevaid andmeid kooskõlas isikuandmete kaitse seaduse sätetega ja hoidma neile teada olevat pangasaladust tähtajatult, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Krediidiasutus on kohustatud avaldama pangasaladust Eesti Pangale ja Finantsinspeksioonile seadusega pandud ülesannete täitmiseks. Kirjaliku või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud järelepärimise vastusena peab krediidiasutus avaldama pangasaladust:

- 1) kohtule või seaduses ettenähtud juhtudel kohtumääruses nimetatud isikule;
- 2) kohtueelse uurimise asutusele ja prokuratuurile alustatud kriminaalmenetluses, samuti välislepingus sätestatud korras välisriigist saabunud õigusabi taotluse alusel;
- 3) kohtutäiturile täitemenetluse seadustiku kohaselt, samuti julgeolekuasutusele julgeolekuasutuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 4) maksuhaldurile vastavalt maksukorralduse seaduses sätestatule, samuti alustatud väärteomenetluses põhistatud määruse alusel;
- 5) Riigikontrollile tema ülesannete täitmiseks;
- 6) pärima õigustatud isikule või tema poolt volitatud isikule, samuti notarile ja notari poolt määratud pärandvara inventuuritegijale ning kohtu poolt määratud pärandvara hooldajale, samuti välisriikide konsulaaresindustele pärandvara ja sellega seotud andmete osas vastavate kirjalike dokumentide esitamisel;
- 7) Tagatisfondi poolt määratud isikule Tagatisfondi seaduse alusel;

8) välisriigi finantsjärelevalve või muu finantsjärelevalve asutusele Finantsinspektsiooni kaudu, kui sellele asutusele laieneb pangasaladuse hoidmise kohustus;

9) [kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

10) majanduslike huvide deklaratsioonide hoidjale korruptsioonivastase seaduse §-s 4 nimetatud isiku majanduslike huvide deklaratsioonis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks korruptsioonikahtluse korral;

11) Maksu- ja Tolliametile hasartmänguseaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks vajalike andmete osas.

[RT I 2008, 47, 261- jõust. 01.01.2009]

(5¹) Krediidiasutus võib kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud järelepärimise vastusena avaldada pangasaladust järgmistel juhtudel:

1) oma emaettevõtjale, kes vajab pangasaladuseks olevaid andmeid konsolideeritud aruannete koostamiseks;

2) krediidiasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale finantseerimisasutusele ja teisele krediidiasutusele, kes vajab andmeid kliendi maksekohustuste täitmise ajaloo kohta krediidiriski kapitalinõuete arutamiseks ja vastutustundliku laenamise põhimõtte rakendamiseks. Kliendi kohustuse rikkumisega seotud andmeid on lubatud edastada, kui kohustuse rikkumise lõppemisest ei ole möödunud rohkem kui seitse aastat ja kliendi kohustuse rikkumisega seotud isikuandmeid, kui kohustuse rikkumise lõppemisest ei ole möödunud rohkem kui viis aastat.

(6) Järelepärimises näidatakse ära:

1) järelepärimise esitaja nimi, ametinimetus või viide tema pädevuse muule õiguslikule alusele, aadress ja sidevahendite andmed;

2) kliendi, kelle suhtes järelepärimine on esitatud, nimi või ärinimi koos isikukoodi või sünniaja või registrikoodiga;

3) taotletavate andmete kasutamise eesmärk ja nende ammendav loetelu või kirjeldus;

4) järelepärimise esitamise õiguslik alus;

5) järelepärimise esitaja allkiri.

(7) Isikud, kellele on avaldatud pangasaladust, võivad seda kasutada ainult järelepärimises nimetatud eesmärgil ja neile laieneb pangasaladuse tähtajatu hoidmise kohustus ja vastutus, kui seadusest ei tulene teisiti.

(8) Krediidiasutusel on õigus ja kohustus avaldada pangasaladust rahapesu andmebüroole ja Kaitsepolitseiametile rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses ja rahvusvahelise sanktsiooni seaduses ettenähtud juhtudel ja ulatuses.

[RT I 2010, 26, 129- jõust. 05.10.2010]

(9) Krediidiasutusel on õigus avaldada pangasaladust uurijale, prokurörile ja kohtule seoses oma rikutud või vaidlustatud õiguse või vabaduse kaitsmisega seadusega kindlaksmääratud korras.

(10) Krediidiasutusel on kohustus avaldada pangasaladust Maksu- ja Tolliametile tulumaksuseaduse §-s 57² ettenähtud juhul ja ulatuses.

§ 89. Kliendi kaitse

(1) Krediidiasutuse klient käesoleva seaduse mõistes on iga isik, kes kasutab või on kasutanud krediidiasutuse poolt pakutavat teenust, või isik, kes on krediidiasutuse poole pöördunud teenuse kasutamise eesmärgil ja kes on selle krediidiasutuse poolt identifitseeritud.

(1¹) Krediidiasutuse poolt klientide vahendite hoiustamiseks peetavatele kontodele, mis ei ole maksekontod võlaõigusseaduse § 709 lõike 4 tähenduses, ja nendega seotud teenustele kohaldatakse võlaõigusseaduse § 711 lõike 1 punktides 1–3, 9–12, 21–24, lõigetes 2, 3 ja 5 ning §-des 714 ja 718–719¹ ning § 720 lõigetes 1–3, 5 ja 6 makseteenuse lepingu ja maksekonto kohta sätestatud.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(2) Krediidiasutuste suhted klientidega reguleeritakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas või elektroonilises vormis sõlmitud lepingutega.

(2¹) Lepingu sõlmimisel ja tehingu tegemisel on krediidiasutus kohustatud kliendi ja samuti tema esindaja identifitseerima. Kui isik, samuti tema esindaja, on krediidiasutuse poolt varem identifitseeritud, otsustab krediidiasutus täiendava identifitseerimise vajaduse. Krediidiasutusel on õigus kontrollida identifitseerimise aluseks olevate isikut tõendavate dokumentide kehtivust. Isikut tõendavate dokumentide kehtivuse kontrollimisel on krediidiasutusel õigus saada isikuandmeid dokumente väljastavate riigiasutuste vastavatest andmekogudest.

(2²) Isikuandmete kaitse seaduse § 12 kohaselt isikuandmete töötlemiseks vajalik nõusolek võib sisalduda ka tüüptingimustes.

(2³) Tüüptingimusele, millega krediidiasutus või krediidiasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluv finantseerimisasutus jätab endale õiguse käesoleva paragrahvi lõikes 2² nimetatud tüüptingimust muuta, kohaldatakse võlaõigusseaduse § 43 lõikes 2 sätestatud. Tüüptingimuse muutmist peetakse andmesubjekti

suhtes ebamõistlikuks eelkõige juhul, kui muudatusega antakse krediitiasutusele või krediitiasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale finantseerimisasutusele õigus töödelda isikuandmeid ulatuses, mida andmesubjekt ei võinud lepingu eesmärki arvestades mõistlikult oodata.
[RT I 2008, 3, 21- jõust. 28.01.2008]

(3) Igal kliendil on õigus tutvuda kõikide käesoleva seaduse järgi kohustuslikule avaldamisele kuuluvate andmetega ja krediitiasutus on kohustatud kliendi nõudmisel need temale avaldama.

(3¹) Krediitiasutus on kohustatud informeerima klienti võimalikest ohtudest laenude võtmisel.

(4) Krediitiasutus on kohustatud kliendi nõudmisel andma talle informatsiooni olulist osalust omavate aktsionäride osaluse suuruse kohta krediitiasutuse aktsiakapitalis ning krediitiasutuse juhtide kohta.

(5) Krediitiasutuse poolt sooritatavate tehingute või osutatavate teenuste loetelu, krediitiasutuse ja kliendi vaheliste suhete üldtingimused (edaspidi *üldtingimused*), intressimäärad, teenustasud, samuti kõik tehtud muudatused eelloetletus peavad olema krediitiasutuse operatsioonisaalis nähtavale kohale välja pandud. Kliendil on õigus nõuda nende kohta krediitiasutuselt selgitusi ja juhiseid.

(6) Üldtingimused käesoleva seaduse mõistes on kõigi krediitiasutuse klientide suhtes rakendatavaid standardseid tingimusi sisaldav dokument, mis sätestab krediitiasutuse ja kliendi vaheliste suhete põhialused, krediitiasutuse ja kliendi vahelise suhtlemise korra ja üldised tingimused kliendi ja krediitiasutuse vaheliste tehingute teostamisel. Üldtingimustes tuleb muu hulgas ette näha krediitiasutuse ja tema kliendi vahel vaidluste lahendamise kord ja tähtajad ning nimetada selle pädeva järelevalveasutuse kontaktandmed, kellele klient võib esitada kaebuse krediitiasutuse tegevuse peale.
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(7) Üldtingimused kinnitab, muudab ja tühistab krediitiasutuse juhatus. Üldtingimustes tehtavad muudatused peavad olema krediitiasutuse operatsioonisaalis nähtavale kohale välja pandud vähemalt 15 päeva enne muudatuste jõustumist. Üldtingimuste kohaldamine krediitiasutuse ja kliendi vahelistele suhetele sätestatakse krediitiasutuse ja kliendi kirjaliku kokkuleppega.

(8) Krediitiasutuses olevat kliendi vara võib arestida või konfiskeerida või pöörata sellele sissenõuet ainult seaduses ettenähtud korras.

(9) Krediitiasutus on vaba otsustama, keda teenindamisele võtta või mitte võtta.

(10) Krediitiasutus, kes tegeleb e-raha väljastamisega, on kohustatud järgima makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 6 lõigetes 3, 4 ja 6 ning §-s 63 sätestatud.
[RT I, 08.07.2011, 6- jõust. 18.07.2011]

(11) Krediitiasutus, kes tegeleb investeerimis- ja investeerimiskõrvalteenuste osutamisega, on kohustatud lisaks järgima väärtpapierituru seaduse §-s 82⁷ sätestatud.

§ 89¹. Kliendi teavitamine investeerimishoiuse lepingu sõlmimisel ja selle sobivuse hindamine

(1) Kui käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud hoiustamistehingu kohta sõlmitud leping sisaldab investeerimisriski, on krediitiasutus kohustatud enne lepingu sõlmimist esitama kliendile teabe:

- 1) hoiusega seotud kõikide tasude kohta, sealhulgas riskipremiate ja nende arvutamise meetoodika kohta;
- 2) hoiuse summalt makstava intressimäära ja saadava tulu, sealhulgas intressi arvutamise meetoodika ja intressi väljamaksmise korra kohta;
- 3) lepingu tähtaja ja selle pikendamise kohta;
- 4) lepingu ennetähtaegse ülesütlemise võimaluste kohta, sealhulgas sellega seotud tasude kohta.

(2) Investeerimisriskiga hoius (edaspidi *investeerimishoius*) on käesoleva seaduse tähenduses tähtajaline hoius, mille intress sõltub osaliselt või täielikult väärtpaberi, hoiuse, valuuta, muu sarnase instrumendi või selle alusvara väärtusest või selle muutusest.

(3) Krediitiasutus peab enne investeerimishoiuse lepingu sõlmimist hindama vastava lepingu sobivust kliendile ning tegema kindlaks:

- 1) kliendi investeerimiseesmärgid ja tema eelistused riskitaluvuse ning investeringu soovitava kestuse kohta;
- 2) kliendi investeerimisalaste teadmiste ja kogemuste olemasolu, et selgitada välja, kas klient mõistab investeerimishoiuse lepingu sõlmimisega kaasnevaid riske, sealhulgas investeerimisriski ja võimaliku alusvara väärtuse või selle muutuse mõju hoiuse intressile.

(4) Krediitiasutus hoiatab klienti investeerimishoiuse sobimatuse eest, kui käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt saadud teabe alusel on põhjust arvata, et investeerimishoius ei ole kliendi jaoks sobiv.

(5) Krediidiasutus ei või soodustada investeerimishoiuse sobivuse hindamiseks vajaliku teabe esitamata jätmist ega julgustada klienti nimetatud teavet esitamata jätma.

(6) Kliendi poolt ebapiisava teabe esitamise või teabe esitamata jätmise korral hoiatab krediidiasutus klienti selle eest, et investeerimishoiuse lepingu sobivust ei ole võimalik hinnata või hindamine on raskendatud ning kliendi huvid võivad olla seetõttu vähem kaitstud.

(7) Krediidiasutusel on õigus investeerimishoiuse sobivuse hindamisel tugineda oma kliendi esitatavale teabele, välja arvatud juhul, kui krediidiasutus teadis või pidi teadma, et vastav teave on ilmselgelt aegunud, ebatäpne või mittetäielik.

(8) Krediidiasutus ei pea hindama investeerimishoiuse lepingu sobivust kliendile, kui klient on ise pöördunud krediidiasutuse poole sooviga sõlmida selline leping ja krediidiasutus on klienti hoiatanud, et sellisel juhul ei nõuta investeerimishoiuse lepingu sobivuse hindamist ning kliendi huvid võivad seetõttu olla vähem kaitstud. Krediidiasutus on kohustatud hindama investeerimishoiuse ja selle alusvara sobivust kliendile, kui klient on selleks soovi avaldanud.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

8. peatükk AVALIKUSTAMINE JA ARUANDLUS

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 90. [Kehtetu -RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 91. Aruanded

- (1) Eesti Pank kehtestab krediidiasutustele ja välisriigi krediidiasutuste filiaalidele:
- 1) aruannete loetelu, nende esitamise perioodilisuse ja koostamise meetoodika;
 - 2) aruannete esitamise korra ja tähtajad;
 - 3) konsolideeritud aruandluse nõuded.

(1¹) Krediidiasutus on kohustatud koostama raamatupidamise aruanded jooksva majandusaasta kolme, kuue, üheksa ja kaheistkümneme kuu kohta (edaspidi *raamatupidamise vahearuanded*) vastavuses Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määruses 1606/2000/EÜ rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (ELT L 243, 11.09.2002, lk 1–4) sätestatud korra kohaselt Euroopa Komisjoni poolt heaks kiidetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega ning esitama need Finantsinspeksioonile hiljemalt kahe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Krediidiasutuse majandusaasta aruanne kinnitatakse seaduse ning krediidiasutuse põhikirjaga kehtestatud korras. Majandusaasta aruanne, vandeaudiitori aruanne, majandusaasta kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanek ja otsus ning üldkoosoleku protokollid väljavõtte majandusaasta aruande kinnitamise või kinnitamata jätmise otsuse kohta esitatakse Finantsinspeksioonile kahe nädala jooksul pärast aktsionäride või liikmete üldkoosoleku toimumist, kuid mitte hiljem kui majandusaastale järgneva aasta 1. maiks.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(3) Eesti Pangal on Eesti Panga seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks õigus nõuda krediidiasutuselt täiendavat regulaarset aruandlust. Aruandluse vormid kehtestab Eesti Pank.

§ 92. Aruannete ja muu teabe avalikustamine

(1) Krediidiasutus on kohustatud avalikustama majandusaasta aruande ja raamatupidamise vahearuanded oma veebilehel ja tegema need üldiseks tutvumiseks kättesaadavaks krediidiasutuse aadressil, tema kõigis filiaalides ja tegevuskohtades.

(2) Avalikustamisele kuuluvate täiendavate aruannete vormid ja koostamise meetoodika kehtestab Eesti Pank.

(3) Krediidiasutus on kohustatud avalikustama raamatupidamise vahearuanded kahe kuu jooksul pärast vastava aruandeperioodi lõppu ja majandusaasta aruande kahe nädala jooksul pärast selle kinnitamist, kuid mitte hiljem kui nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

(4) Krediidiasutus, kelle emaaettevõtja on välisriigi krediidiasutus, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule avalikustama ka emaaettevõtjaks oleva välisriigi krediidiasutuse viimase võimaliku kontserniaruande, mis on koostatud kooskõlas asukohariigi õigusaktidega.

(5) Välisriigi krediidiasutuse filiaal Eestis peab avalikustama välisriigi krediidiasutuse viimased võimalikud aruanded, mis on koostatud kooskõlas asukohariigi õigusaktidega ja tõlgitud eesti keelde.

(6) Avalikustatud aruandes olulise vea ilmnemisel tuleb sellest kohe avalikkust teavitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud viisil ja avalikustada korrigeeritud aruanne.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 92¹. Riskijuhtimise, omavahendite ja kapitali adekvaatsuse kohta avalikustatav teave

(1) Krediidiasutus peab avalikustama riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse arvutamise põhimõtete kohta järgmise teabe:

- 1) riskijuhtimise strateegia ja protsessid oluliste riskide kaupa;
- 2) käesoleva seaduse 7. peatüki kohaldamise ulatus krediidiasutuses ja tema konsolideerimisgrupis;
- 3) esimese, teise ja kolmanda taseme omavahendite arvutamise põhimõtted;
- 4) käesoleva seaduse §-s 63¹ sätestatud protsessi põhimõtted ja meetodika;
- 5) kapitalinõuete arvutamise meetodid riskide kaupa.

(2) Krediidiasutus peab avalikustama järgmised andmed omavahendite ja kapitali adekvaatsuse kohta:

- 1) esimese, teise ja kolmanda taseme omavahendite suurus komponentide kaupa;
- 2) kapitalinõuete suurus riskide kaupa.

(3) Krediidiasutus, kellel on käesoleva seaduse §-s 86⁷ või 86⁴¹ nimetatud luba, peab muu hulgas avalikustama järgmise teabe:

- 1) kasutatava meetodi ja sellele ülemineku tingimuste aktsepteerimine Finantsinspektsiooni poolt;
- 2) reitingusüsteemi ülesehituse kirjeldus ning krediidiasutuse oma klientidele antud reitingute ja välisreitingute vahelised seosed;
- 3) reitingute määramise protsessi kirjeldus ja alused, krediidiriski parameetrite hindamise alused ja muud asjaspepuutuvad andmed;
- 4) reitingusüsteemi kontrollimehhanismid ning reitingusüsteemi sõltumatuse ja kontrollitavuse hindamise kriteeriumid;
- 5) krediidiriski sisereitingute meetodi sisehinnangute kasutamine muudes riskijuhtimise valdkondades;
- 6) krediidiriski maandamise juhtimise ja tunnustamise protsessi kirjeldus.

(4) Käesoleva seaduse §-des 86²⁹–86³⁴ sätestatud korra kohaldamisel peab krediidiasutus avalikustama krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel arvessevõetavate krediidiriski maandamise instrumentide kirjelduse, nende rakendamise ja hindamise põhimõtted.

(5) Krediidiasutus, kes kasutab operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhinevat meetodit, peab avalikustama operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel arvessevõetava kindlustus- või edasikindlustusandja poolse kindlustuskaitse kirjelduse.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3–5 sätestatud teave avalikustatakse ja esitatakse Finantsinspektsioonile vähemalt kord aastas koos majandusaasta aruandega käesoleva seaduse § 91 lõikes 2 sätestatud tähtajal. Kui majandusaasta kestel on krediidiasutuses toimunud nimetatud lõigete alusel avalikustamisele kuuluvas teabes olulisi muutusi, avalikustatakse need muutused koos vastava aruandeperioodi vahearuandega käesoleva seaduse § 92 lõikes 1 sätestatud viisil ja lõikes 3 sätestatud tähtajal.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud andmed avalikustatakse ja esitatakse Finantsinspektsioonile vähemalt kord kvartalis koos vahearuannetega ning majandusaasta aruandega käesoleva seaduse § 92 lõikes 1 sätestatud viisil ja lõikes 3 sätestatud tähtajal.

(8) Täpsemad nõuded krediidiasutuse riskijuhtimise, omavahendite ja kapitali adekvaatsuse kohta avalikustatavale teabele [kehtestab Eesti Pank](#).

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 92². Tasustamise kohta avalikustatav teave

(1) Krediidiasutus peab oma majandusaasta aruandes avalikustama viimase majandusaasta kohta juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtted ja nende rakendamist iseloomustava teabe järgmisel kujul:

- 1) tasustamise põhimõtete kujundamiseks kasutatav otsustusprotsess, sealhulgas töötasukomitee või muu vastavaid ülesandeid täitva organi koosseis ja volitused;
- 2) tasustamise põhimõtete olulisemad tunnused, sealhulgas teave töötulemuste mõõtmiseks kasutatavate kriteeriumide ja nende täitmise kohta, tasustamise seosed riskide juhtimisega ning tulemustasude väljamakse osadeks ja ajaperioodile jaotamise põhimõtete kohaldamine tasustamisel;
- 3) asjaolud, mille tulemusena makstakse tulemustasusid välja krediidiasutuse aktsiate, aktsiaoptsoonide või muude sarnaste õiguste vormis;
- 4) põhjendused tulemustasude ja lahkumishüvitiste maksmise ning muude rahaliste või olulisemate mitterahaliste soodustuste võimaldamise kohta;
- 5) tasustamise kvantitatiivne koondteave vastavalt äriilidele, eelkõige vastavalt krediidiasutuse majandustegevuse valdkondadele.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud teabele peab krediidasutus avalikustama juhatusele ja töötajatele makstud töötasude kvantitatiivse koondteabe järgmisel kujul:

- 1) majandusaastal makstud töötasude summad, tuues välja põhi- ja tulemustasud ning vastavad saajate arvud;
- 2) tulemustasude summad ja vorm, tuues välja rahalised tulemustasud, aktsiad, aktsioptsioonid, muud sarnased õigused ning teised tulemustasu liigid;
- 3) tulemustasude summad, tuues välja majandusaasta jooksul määratud ja väljamakstud ning vajaduse korral töötulemuste hindamise alusel vähendatud summad;
- 4) väljamaksmata tulemustasude summad, tuues välja majandusaasta jooksul väljamakstavad ja järgmistele perioodidele jaotatavad osad;
- 5) seoses tööle asumisega tehtud maksed ja lahkumishüvitised ning selliste maksete saajate arv, sealhulgas ühele isikule makstud suurim lahkumishüvitise summa.

(3) Krediidasutus, kes on oma tegevuse laadilt, ulatuselt ja keerukuse astmelt olulise suurusega, avalikustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kvantitatiivse koondteabe täiendavalt juhatuse liikmete kohta eraldi.

(4) Koos majandusaasta aruandega peab krediidasutus esitama Finantsinspeksioonile andmed äriühingute kaupade nende isikute arvu kohta, kelle tasustamise kogusumma krediidasutuses on vähemalt üks miljon eurot aastas, sealhulgas makstud põhitöötasude, erinevate tulemustasude ja krediidasutuse poolsete pensionimaksete kohta. [RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

§ 93. Audiitorkontroll

(1) Krediidasutuse raamatupidamise aastaaruanne peab olema audiitori poolt auditeeritud vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele.

(2) Krediidasutuse auditeerimise käigus peab audiitor kontrollima ning esitama krediidasutusele ja Finantsinspeksioonile aruande, milles tuleb muuhulgas avaldada arvamust järgmistele valdkondade kohta:

- 1) vara hindamise vastavuse kohta vara tegelikule väärtusele;
- 2) omavahendite kohta kehtestatud eeskirjade täitmise kohta;
- 3) sisekontrolli süsteemi või revisjonikomisjoni tegevuse ja toimingute piisavuse ja tõhususe kohta;
- 4) krediidasutuse infosüsteemide turvalisuse kohta.

(3) Krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid äriühinguid peab kontrollima vähemalt üks ühine audiitor.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 94. Audiitori nimetamine

(1) Krediidasutuse audiitoriks võib nimetada krediidasutuse auditeerimiseks piisavate teadmiste ja kogemustega usaldusväärse isiku.

(2) Krediidasutuse audiitori võib nimetada ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks, kuid mitte kauemaks kui viieks aastaks. Sellest pikemaks perioodiks audiitori korduv nimetamine ei ole lubatud.

(3) Krediidasutuse asukohajärgne kohus määrab Finantsinspeksiooni avalduse alusel audiitori, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorit nimetanud;
- 2) üldkoosoleku poolt nimetatud audiitor loobus audiitorkontrolli läbiviimisest;
- 3) audiitor on kaotanud Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt usalduse.

(4) Kohtu poolt määratud audiitori volitused kestavad kuni uue audiitori nimetamiseni üldkoosoleku poolt.

[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 95. Audiitori informeerimiskohustus

(1) Audiitor on kohustatud viivitamatult informeerima kirjalikult Finantsinspeksiooni talle oma kutsetegevuse käigus teatavaks saanud asjaoludest, mille tulemuseks on või võib olla:

- 1) krediidasutuse tegevust reguleerivate õigusaktide oluline rikkumine;
- 2) krediidasutuse tegevuse katkemine;
- 3) krediidasutuse tütarettevõtja tegevuse katkemine;
- 4) audiitori eitav või märkustega vandeaudiitori aruanne krediidasutuse raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta;

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

- 5) olukord või oht olukorra tekkimiseks, kus krediidasutus ei ole võimeline täitma oma kohustusi;
- 6) juhi või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju krediidasutusele või tema kliendile;
- 7) märkimisväärse seose tekkimine käesoleva seaduse § 7 lõike 4 punktis 3 nimetatud asjaolu tõttu.

(2) Finantsinspeksioonile edastatud andmetele ei laiene krediidasutuse ja audiitori vahel sõlmitud lepingus sätestatud konfidentsiaalsuse nõuded.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

9. peatükk

JÄRELEVALVE

§ 96. Järelevalve teostaja ja ülesanded

(1) Krediidiasutuste tegevuse üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon Finantsinspeksiooni seaduses, käesolevas seaduses ja nende alusel väljaantud õigusaktides sätestatud korras.

(1¹) Lepinguriigis registreeritud krediidiasutuse filiaali tegevuse üle Eestis teostab järelevalvet krediidiasutuse päritoluriigi finantsjärelevalve asutus, sealhulgas kohapealset kontrolli, kui sellest on eelnevalt teatatud Finantsinspeksioonile.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

(3) Finantsinspeksioon vaatab läbi krediidiasutuste tegevusloa taotluse, ühinemisloa taotluse ja muud käesolevas seaduses ettenähtud taotlused ning nende juurde kuuluvad dokumendid, kontrollib ja hindab nende vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

(4) Finantsinspeksioon jälgib pidevalt krediidiasutuste tegevust ja seisundit ning kontrollib usaldatavusnormatiivide järgimist krediidiasutuse ja krediidiasutuse konsolideerimisgrupi poolt. Vajadusel kaasab Finantsinspeksioon selleks sõltumatuid eksperte.

(4¹) Finantsinspeksioon jälgib ja hindab pidevalt, kas krediidiasutuses rakendatavad protseduurid, strateegiad, juhtimise korraldus ja aruandlussüsteemid ning sisekontrollimehhanismid tagavad riskide usaldusväärse juhtimise ja kõikide võetud riskide piisava katmise omavahenditega. Finantsinspeksioon hindab vähemalt kord aastas, kas krediidiasutuse kõik riskid on, lähtudes käesoleva seaduse § 63¹ lõikes 1 sätestatud, piisavalt kaetud omavahenditega.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(4²) Finantsinspeksiooni järelevalve hõlmab krediidiasutuste kauplemisega mitteseotud tegevusest tulenevate intressimäära riskide järelevalvet. Kui krediidiasutuse majanduslik väärtus langeb intressimäärade ootamatu muutuse tagajärjel rohkem kui 20 protsendi võrra tema omavahenditest, peab Finantsinspeksioon rakendama vajalikke meetmeid. Majanduslik väärtus arvestatakse krediidiasutuse tulevaste netorahavoogude nüüdisväärtuste alusel.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(5) Finantsinspeksioon kontrollib krediidiasutuse tehinguid oma segavaldusettevõtjast emaettevõtjaga ning sellise emaettevõtja teiste tütarettevõtjatega, eelkõige eesmärgiga ära hoida krediidiasutuse finantsseisundi kahjustamist.

§ 97. Järelevalve ulatus

(1) Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki Eesti krediidiasutusi;
- 2) Eesti krediidiasutuste välisriikides paiknevaid tütarettevõtjast krediidiasutusi, filiaale ja esindusi, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi järelevalveorgan või kui välisriigi järelevalveorganiga on vastavalt kokku lepitud;
- 3) välisriigi krediidiasutuste Eestis paiknevaid tütarettevõtjast krediidiasutusi, filiaale ja esindusi, kui vastava välisriigi järelevalveorganiga ei ole kokku lepitud teisiti;
- 4) krediidiasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid äriühinguid.

(2) Finantsinspeksioon teostab konsolideeritud järelevalvet kui:

- 1) Eesti krediidiasutus on emaettevõtja;
- 2) Eesti krediidiasutuse emaettevõtja on finantsvaldusettevõtja;
- 3) kahes või enamas lepinguriigis registreeritud krediidiasutuste emaettevõtja on Eestis registreeritud finantsvaldusettevõtja.

(3) Kui ükski tütarettevõtjast krediidiasutus ei asu lepinguriigis, kus asub tema emaettevõtjaks olev finantsvaldusettevõtja, teostab konsolideeritud järelevalvet selle lepinguriigi järelevalve asutus, kes andis välja tegevusloa kõige suurema bilansimahuga tütarettevõtjast krediidiasutusele, kui selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega ei ole teisiti kokku lepitud.

(3¹) Kui krediidiasutuse, kelle emaettevõtjaks on kolmanda riigi krediidiasutus või finantsvaldusettevõtja, konsolideerimisgrupi üle ei teostata konsolideeritud finantsjärelevalvet lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt ja kui Finantsinspeksiooni ning teiste asjassepuutuvate lepinguriikide finantsjärelevalve asutuste ühisel hinnangul ei ole kolmanda riigi järelevalveasutuse teostatav finantsjärelevalve krediidiasutuse

konsolideerimisgrupi üle samaväärne Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud nõuetele vastava konsolideeritud järelevalvega, teostab finantsjärelevalvet krediitiasutuse konsolideerimisgrupi üle vastavalt omavahelisele kokkuleppele Finantsinspeksioon või mõne teise asjassepuutuva lepinguriigi finantsjärelevalve asutus.

(3²) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ sätestatu ei ole rakendatav, on Finantsinspeksioonil kokkuleppel teiste asjassepuutuvate finantsjärelevalve asutustega õigus kasutada muid mooduseid, mis tagavad konsolideerimisgruppi kuuluva krediitiasutuse tegevuse üle Euroopa Liidu õigusaktides kehtestatud nõuetele vastava konsolideeritud järelevalvega samaväärse järelevalve, nõudes eelkõige finantsvaldusettevõtja asutamist lepinguriigis.

(3³) Käesoleva paragrahvi lõike 3² kohaselt kasutatavast moodusest teavitab Finantsinspeksioon teisi asjassepuutuvaid finantsjärelevalve asutusi ja Euroopa Komisjoni.

(4) Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus hõlmab lepinguriigi krediitiasutuse filiaali likviidsuse ja aruandluse kontrollimist koostöös krediitiasutuse päritoluriigi finantsjärelevalve asutusega.

(5) Kui krediitiasutus kuulub finantskonglomeraati kindlustustegevuse seaduse § 187 tähenduses, teostatakse järelevalvet krediitiasutuse kui finantskonglomeraadi üksuse üle vastavalt kindlustustegevuse seaduse 11. peatüki 3. jaos sätestatule.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 97¹. Järelevalve välisriigis filiaali asutanud krediitiasutuse ning piiriüleseid teenuseid osutava krediitiasutuse üle

(1) Kui krediitiasutus, kelle filiaal on asutatud välisriigis või kes osutab välisriigis piiriüleseid teenuseid, rikub välisriigis kehtestatud õigusaktide nõudeid, rakendab Finantsinspeksioon välisriigi finantsjärelevalve asutuse ettepanekul viivitamata meetmeid rikkumiste lõpetamiseks. Finantsinspeksioon teeb rakendatud meetmed teatavaks välisriigi finantsjärelevalve asutusele.

(2) Tegevusloa ja välisriigis filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise, samuti käesoleva seaduse § 20¹ lõikes 8 ja § 20⁴ lõikes 8 nimetatud ettekirjutused teeb Finantsinspeksioon viivitamata teatavaks selle välisriigi finantsjärelevalve asutusele, kus krediitiasutuse filiaal on asutatud või kus krediitiasutus pakub piiriüleseid teenuseid.

(3) Krediitiasutuse filiaal või krediitiasutus, kes osutab piiriüleseid teenuseid, peab välisriigi finantsjärelevalve asutuse nõudmisel esitama teavet, mis on vajalik järelevalve teostamiseks filiaali või krediitiasutuse tegevuse üle selles riigis.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 97². Järelevalve Eestis asutatud välisriigi krediitiasutuse filiaali ja esinduse ning Eestis piiriüleseid teenuseid osutava krediitiasutuse üle

(1) Finantsinspeksioon võib nõuda välisriigi krediitiasutuselt, kelle filiaal on asutatud Eestis, aruandeid, lisaandmeid ja -dokumente, mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Krediitiasutus, kelle filiaal või esindus on asutatud Eestis või kes osutab piiriüleseid teenuseid Eestis ja kelle tegevusloa on välisriigi finantsjärelevalve asutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis edasi tegutseda ega piiriüleseid teenuseid osutada.

(3) Kui välisriigi, kes ei ole lepinguriik, krediitiasutus või tema Eestis asuv filiaal rikub käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada käesoleva seaduse §-des 96–110 sätestatud meetmeid ja käesolevas seaduses sätestatud sanktsioone rikkumise lõpetamiseks või tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks.

(4) Finantsinspeksioon võib lepinguriigi krediitiasutuselt, kes on Eestis asutanud filiaali või kes osutab Eestis piiriüleseid teenuseid, nõuda seadustes või nende alusel antud õigusaktides sätestatud nõuete rikkumise lõpetamist.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud lepinguriigi krediitiasutus jätkab õigusaktides sätestatud nõuete rikkumist, informeerib Finantsinspeksioon sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

(6) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse rakendatud meetmed ei ole piisavad ning lepinguriigi krediitiasutus jätkab õigusaktides sätestatud nõuete rikkumist, võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega omakorda rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks või keelata oma ettekirjutusega lepinguriigi krediitiasutusel Eestis tegutsemise või piiriüleste teenuste osutamise, teavitades sellest eelnevalt lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

(7) Finantsinspeksioon teatab rakendatud meetmetest välisriigi krediitiasutusele. Finantsinspeksiooni rakendatud meetmete kohta võib esitada kaebuse välisriigi krediitiasutuse filiaali kaudu selle asukoha järgsele kohtule.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(8) Erandjuhtudel võib Finantsinspeksioon hoiustajate, investorite ning avaliku huvi kaitse eesmärgil rakendada lepinguriigi krediidasutuse suhtes õigusaktides sätestatud meetmeid ilma nendest eelnevalt lepinguriigi finantsjärelevalve asutust teavitamata.

(9) Finantsinspeksioon teeb meetme rakendamise käesoleva paragrahvi lõike 6 või 8 alusel viivitamata teatavaks Euroopa Komisjonile ning lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

§ 97³. Menetlusosalise õigused ja kohustused krediidasutuste järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspeksiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspeksioonil on õigus andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus järelevalvemenetluses esitada Finantsinspeksiooni kaudu tunnistajale küsimusi. Finantsinspeksioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste edastamisest tunnistajale.

(4) Käesoleva seaduse §-des 86⁷ ja 86⁴¹ sätestatud ühisotsustusmenetluses on menetlusosalisel kõik käesolevas seaduses ja haldusmenetluse seaduses sätestatud õigused.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 98. [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 99. Finantsinspeksiooni õigused informatsiooni saamisel

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt:

- 1) krediidasutus, krediidasutuse juht ja töötaja;
- 2) krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juht ja töötaja;
- 3) krediidasutuse aktsionär või liige;
- 4) kolmas isik, üksnes põhjendatud vajaduse korral;
- 5) krediidasutuse likvideerija või pankrotihaldur;
- 6) riigi- ja kohaliku omavalitsusüksuse asutus ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja;
- 7) välisriigi krediidasutuse filiaal, välisriigi krediidasutuse filiaali juhataja või töötaja.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus:

- 1) teostada krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Finantsinspeksioonile edastatud informatsiooni kontrollimiseks ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist;
- 2) nõuda krediidasutuselt kõiki andmeid, mis on vajalikud usaldatavusnormatiivide ning likviidsete varade ja jooksvate kohustuste vahekorra kontrollimiseks, sealhulgas konsolideeritud alusel;

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

- 3) saada informatsiooni ning teha koostööd krediidasutuse siseauditi üksuse või revisjonikomisjoniga.

(3) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon kohustada isikut ilmuma selgituste andmiseks Finantsinspeksiooni määratud ajal Finantsinspeksiooni ametiruumidesse.

(4) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon anda korralduse, milles määrab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud kohustuse täitmiseks tähtaja.

(5) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus saada krediidasutusega seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe edastamisest nimetatud krediidasutust teavitamata. Kolmandal isikul on kohustus teabe edastamisest krediidasutust mitte teavitada.

(6) Kui menetlusosaline jätab haldusmenetluses Finantsinspeksiooni kutsel seadusliku takistuseta ilmumata, võib Finantsinspeksioon:

- 1) kohaldada menetlusosalise suhtes sunniraha;
- 2) kohaldada politsei abil sundtoomist.

§ 99¹. Selgituste andmisest keeldumise alused

Selgituste andmiseks kohustatud isik võib keelduda Finantsinspeksioonile selgituse andmisest kriminaalmenetluse seadustiku §-s 71 või 73 sätestatud alustel.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 100. Järelevalve korraldus

(1) Järelevalvet korraldatakse krediidasutuse ning tema konsolideerimisgrupi poolt edastatava aruandluse ning muu informatsiooni põhjal, samuti on Finantsinspeksioonil õigus läbi viia krediidasutuse ja tema konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute ning välisriigi krediidasutuse filiaali kohapealset kontrolli.

(2) Finantsinspeksioon teostab krediidasutuses ja konsolideerimisgrupi emattevõtjaks olevas äriühingus kohapealset kontrolli mitte vähem kui üks kord iga kahe aasta järel.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 101. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus korraldada krediidasutuse ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu, samuti välisriigi krediidasutuse Eesti filiaali asu- või tegevuskohas kohapealne kontroll.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

(2) Kohapealne kontroll tehakse, kui:

- 1) on vaja kontrollida esitatud andmeid;
- 2) Finantsinspeksioonil on kahtlus, et on rikutud käesolevas seaduses või Finantsinspeksiooni seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud õigusaktides või nende alusel sätestatud;
- 3) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse vastava taotluse alusel on vaja kontrollida lepinguriigi krediidasutuselt, finantseerimisasutuselt, krediidasutuse abiettevõtjalt, segavaldusettevõtjalt või tema tütarettevõtjalt saadud teavet;
- 4) on vaja täita muid järelevalveülesandeid.

(3) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli läbiviimiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk, ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse krediidasutusele ja krediidasutusega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule (edaspidi käesolevas peatükis *kontrollitav*) kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teostab Finantsinspeksiooni volitatud töötaja (edaspidi käesolevas peatükis *kontrollija*), kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kohapealse kontrollimise käigus on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides kõiki kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid ning jälgida tööprotsesse;
- 4) saada suulisi ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ja töötajatelt. Vajaduse korral või selgituste andja nõudmisel selgitused protokollitakse.

(5) Kontrollitava juhatus on kohustatud määrama kompetentse esindaja, kelle juuresolekul kontrollimine toimub ning kes esitab kontrollijale tema ülesannete täitmiseks vajalikke dokumente ja muud teavet, kaasa arvatud vandeaudiitori aruanded kontrollitava aruannete kohta ja audiitori eriotstarbelised raportid, ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli teostama lepinguriigi finantsjärelevalve asutust või tema poolt nimetatud audiitorit või eksperti.

§ 101¹. Kohapealse kontrolli akt

(1) Kontrollija on kohustatud koostama kohapealse kontrollimise tulemuste kohta hiljemalt kahe kuu jooksul pärast kontrolli lõppemist akti, mille Finantsinspeksioon toimetab viivitamata kontrollitavale kätte.

(2) [Kehtetu -RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(3) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste läbivaatamist, kuid mitte hiljem kui nelja kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli lõppemist, koostab Finantsinspeksioon lõpliku akti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(4) Aktis toodud asjaoludega mittenoustumise korral on kontrollitaval õigus lisada aktile kirjalik eriarvamus.

(5) Kui pärast kohapealset kontrolli või kontrollitava kirjalike selgituste andmist selguvad täiendavad asjaolud või Finantsinspeksioon saab lisainformatsiooni, võib Finantsinspeksioon akti või käesoleva paragrahvi

lõikes 3 nimetatud lõpliku akti koostamise tähtaega pikendada kuni kahe kuu võrra, tehes akti või lõpliku akti koostamise uue tähtaja kontrollitavale viivitamata teatavaks ning näidates esialgse tähtaja pikendamise põhjuse. [RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 101². Erijärelevalve

(1) Erijärelevalve on finantssüsteemi stabiilsuse tagamiseks Finantsinspeksiooni poolt järelevalvemenetluses rakendatav erimeetmete kogum (edaspidi *erijärelevalve*), mille alusel teostatakse Eesti krediidasutuse ja tema lepinguriigis asutatud filiaali tegevuse suhtes tugevdatud kohapealset kontrolli. Erijärelevalve eesmärk on krediidasutuse makseraskuste või muude talitluspidevuse häirete tekkimise või jätkumise ärahoidmine ning hoiustajate ja teiste võlausaldajate huvide kaitsmine nende vahendite säilitamisel.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus otsustada kolmanda riigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaali suhtes erijärelevalve rakendamise üle, kui vastava kolmanda riigi järelevalveorganiga ei ole kokku lepitud teisiti.

(3) Erijärelevalve rakendamisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 101 ja 101¹ kohapealse kontrolli kohta sätestatud, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(4) Finantsinspeksioon võib krediidasutuse suhtes rakendada erijärelevalvet, kui krediidasutuse tegevus või tegevusetus võib üksi või koostoimes muude mõjuritega ohustada Eesti finantssüsteemi stabiilsust ja Finantsinspeksioonil on põhjendatud kahtlus, et:

1) krediidasutus ei täida Finantsinspeksiooni ettekirjutust ettenähtud tähtajaks või
2) krediidasutuse juhatuse ei ole täitnud käesoleva seaduse § 71 lõikes 5 või § 108 lõike 1 punktis 6 sätestatud teatamiskohustust.

(5) Erijärelevalve teostajaks on kontrollija, kellel on lisaks mujal käesolevas seaduses sätestatudle õigus:

1) võtta osa krediidasutuse kõigi juhtorganite ja muude krediidasutuse struktuuris ettenähtud komiteede või struktuuriüksuste tööst;
2) kutsuda kokku krediidasutuse aktsionäride või liikmete erakorraline üldkoosolek;
3) jälgida kohapeal krediidasutuse poolt läbiviidavaid tehinguid ja toiminguid;
4) keelata krediidasutusel tehingute tegemine kontrollija eelneva kirjaliku nõusolekuta;
5) kontrollida infotehnoloogialaste ja klientide vara hoidmiseks kasutatavate süsteemide turvalisust ning nõuda täiendavate turvameetmete kasutusele võtmist.

(6) Erijärelevalve kehtestamisel määrab Finantsinspeksioon erijärelevalve tähtaja, ulatuse ja kontrollija volitused käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud õiguste rakendamisel.

(7) Erijärelevalve kestus ei või ületada kuut kuud.

(8) Erijärelevalve rakendamisel ei kohaldata käesoleva seaduse § 101 lõikes 2 ja lõike 3 teises lauses sätestatud. [RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 102. Ekspertis ja erakorraline audiitorkontroll järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsust omavate asjaolude selgitamiseks menetlusse kaasata eksperdi.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda erakorralise audiitorkontrolli läbiviimist, kui:

1) on põhjendatud kahtlus, et Finantsinspeksioonile või avalikkusele esitatud aruanded või teave on eksitavad või tegelikkusele mittevastavad;
2) on tehtud tehinguid, mille tulemusel võidakse tekitada või on tekitatud krediidasutusele, temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule, nende hoiustajatele või teistele klientidele olulist kahju;
3) järelevalvemenetluses vajab täiendavat selgitamist krediidasutuse või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu finantsseisundiga seotud muu oluline küsimus.

(3) Finantsinspeksioon kaasab eksperdi või erakorraliseks audiitorkontrolliks audiitori omal algatusel või menetlusosalise taotlusel. Eksperti või audiitori nimi ja tema kaasamise põhjus tehakse menetlusosalisele teatavaks enne eksperdi või audiitori kaasamist, välja arvatud juhul, kui asja on vaja menetleda kiiresti või kui teavitamine võib takistada ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli eesmärgi saavutamist.

(4) Kui ekspert või erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor teeb kindlaks järelevalvemenetluses tähtsust omavaid asjaolusid, mille selgitamist ei olnud Finantsinspeksioon talle otseselt ülesandeks teinud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(5) Ekspertil või erakorralist audiitorkontrolli teostaval audiitoril on õigus kasutada käesoleva seaduse § 101 lõikes 4 sätestatud õigusi üksnes temale antud ülesannete täitmise eesmärgil ning teha ettepanekuid Finantsinspeksioonile ja menetlusosalisele täiendavate andmete ja dokumentide esitamiseks. Ekspert või

erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor võib kasutada käesoleva seaduse § 101 lõike 4 punktis 1 sätestatud õigust üksnes kontrollitava loal või tema juuresolekul. Ekspert on kohustatud hoidma saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses eksperdiülesannete täitmisega.

(6) Ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud kaetakse Finantsinspeksiooni eelarvest. Kui ekspert või audiitor kaasatakse menetlusosalise taotlusel, tasub ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud menetlusosaline.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 103. Ettekirjutus

Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

1) järelevalve teostamisel on avastatud käesoleva seaduse või Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 ja § 6 lõike 1 punktis 7 nimetatud seaduste ja nende alusel antud õigusaktide rikkumisi;

[RT I 2009, 61, 401- jõust. 26.12.2009]

2) on vaja ära hoida käesoleva paragrahvi punktis 1 nimetatud õigusrikkumisi;

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

3) krediidasutuse võetud riskid on oluliselt suurenenud või esineb muid tema tegevust, tema klientide või finantssektori kui terviku huve või usaldusväärsust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid;

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

4) see on vajalik krediidasutuste klientide huvide kaitseks või finantssektori läbipaistvuse tagamiseks.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 104. Õigused ettekirjutuse tegemisel

(1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:

1) keelata teatud tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;

2) keelata osaliselt või täielikult krediidasutuse kasumist väljamaksete tegemine;

2¹) nõuda krediidasutuse juhatuse liikmete ja töötajate tulemustasude vähendamist, nende maksmise peatamist või tehtud maksete tagastamist, kui esineb käesoleva seaduse § 57²lõikes 7 sätestatud alus;

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

3) nõuda krediidasutuse tegevuskulude piiramist;

4) nõuda krediidasutuse varade asjakohast allahindamist vastavalt käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

5) nõuda likviidsete varade ja lühiajaliste kohustuste suhte parandamist;

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

6) nõuda välisriigis tegutsevalt krediidasutuselt välisriigis kehtivate õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamist;

7) keelata lepinguriigi krediidasutusel Eestis või Eesti krediidasutusel lepinguriigis tegutsemine või piiriüleste teenuste osutamine;

8) nõuda krediidasutuse sise-eeskirjade ja protseduurireeglite ning tasustamise põhimõtete muutmist, sealhulgas kehtestada täiendavaid edasilükkavaid tingimusi tulemustasude või nende osade väljamaksmisele, piirata või keelata tulemustasude väljamaksmist teatud aktsiate, aktsiaoptsoonide või muude sarnaste õiguste vormis;

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

9) nõuda krediidasutuse nõukogult juhatuse liikme tagasikutsumist;

10) teha ettepanek krediidasutuse üldkoosolekule nõukogu liikme tagasikutsumiseks;

11) teha ettepanek krediidasutuse üldkoosolekule vahetada audiitor;

12) nõuda krediidasutuse töötaja töölt kõrvaldamist;

13) nõuda krediidasutuse tervendamiskava esitamist;

14) nõuda Tagatisfondi seaduses ettenähtud osamakse tasumist;

15) esitada muid nõudmisi krediidasutuse tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks;

16) määrata tähtaeg riskide kontsentreerumise piirmäärade nõuetega vastavusse viimiseks;

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

17) teha ettepanek muuta või täiendada krediidasutuse organisatsiooni struktuuri;

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

18) nõuda stressitestist või muu sarnase tundlikkusanalüüsi tegemist.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(2) Lähtudes käesoleva seaduse § 63¹lõikes 1 sätestatust, on Finantsinspeksioonil õigus ettekirjutusega nõuda käesoleva seaduse või Eesti Panga kehtestatud kõrgemat kapitali adekvaatsuse taset, riskide katteks täiendava kapitalinõude arvestamist või omavahendite suurendamist, kui krediidasutuse kõik riskid ei ole piisavalt kaetud omavahenditega või riskijuhtimine ei ole korraldatud käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuete kohaselt.

[RT I, 21.12.2010, 6- jõust. 31.12.2010]

(3) Finantsinspeksioonil on õigus lubada ettekirjutuses ettenähtud ajavahemiku jooksul krediidasutusel usaldatavusnormatiive mitte täita, kui see on vajalik krediidasutuse tervendamiskava elluviimiseks seoses finantsstabiilsuse tagamisega. Eelnimetatud ajavahemik ei või olla pikem kui kuus kuud.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 104¹. Sunniraha

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 1200 eurot ja järgmistel kordadel kokku kuni 4800 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks ning juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 3200 eurot ja järgmistel kordadel kokku kuni 48 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 105. Krediidiasutuse juhtimisorganite koosolekute kokkukutsumine ning nendes osalemine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) krediidiasutuse juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
- 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda võtmiseks.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus saata koosolekule oma esindajaid, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollilt.

[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 106. Krediidiasutuse juhtimisorganite otsuste kehtetuks tunnistamine

Krediidiasutuse asukohajärgne kohus võib Finantsinspeksiooni avalduse alusel tunnistada kehtetuks seaduse, selle alusel väljaantud õigusakti või krediidiasutuse põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 107. Krediidiasutuse tervendamiskava

(1) Kui krediidiasutus ei täida usaldatavusnormatiive või ei säilita vajalikku likviidsete varade ja jooksvate kohustuste vahet, on ta kohustatud esitama Finantsinspeksioonile ettekirjutusega määratud tähtajaks tervendamiskava.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda krediidiasutuse tervendamiskavale ekspertiisi tellimist ühelt või mitmelt Finantsinspeksiooni poolt määratud audiitorilt.

(2¹) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda omavahendite, sealhulgas aktsiakapitali suurendamist ja muude krediidiasutuse usaldusväärsuse tagamiseks vajalike meetmete ettenägemist tervendamiskavas.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(3) Tervendamiskavas peab kirjeldama üksikasjalikult abinõusid, mille rakendamisega kavatsetakse saavutada usaldatavusnormatiivide täitmine või likviidsete varade ja jooksvate kohustuste vahet parandamine Finantsinspeksiooni määratud tähtajaks.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(4) Kui Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt ei ole krediidiasutuse tervendamiskava realiseeritav või see ei taga klientide ja võlausaldajate huvide kaitset või kui krediidiasutus ei ole võimeline tähtaegselt ellu viima tervendamiskavas esitatud tegevusi ja meetmeid, on Finantsinspeksioonil õigus kehtestada krediidiasutusele moratoorium või tühistada krediidiasutuse tegevusluba või rakendada muid käesolevast seadusest tulenevaid meetmeid.

[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

§ 108. Finantsinspeksiooni informeerimise kohustus

(1) Krediidiasutus on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspeksiooni kõigi andmete ja asjaolude muutumisest, mis olid aluseks tegevusloa andmise otsustamisel, sealhulgas esitama järgmised andmed ja dokumendid:

1) krediidiasutuse ärinime, aadressi või kontaktandmete muutumise korral uus ärinimi, aadress ja kontaktandmed;

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

2) krediidiasutuse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu asutamisel, omandamisel või lõpetamisel vastava äriühingu ärinimi ja aadress ning asutatava või omandatava äriühingu puhul ka selle kontaktandmed;

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

- 3) käesoleva seaduse § 63 lõikes 2 loetletu kohaselt krediidasutuse sise-eeskirjade ja protseduurireeglitega kindlaksmääratud korra või reeglite muutmise korral muudetud sise-eeskirjad või protseduurireeglid;
- 4) audiitori vahetumise korral käesoleva seaduse § 13¹ lõike 1 punktis 11 nimetatud andmed;
- 5) aktsionäride või liikmete vahetumise korral juhul, kui aktsionäri või liikme osa ületab 2 protsenti krediidasutuse aktsia- või osakapitalist, käesoleva seaduse § 13¹ lõike 1 punktis 12 nimetatud andmed;
- 6) asjaolud, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada krediidasutuse finantsseisundit;
- 7) teave allutatud kohustuste laenulepingute sõlmimisest;
- 8) muu informatsioon, kui see on ette nähtud käesolevas seaduses.

(2) Krediidasutus peab Finantsinspeksiooni nõudel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed, välja arvatud lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud andmed, viivitamata avalikustama.

(3) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed avalikustatakse vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 53 lõikes 4 sätestatule.

§ 109. [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 110. Pretensioonide esitamine ja vaidluse lahendamine

(1) Kui Finantsinspeksiooni ametnikud või teised Finantsinspeksiooni volitusel järelevalvet teostavad isikud ületavad krediidasutuse kontrollimisel neile Finantsinspeksiooni seadusega või käesoleva seadusega antud volitusi, on krediidasutusel õigus lisada kontrollaktile või -õiendile sellekohane arvamus, tehes krediidasutuse esindaja allkirja juurde vastavasisulise märkuse.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(4) [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

(5) [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

10. peatükk MORATOORIUM

§ 111. Moratooriumi mõiste

(1) Moratoorium on makseraskustes oleva Eesti krediidasutuse ja tema lepinguriigis asutatud filiaali või kolmanda riigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaali (edaspidi käesolevas peatükis *krediidasutus*) tegevuse osaline või täielik peatamine eesmärgiga selgitada välja makseraskuste põhjused ja iseloom ning võimalused maksevõime taastamiseks ja kaitsta võlausaldajate varalisi huve.

(2) Õigus otsustada moratooriumi kehtestamine Eesti krediidasutuse ja tema lepinguriigis asutatud filiaali suhtes on üksnes Finantsinspeksioonil.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus otsustada kolmanda riigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaali suhtes moratooriumi kehtestamine, kui vastava kolmanda riigi järelevalveorganiga ei ole kokku lepitud teisiti.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 112. Moratooriumi kehtestamine

(1) Finantsinspeksioon võib krediidasutusele kehtestada moratooriumi, kui:

1) krediidasutus tulenevalt oma finantsseisundist ei täida tähtaegselt kas või ühte oma kohustust hoiustajate ees või

2) krediidasutuse likviidsete varade ja jooksvate kohustuste vahetamine on selline, et Finantsinspeksiooni arvamus kohaselt ei ole krediidasutus suuteline tähtaegselt täitma oma kohustusi või

3) krediidasutus ei ole eelmisel kalendrikuul täitnud käesoleva seaduse § 80 lõikes 4 sätestatud nõuet ja Finantsinspeksiooni arvamus kohaselt ei suuda seda täita ka käesoleval kalendrikuul või
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

4) see on Finantsinspeksiooni hinnangul vajalik, et kaitsta võlausaldajate varalisi huve, või esinevad muud asjaolud, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada krediidasutuse finantsseisundit või majandustegevuse jätkuvust.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(1¹) Finantsinspeksioon võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolude ilmnemisel krediidasutusele moratooriumi kehtestada ka pärast seda, kui krediidasutusele on antud käesoleva seaduse § 117 lõikes 3 sätestatud vabatahtliku lõpetamise luba.

(2) [Kehtetu -RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

(3) Moratooriumi kehtestamisel määrab Finantsinspeksioon moratooriumi tähtaja, ulatuse, tingimused ja moratooriumihalduri ning tema pädevuse.

(3¹) Moratooriumi kehtestamise otsus jõustub kõikides lepinguriikides üheaegselt nimetatud otsuse jõustumisega Eestis. Otsus ja selle tagajärjed on kehtivad kõikides lepinguriikides samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu Eestis.

(4) Moratooriumi kestus ei või ületada kuut kuud.

(5) Moratooriumihaldur peab vastama käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 sätestatud nõuetele. Moratooriumihaldur ei või olla Finantsinspeksiooni töötaja.

(6) Finantsinspeksioon saadab moratooriumi kohta viivitamata teate vastava kande tegemiseks Eesti krediidasutuse asukohajärgsele äriregistrile ja sellesarnastele teada olevatele registritele lepinguriikides, kus on asutatud selle krediidasutuse filiaalid, lisades moratooriumihalduri nime, isikukoodi ja kontaktandmed.

(7) Teate moratooriumi kehtestamisest avaldab Finantsinspeksioon viivitamata vähemalt kahes üleriigilise levikuga päevalehes.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 113. Krediidasutuse juhtimine moratooriumi ajal

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(1) Moratooriumihalduril on moratooriumi ajal õigus, kui käesoleva seaduse § 112 lõike 3 kohaselt ei ole kehtestatud teisiti:

- 1) esindada, juhtida ja kontrollida krediidasutust;
- 2) peatada krediidasutuse juhtimisorganite otsuste täitmine;
- 3) valitseda ja käsutada krediidasutuse vara.

(1¹) Moratooriumihalduri volitusi lepinguriigis tõendab moratooriumi kehtestamise otsuse kinnitatud ärakiri koos moratooriumi kehtestamise otsuse tõlkega vastava lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(1²) Moratooriumihalduril on õigus kasutada lepinguriigis neid volitusi, mis tal on Eestis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda moratooriumi käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab moratooriumihaldur järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnivahendeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(2) Moratooriumi kehtestamise otsuse alusel peatuvad krediidasutuse juhtimisorganite liikmete volitused, kui käesoleva seaduse § 112 lõike 3 kohaselt ei ole kehtestatud teisiti.

(3) Moratooriumihaldur on kohustatud kahe päeva jooksul pärast määramist:

- 1) paigutama krediidasutuse asukohta, igasse filiaali ja esindusse teate moratooriumihalduri määramise kohta, tuues teates ära isikute nimed, kelle volitused krediidasutuse nimel tehinguid sooritada on tühistatud või kelle varasem õigus anda krediidasutuse poolt korraldusi maksete või ülekannete sooritamiseks on tühistatud;
- 2) avaldama käesoleva lõike punktis 1 sätestatud sisuga teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja krediidasutuse asukoha ning filiaali asukoha kohalikus ajalehes ning kordama seda teadet nelja nädala jooksul kord nädalas;
- 3) teavitama korrespondentpanku ja Eesti väärtpaperite keskregistri pidajat, samuti teada olevaid sellesarnaste registrite pidajaid lepinguriikides, kus on asutatud Eesti krediidasutuse filiaalid, isikutest, kes ei oma enam volitusi krediidasutuse nimel käsutada krediidasutuse vara või volituse alusel valitsetavat vara, ja isikutest, kellele on need volitused antud;
- 4) peatama igasuguse tulude jaotamise, sealhulgas preemiate, lisatasude ja muude soodustuste, laenude ning muude summade väljamaksmised krediidasutuse juhtidele, töötajatele ja aktsionäridele või liikmetele.

(4) Moratooriumihaldur esitab hoiustajatele ja Tagatisfondile andmed Tagatisfondi seaduses ettenähtud korras.

(5) Moratooriumihaldur saab krediidasutuse arvel tasu, mis vastab tema ülesannetele. Moratooriumihalduri tasu määrab Finantsinspeksioon. Moratooriumihalduri abilistele, sealhulgas ekspertidele, audiitoritele ja krediidasutuse töötajatele võib maksta tasu, mis vastab nende ülesannetele ja kvalifikatsioonile.

(6) Moratooriumihaldur peab välja selgitama, kas krediidasutus suudab makseraskused kõrvaldada ja oma tegevust jätkata.

(7) Moratooriumihaldur esitab Finantsinspeksioonile hiljemalt 30 päeva jooksul ametisse määramisest arvates kirjaliku aruande krediidasutuse finantsseisundist. Aruande vormi kehtestab Eesti Pank.

(8) Moratooriumihaldur on kohustatud esitama tegevusaruandeid Finantsinspektsiooni nõudmisel, kuid mitte harvem kui üks kord kuus.

(9) [Kehtetu -RT I 2005, 13, 64- jõust. 18.03.2005]

§ 114. Kohustuste täitmine moratooriumi ajal

(1) Moratooriumihaldur on kohustatud kõigi krediidasutuse hoiustajate, teiste klientide ja võlausaldajate huvidest lähtuvalt tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil.

(2) Moratooriumi ajal võib moratooriumihaldur makseraskuste kõrvaldamise eesmärgil müüa krediidasutuse vara kõige suuremat kasu andval viisil ja paigutada laekunud summad krediidasutustesse või madala riskiga rahaturuinstrumentidesse. Moratooriumihaldur võib teha tehinguid ja toiminguid võlausaldajate huvides suuremate kahjude ärahoidmise eesmärgil.

(3) Moratooriumi ajal krediidasutus ei täida enne moratooriumi kehtestamist võetud rahalisi ja muid varalisi kohustusi. Eeltoodut ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul või kui käesoleva seaduse § 112 lõike 3 kohaselt on kehtestatud teisiti.

(4) Moratooriumi ajal on lubatud:

- 1) enne moratooriumi kehtestamist krediidasutuse poolt arveldamiseks vastuvõetud maksekäsunditest tulenevate kohustuste täitmine;
- 2) tasaarvelduste teostamine maksesüsteemi vahendusel;
- 3) asjaõigusseaduse §-s 314¹ nimetatud finantstagatise kokkuleppest tulenevate õiguste teostamiseks või kohustuste täitmiseks antud maksekäsundite täitmine, kui maksekäsund finantstagatise eseme käsutamiseks anti enne moratooriumi kehtestamist või käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud ajal.

(5) Moratooriumi ajal ei teostata krediidasutuses sundtäitmisi ega krediidasutuse vara arestimist.

(6) Kohus keeldub määrusega moratooriumi ajal krediidasutuse vastu esitatud avaldust menetlusse võtmast ja tagastab selle. Moratooriumi lõpuni peatab kohus kohtumenetluse, milles krediidasutus on kostjaks.

(7) Moratooriumi ajaks peatub krediidasutuse klientide selliste kohustuste täitmine, mis on sõltuvuses moratooriumi all olevast krediidasutusest, kui käesoleva seaduse § 112 lõike 3 kohaselt ei ole kehtestatud teisiti.

(8) Moratooriumi kehtestamise päevast kuni moratooriumi lõpetamiseni peatub krediidasutuse kohustus tasuda võlg rahalise põhi- või kõrvalkohustise järgi, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Võlgade väljamaksmist jätkatakse kohe pärast moratooriumi lõpetamist, kui krediidasutus on oma maksevõime taastanud. Trahve ja viiviseid moratooriumi ajal ei määrata, arvestata ega maksta. Intresside arvestamist jätkatakse, kuid nende väljamaksmist alustatakse moratooriumi lõpetamise päevale järgneval päeval vastavalt sõlmitud lepingutele.

(9) Enne moratooriumi kehtestamist võetud kohustuste täitmist alustab krediidasutus moratooriumi lõpetamise päevale järgneval päeval, kui krediidasutus on oma maksevõime taastanud.

(10) Käesolevas paragrahvis sätestatu ei mõjuta niisuguse käsutustehingu kehtivust, mis on tehtud asjaõigusseaduse §-s 314¹ nimetatud finantstagatise kokkuleppest tuleneva õiguse teostamiseks või kohustuse täitmiseks, samuti käesoleva seaduse § 87 lõikes 2 nimetatud maksesüsteemi vahendusel ning väärtpaberituru seaduse § 213 lõikes 1 ja § 213¹ lõikes 1 nimetatud väärtpaberiarveldussüsteemi või süsteemiühenduse vahendusel teostatavaid tasaarvestusi.
[RT I, 29.06.2011, 1- jõust. 30.06.2011]

(11) Asjaõigusseaduse §-s 314¹ sätestatud finantstagatise seadmine ja finantstagatise eseme käsutamine pärast moratooriumi kehtestamist on kehtiv, kui see toimub moratooriumi kehtestamise päeval ning finantstagatise kokkuleppe teine pool tõendab, et ta ei teadnud ega pidanudki teadma moratooriumi kehtestamisest.
[RT I 2004, 37, 255- jõust. 01.05.2004]

§ 115. Moratooriumi lõpetamine

(1) Finantsinspektsioon otsustab moratooriumi lõpetamise moratooriumihalduri aruannetes esitatud andmete põhjal moratooriumi kehtestamise otsuses määratud tähtajal, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel moratooriumi kehtestamisest.

(2) Moratooriumihaldur võib taotleda moratooriumi lõpetamist enne määratud tähtaega.

(3) Finantsinspektsioon otsustab moratooriumi lõpetamise ja annab nõusoleku krediidasutuse tegevuse jätkamiseks, kui:

- 1) moratooriumihalduri aruande kohaselt on krediidasutuse makseraskused kõrvaldatud ja klientide ja võlausaldajate varalised huvid kaitstud ja
- 2) Finantsinspektsiooni arvamus kohaselt ei esine käesoleva seaduse §-s 17 loetletud asjaolusid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt tehtud otsuse alusel saab krediidasutus tagasi oma vara valitsemise õiguse ja juhtimisorganite liikmete volitused jätkuvad.

(5) Kui krediidasutus ei vasta pärast moratooriumi tähtaja lõppu, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel moratooriumi kehtestamisest, käesolevas seaduses sätestatud tingimustele, otsustab Finantsinspektsioon krediidasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise käesoleva seaduse §-s 17 ettenähtud alustel.
[RT I 2001, 102, 672- jõust. 01.01.2002]

10¹. peatükk **MITMES RIIGIS TEGUTSEVATE** **KREDIIDIASUTUSTE TERVENDAMINE**

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 115¹. Tervendamismeetmete suhtes kohaldatav õigus

(1) Tervendamismeetmed käesoleva seaduse tähenduses on teise lepinguriigi haldusasutuse või kohtu vastava menetluse (tervendamismenetlus) käigus läbiviidavad toimingud, mille eesmärk on säilitada või taastada vastava lepinguriigi krediidasutuse ja tema filiaali või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi krediidasutuse filiaali maksevõime ning mis võivad mõjutada kolmandate isikute varasemaid õigusi või millega võib kaasneda maksete ja täitemenetluse peatamine või nõuete vähendamine.

(2) Käesolevas paragrahvis tervendamismeetmete ja -menetluse kohta sätestatud kohaldatakse ka Eesti krediidasutusele ja tema lepinguriigis asutatud filiaalile ning kolmanda riigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaalile kehtestatud moratooriumi suhtes, samuti Eesti krediidasutuse ning Eestis filiaali asutanud kolmanda riigi krediidasutuse pankrotimääruse tegemisele eelneva pankrotimenetluse suhtes.
[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(3) Tervendamismeetmeid kohaldatakse lepinguriigi krediidasutuse ja tema filiaalide suhtes vastavalt krediidasutuse päritoluriigi õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(4) Tervendamismenetluse tagajärjed poolleiolevalle varalisele kohtuvaidlusele, milles on menetlusosaliseks Eesti või teise lepinguriigi krediidasutus ja tema lepinguriigis asutatud filiaal või kolmanda riigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaal (edaspidi käesolevas paragrahvis *krediidasutus* või *krediidasutuse filiaal*), määratakse asja menetleva lepinguriigi õiguse kohaselt.

(5) Vastavale lepingule või tehingule kohalduvat lepinguriigi õigust kohaldatakse tervendamismeetmete rakendamise tagajärgede suhtes:

- 1) töölepingule;
- 2) tasaarveldust (*netting*) reguleerivale kokkuleppele;
- 3) kokkuleppele, mille alusel väärtpaber müüakse kohustusega see või temaga sarnane väärtpaber fikseeritud hinnaga kokkulepitud ajal tagasi osta (repotehing), kui käesoleva paragrahvi lõikest 8 ei tulene teisiti;
- 4) reguleeritud väärtpaberiturul tehtavale tehingule, kui käesoleva paragrahvi lõikest 8 ei tulene teisiti.

(6) Tervendamismeetmete rakendamise tagajärgede suhtes lepingule, millest tuleneb kinnisasja omandamise või kasutamise õigus, ning krediidasutusele või krediidasutuse filiaalile kuuluva kinnisasja kasutustehingu kehtivusele, kui tehing on tehtud pärast selle krediidasutuse või krediidasutuse filiaali suhtes tervendamismeetmete rakendamist, kohaldatakse selle lepinguriigi õigust, kus kinnisasi asub.

(7) Tervendamismeetmete rakendamise tagajärgede suhtes isiku õigustele seoses avalikku registrisse kantava kinnisasja, laeva või õhusõidukiga ning krediidasutusele või krediidasutuse filiaalile kuuluva laeva või õhusõiduki kasutustehingu kehtivusele, kui tehing on tehtud pärast selle krediidasutuse või krediidasutuse filiaali suhtes tervendamismeetmete rakendamist, kohaldatakse registri üle järelevalvet teostava lepinguriigi õigust.

(8) Tervendamismeetmete rakendamise tagajärgede suhtes isiku õigustele seoses registreeritava väärtpaberiga ning krediidasutusele või krediidasutuse filiaalile kuuluva registreeritud väärtpaberi kasutustehingu kehtivusele, kui tehing on tehtud pärast selle krediidasutuse või krediidasutuse filiaali suhtes tervendamismeetmete rakendamist, kohaldatakse rahvusvahelise eraõiguse seaduse §-s 23¹ sätestatud.

(9) Tervendamismeetmete rakendamine ei mõjuta võlausaldaja õigust oma nõuet krediidasutuse nõudega tasaarvestada, kui tasaarvestus on lubatud krediidasutuse nõudele kohaldatava õiguse kohaselt.

(10) Tervendamismeetmete rakendamine ei mõjuta võlausaldaja või kolmanda isiku asjaõigust, mis koormab menetluse algatamise ajal teises lepinguriigis asuvat krediidasutuse või krediidasutuse filiaali eset, eelkõige:

- 1) pandiõigusest tulenevat eseme müügiõigust;
- 2) nõude rahuldamise eesõigust, mis tuleneb eelkõige pandiõigusest või tagatisloovutamise kokkuleppest;
- 3) õigust asi välja nõuda igahelpt, kes seda õigusliku aluseta valdab;
- 4) õigust eseme viljadele.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud kohaldatakse ka nimetatud lõikes sätestatud asjaõiguse omandamise õigusele, mis on kantud avalikku registrisse ning kehtib kolmandate isikute suhtes.

(12) Tervendamismeetmete rakendamine krediidasutuse või krediidasutuse filiaali suhtes ei mõjuta selle krediidasutuse või krediidasutuse filiaali poolt omandatava vallasasja müüja omandireservatsioonist tulenevaid õigusi, kui tervendamismeetmete rakendamise ajal asus vallasasi lepinguriigis, kus ei otsustatud tervendamismeetmete rakendamist.

(13) Tervendamismeetmete rakendamine vallasasja müüva krediidasutuse või krediidasutuse filiaali suhtes ei anna pärast asja valduse üleandmist õigust müügilepingu tühistamiseks või lõpetamiseks ega takista asja omandamist ostja poolt, kui tervendamismeetmete rakendamise ajal asus vallasasi lepinguriigis, kus ei otsustatud tervendamismeetmete rakendamist.

(14) Käesoleva paragrahvi lõigetes 9, 10, 12 ja 13 sätestatud tehingute kehtetuks tunnistamisele võlausaldajate huvide kahjustamise tõttu kohaldatakse krediidasutuse või krediidasutuse filiaali päritoluriigi õigust.

(15) Kohtu poolt tervendamismeetmete rakendamisel ei kohaldata lepinguriigi krediidasutuse päritoluriigi õigust, kui üheaegselt on täidetud järgmised tingimused:

- 1) kohtu poolt rakendatav tervendamismeede näeb ette enne selle meetme rakendamist teostatud ja võlausaldajaid tervikuna kahjustavate õigustoimingute kehtetuks või tagasivõidetavaks tunnistamise korra;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud õigustoimingust kasu saanud isik tõendab, et selle õigustoimingu suhtes kohaldatakse muu lepinguriigi kui krediidasutuse päritoluriigi õigust ja selle õiguse kohaselt ei ole alust õigustoimingu vaidlustamiseks.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 115². Tervendamismeetmete rakendamine

(1) Õigus otsustada tervendamismeetmete rakendamine lepinguriigi krediidasutuse ja tema teises lepinguriigis, sealhulgas Eestis, asutatud filiaali suhtes on ainult selle krediidasutuse päritoluriigi haldusasutusel või kohtul.

(2) Otsus lepinguriigi krediidasutuse ja tema Eestis asutatud filiaali suhtes tervendamismeetmete rakendamise kohta jõustub Eestis üheaegselt sellise otsuse jõustumisega krediidasutuse päritoluriigis.

(3) Lepinguriigi krediidasutuse ja tema Eestis asutatud filiaali suhtes rakendatavad tervendamismeetmed on kehtivad Eestis samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu krediidasutuse päritoluriigis.

(4) Lepinguriigi krediidasutuse ja tema filiaali või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi krediidasutuse filiaali suhtes tervendamismeetmeid rakendava isiku volitusi Eestis tõendab tema ametisse nimetamise otsuse kinnitatud ära kiri või muu vastava lepinguriigi haldusasutuse või kohtu väljastatud tõend. Eelnimetatud dokumendile peab olema lisatud eestikeelne tõlge.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tervendamismeetmeid rakendaval isikul on õigus kasutada Eestis neid volitusi, mis tal on vastavas lepinguriigis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda tervendamismenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab tervendamismeetmeid rakendav isik järgima Eesti õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnivahendeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tervendamismeetmeid rakendav isik on kohustatud tegema Eesti avalikesse registritesse kannete tegemiseks vajalikud toimingud Eesti õiguses sätestatud tingimustel ja ulatuses.

(7) Pärast lepinguriigi krediidasutuse ja tema Eestis asutatud filiaali või Eestis filiaali asutanud kolmanda riigi krediidasutuse suhtes tervendamismeetmete rakendamisest teadasaamist avaldab Finantsinspeksioon viivitamata sellekohase teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 115³. Teave Eesti krediidasutuse suhtes moratoriumi kehtestamise kohta

(1) Finantsinspeksioon teatab viivitamata oma otsusest kehtestada teises lepinguriigis filiaali asutanud krediidasutuse suhtes moratorium või kohtu otsusest algatada sellise krediidasutuse suhtes pankrotimenetlus, nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, kus on asutatud krediidasutuse filiaalid. Teatele lisatakse informatsioon moratoriumi kehtestamise või pankrotimenetluse algatamise olulistest praktilistest tagajärgedest.

(2) Kui on tõenäoline, et krediidasutuse suhtes moratoriumi rakendamine või tema suhtes pankrotimenetluse algatamine võib mõjutada kolmandate isikute huve lepinguriigis, kus on asutatud krediidasutuse filiaal, ja vastava otsuse peale on võimalik esitada kaebus, avaldab Finantsinspeksioon otsuse väljavõtte viivitamata

Euroopa Liidu Teatajas ja vähemalt kahes üleriigilises päevalehes igas lepinguriigis, kus on asutatud krediidasutuse filiaal.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuse väljavõte avaldatakse lepinguriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes. Väljavõte peab sisaldama otsuse eesmärki ja õiguslikku alust, kaebuse esitamise tähtaega ja tähtpäeva ning kaebuse läbivaatamiseks pädeva kohtu täielikku aadressi. Kaebuse esitamise tähtpäev tuleb näidata eriti selgelt mõistetaval viisil.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 115⁴. Koostöö lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega

(1) Finantsinspeksioon teatab tervendamismeetme või -meetmete rakendamise vajalikkusest lepinguriigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaali suhtes selle krediidasutuse päritoluriigi finantsjärelevalve asutusele.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(2) Finantsinspeksioon teatab viivitamata oma otsusest kehtestada kolmanda riigi krediidasutuse filiaali suhtes moratoorium finantsjärelevalve asutustele lepinguriikides, kus asuvad selle krediidasutuse teised filiaalid, mis on kantud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/48/EÜ krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta (ELT L 177, 30.06.2006, lk 1–200) artiklis 14 sätestatud ja igal aastal Euroopa Liidu Teatajas avaldatavasse nimekirja. Teatele lisatakse informatsioon moratooriumi kehtestamise oluliste praktiliste tagajärgede kohta.

[RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]

(3) Moratooriumi läbiviimiseks vajalike meetmete rakendamisel kolmanda riigi krediidasutuse filiaali suhtes teeb Finantsinspeksioon koostööd käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud finantsjärelevalve asutustega.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

10². peatükk OSALUSE SUNDVÕÕRANDAMINE KREDIIDIASUTUSES

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115⁵. Osaluse sundvõõrandamine

(1) Krediidasutuses osaluse sundvõõrandamine on krediidasutuse osaluse võõrandamine aktsionäride nõusolekuta üldistes huvides õiglase hüvitise (edaspidi *hüvitis*) eest.

(2) Krediidasutuseks peetakse käesoleva peatüki tähenduses Eestis registreeritud ja Finantsinspeksioonilt käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud tegevusloa saanud äriühingut.

(3) Sundvõõrandandjaks käesoleva seaduse tähenduses on osalust omav aktsionär, kelle osalus krediidasutuses sundvõõrandatakse ning sundvõõrandisaajaks (edaspidi *sundvõõrandaja*) on sundvõõrandatava osaluse omandajana riik.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115⁶. Osaluse sundvõõrandamise alused

(1) Sundvõõrandamist võib teostada üksnes Eesti finantssüsteemi stabiilsuse tagamise ja sellega seotud riskide maandamise eesmärgil, eelkõige krediidasutuste hoiustajate vahendite säilitamiseks ja nende huvide kaitsmiseks ning juhul kui eelnimetatud eesmärgi saavutamiseks muud meetmed ei ole kohased või on ebapiisavad.

(2) Krediidasutuse osaluse võib sundvõõrandada, kui krediidasutuse tegevus või tegevusetus võib üksi või koostoimes muude mõjuritega ohustada Eesti finantssüsteemi stabiilsust või põhjustada olulisi tõrkeid makse- ja arveldussüsteemides ning esineb vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) krediidasutus ei täida olulises ulatuses talle kohalduvaid usaldatavusnormatiive;
- 2) krediidasutus ei täida käesoleva seaduse § 80 lõikes 1, 2 või 4 sätestatud kohustusi ja ei suuda rahuldada hoiustajate ning muude võlausaldajate õigustatud nõudeid;
- 3) krediidasutust ei juhita kindlalt ega usaldusväärselt, tema juhtidelt oodatava ettenägelikkuse ja kompetentsusega ning juhtimisel ei lähtuta krediidasutuse ning tema hoiustajate ja muude klientide huvidest, tekitades seeläbi olulisi riske krediidasutuse majandustegevuse jätkuvusele või äriprotsesside talitluspidevusele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud sundvõõrandamise aluste olemasolu ei välista muude seaduses sätestatud meetmete rakendamist finantssüsteemi stabiilsuse tagamiseks.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115⁷. Seaduste kohaldamine

(1) Sundvõõrandamist ei välista seaduse sätted, mis keelavad krediidasutuse osaluse võõrandamise või jagamise või kitsendavad seda, ega kolmandate isikute õigused.

(2) Sundvõõrandamise menetlusele ei kohaldata äriseadustiku peatükis 29¹aktsiate ülevõtmise kohta sätestatud. [RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115⁸. Sundvõõrandamise algatamine

(1) Käesoleva seaduse § 115⁶lõigetes 1 ja 2 nimetatud tingimuste esinemisel võib Rahandusministeerium algatada sundvõõrandamise menetluse ja valmistada ette sundvõõrandamise otsuse eelnõu, kuulates eelnevalt ära Eesti Panga seisukoha.

(2) Kui teavet käesoleva seaduse § 115⁶lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimuste esinemise kohta ei esitanud Finantsinspeksioon, küsib Rahandusministeerium Finantsinspeksiooni seisukoha krediidasutuse osaluse sundvõõrandamise algatamise kohta.

(3) Rahandusministeerium teavitab sundvõõrandamise menetluse algatamisest kohe sundvõõrandatava krediidasutuse juhatust ja aktsionäre, kelle osalus sundvõõrandatakse, saates neile käesoleva seaduse § 115⁹lõikes 1 sätestatud teate aktsiaraamatusse kantud aadressil.

(4) Rahandusministeerium teavitab sundvõõrandamise menetluse algatamisest kohe Eesti väärtpaberite keskregistri pidajat. Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja kannab teate alusel krediidasutuse, milles osalust sundvõõrandatakse, aktsiatele või nende aktsiatega seotud kontodele ajutiselt käsutamist piirava kirje. Kirje kustutatakse käesoleva seaduse § 115¹⁰lõikes 1 või § 115¹¹lõikes 4 või Eesti väärtpaberite keskregistri seaduse § 17 lõikes 3 sätestatud muul alusel.

(5) Finantsinspeksioon teeb sundvõõrandamise menetluse algatamisest teada saamisel selle teatavaks välisriigi finantsjärelevalve asutusele, kes teostab krediidasutuse üle konsolideeritud järelevalvet või järelevalvet tema tütarettevõtjast krediidasutuse üle.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115⁹. Sundvõõrandamise menetluse algatamise teade

(1) Sundvõõrandamise menetluse algatamise teates tuleb näidata:

- 1) krediidasutuse ärinimi, asukoht ja registrikood;
- 2) nende krediidasutuses olulist osalust omavate isikute nimed, kelle aktsiate suhtes on algatatud sundvõõrandamise menetlus, ning olemasolu korral registrikoodid või isikukoodid või nende puudumise korral sünniaeg, ning ülejäänud aktsionäride nimed;
- 3) krediidasutuse aktsiate ja sundvõõrandatavate aktsiate arv ning sundvõõrandatavate aktsiate arv aktsionäride kaupa;
- 4) eeldatav käesoleva seaduse §-s 115¹¹sätestatud aktsiate sundvõõrandamise otsustamise tähtpäev;
- 5) tähtaeg, mille jooksul on aktsionäri õigus esitada sundvõõrandamise kohta oma arvamus, vastuväited või nõustumus pakkumusega, juhul kui pakkumus on teatesse lisatud;
- 6) muud sundvõõrandamisega seotud ning tähtsust omavad asjaolud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 sätestatud tähtaeg ei või olla pikem kui kolm päeva vastava teate saamisest arvates.

(3) Arvamuse ja vastuväidete ärakuulamise õigust ei rakendata, kui see on seotud ebaproportsionaalse kuluga või see ei võimalda saavutada sundvõõrandamise eesmärki.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹⁰. Kokkulepe

(1) Sundvõõrandandiandja ja sundvõõrandaja vahel on sõlmitud kokkulepe sundvõõrandandiandja aktsiate võõrandamiseks sundvõõrandajale, kui sundvõõrandandiandja annab käesoleva seaduse § 115⁹lõike 1 punktis 5 sätestatud nõustumuse pakkumusega ning Vabariigi Valitsus on selle kinnitanud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei välista sundvõõrandandiandja ja sundvõõrandaja vahel kokkuleppe sõlmimist aktsiate võõrandamiseks ja omandamiseks muul viisil.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹¹. Sundvõõrandamise otsus

(1) Krediidasutuse osaluse sundvõõrandamise otsustab Vabariigi Valitsus käesoleva seaduse § 115⁶lõigetes 1 ja 2 nimetatud asjaoludest lähtuvalt.

(2) Vabariigi Valitsuse sundvõõrandamise korralduses märgitakse:

- 1) käesoleva seaduse § 115⁹ lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatu;
- 2) krediitiasutuse aktsiate arv ja sundvõõrandatavate aktsiate arv;
- 3) sundvõõrandamise põhjendused koos õigusliku alusega ja kaalutlused, millest otsuse tegemisel lähtutakse, sealhulgas Finantsinspektsiooni ja Eesti Panga seisukoht sundvõõrandamise algatamise kohta ning sundvõõrandandjate enne otsuse tegemist esitatud arvamused ja vastuväited;
- 4) hüvitise suurus, juhul kui krediitiasutuse varalise seisundi hindamine on läbi viidud sundvõõrandamise otsuse tegemist ajaks;
- 5) muu sundvõõrandamisega seotud asjakohane ja avalikustamisele kuuluv informatsioon, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Korraldus avaldatakse Riigi Teatajas ja sellega loetakse korraldus sundvõõrandatava krediitiasutuste aktsionäridele kättetoimetatuks.

(4) Pärast otsuse jõustumist ning aktsiate ülekandmist vastavalt käesoleva seaduse §-s 115¹² sätestatule loetakse sundvõõrandatavate aktsiate omand üle läinuks sundvõõrandajale.

(5) Sundvõõrandamise korralduse jõustumisel lõpevad sundvõõrandandja aktsionäriõigused ning kõik sundvõõrandandja ja kolmandate isikute õigused olemasolevate ja väljalastavate krediitiasutuse aktsiate suhtes, sealhulgas äriseadustiku § 226¹ lõikes 1, § 241 lõikes 1, §-s 346 ning § 351¹ lõikes 3 sätestatud õigused.

(6) Krediitiasutuse osaluse sundvõõrandamise korral otsustab Vabariigi Valitsus sundvõõrandamise teel omandatud aktsiate valitseja kooskõlas riigivaraseadusega.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹². Aktsiate ülekandmine

(1) Rahandusministeerium teavitab jõustunud Vabariigi Valitsuse otsusest viivitamata Eesti väärtpaberite keskregistri pidajat sundvõõrandatavate aktsiate ülekandmiseks sundvõõrandajale.

(2) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja kustutab kolmandate isikute õigused sundvõõrandatavate aktsiate suhtes enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aktsiate ülekandmist sundvõõrandajale.

(3) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja kannab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse alusel sundvõõrandatud aktsiad Rahandusministeeriumi väärtpaberikontole.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹³. Hüvitis ja selle tasumine

(1) Kui Vabariigi Valitsus ei ole käesoleva seaduse § 115¹¹ lõike 2 punktis 4 sätestatud hüvitist määranud, määratakse see lähtudes § 115¹⁵ lõikest 3 hiljemalt ühe kuu möödudes sundvõõrandamise otsuse jõustumisest arvates.

(2) Hüvitis määratakse vastavalt käesoleva seaduse §-s 115¹⁵ sätestatud hindamise aruandes kajastatule.

(3) Hüvitise kindlaksmääramisel arvestatakse sundvõõrandatava krediitiasutuse osaluse väärtust lähtudes sundvõõrandamise algatamise hetkest.

(4) Hüvitise määramisel ja tasumisel koheldakse sundvõõrandandjaid ühetaoliselt.

(5) Hüvitis tasutakse sundvõõrandandjale mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödudes hüvitise määramisest arvates. Alates sundvõõrandamise otsuse jõustumisest peab sundvõõrandisaja tasuma sundvõõrandandjale intressi väljamakstava hüvitise summalt vastavalt võlaõigusseaduse § 94 lõikes 1 sätestatule.

(6) Hüvitist makstakse rahas või väärtpaberites.

(7) Sundvõõrandandjal ei ole sundvõõrandamisega seoses õigust nõuda sellise aktsiatest saamata jäänud tulu hüvitamist, mis tekkis krediitiasutuse tegevuse või tegevusetuse tõttu ja mida sundvõõrandamise ajal ei olnud võimalik ette näha.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹⁴. Krediidiasutuse varalise seisundi hindamine

(1) Krediidiasutuse varalise seisundi hindamise (edaspidi käesolevas paragrahvis *hindamine*) eesmärk on selgitada välja sundvõõrandandjale määratava hüvitise suurus.

(2) Hindamise viib läbi Rahandusministeerium koostöös Finantsinspeksiooniga, kaasates vajaduse korral eksperte.

(3) Hindamist peab kontrollima audiitor, kelle arvamus või järeldusotsus peab sisaldama arvamust krediidiasutuse finantsseisundi ja hindamisel kasutatud meetodi kohta ning hinnangut, kas kasutatud meetod on hüvitise suuruse määramiseks kohane.

(4) Krediidiasutuse vara hindamisel võetakse aluseks eelkõige krediidiasutuse vara suurus, mis jaotatakse krediidiasutuse likvideerimisel aktsionäride vahel vastavalt nende aktsiate nimiväärtusele pärast krediidiasutuse võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja nõuete rahuldamiseks või tagamiseks vajaliku raha hoiustamist ning kaasnevate maksude tasumist.

(5) Kui sundvõõrandatavad aktsiad on võetud kauplemisele reguleeritud väärtpaberiturul või mitmepoolsesse kauplemissüsteemi, võib aktsiate väärtuse määramisel arvesse võtta ka sundvõõrandamise menetluse algatamise päevale eelnenud kümne kauplemispäeva aktsiahinna kaalutud keskmist.

(6) Hindamisel ei võeta arvesse neid tagastamatuid finantsvahendeid ja -tagatisi, mida riik või muu avalik-õiguslik juriidiline isik on enne sundvõõrandamise menetluse algatamist krediidiasutusele andnud likviidsuse või maksevõime säilitamiseks või taastamiseks.

(7) Krediidiasutus peab hindamise läbiviijatel võimaldama tutvuda krediidiasutuse ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute hindamiseks vajalike kõigi mis tahes andmekandjal dokumentidega, tema varadega ning andma muud vajalikku teavet, sealhulgas selgitusi. Hindamise läbiviijad võivad hindamiseks saadud dokumente, teavet ja selgitusi kasutada üksnes hindamiseks ja sundvõõrandatavate aktsiate väärtuse ning hüvitise määramiseks ja nad on kohustatud hoidma saadud dokumente, teavet ning selgitusi konfidentsiaalsena. Krediidiasutus peab täitma käesoleva seaduse § 115¹⁷ lõikes 2 sätestatud kohustust ka hindamise läbiviijate toimingute ja aktide suhtes.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹⁵. Krediidiasutuse varalise seisundi hindamise aruanne

(1) Krediidiasutuse varalise seisundi hindamise kohta koostatakse hindamise aruanne.

(2) Hindamise aruanne sisaldab arvamust:

- 1) krediidiasutuse, milles osalust sundvõõrandatakse, finantsseisundi, -tulemuste ja rahavoogude kohta;
- 2) aktsiate väärtuse hindamise ja selle meetoodika kohta;
- 3) sundvõõrandandjatele makstava hüvitise ettepaneku kohta.

(3) Hindamise aruande kinnitab Vabariigi Valitsus. Hindamise aruanne, välja arvatud hüvitise suurus, on konfidentsiaalne ega kuulu avalikustamisele.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹⁶. Kolmandate isikute õigused

(1) Kolmandal isikul on õigus nõuda sundvõõrandamisega tekitatud kahju hüvitamist võlaõigusseaduses sätestatud alustel.

(2) Kolmandal isikul ei ole õigust nõuda sellise saamata jäänud tulu hüvitamist, mis tekkis krediidiasutuse tegevuse või tegevusetuse tõttu ja mida sundvõõrandamise ajal ei olnud võimalik ette näha.

(3) Sundvõõrandamine ei mõjuta käesoleva seaduse § 115¹¹ lõikes 5 nimetatata kolmanda isiku õigusi ja kohustusi krediidiasutuse suhtes ega krediidiasutuse õigusi ja kohustusi kolmanda isiku suhtes.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹⁷. Finantsinspeksiooni õigused

(1) Finantsinspeksioonil on informatsiooni saamiseks käesoleva seaduse §-s 115¹⁴ sätestatud varalise seisundi hindamisel käesoleva seaduse §-des 99–102 sätestatud õigused.

(2) Käesoleva seaduse § 99 lõikes 1 sätestatud isikud on kohustatud hoidma konfidentsiaalsena teavet Finantsinspeksiooni poolt nendele suunatud haldusakti ja -toimingu tegemisest, esitamisest, selle täitmisest või täitmata jätmisest menetlusosalise poolt ning haldusakti ja -toimingu sisust.

[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

§ 115¹⁸. Hüvitisega seotud vaidlused

- (1) Sundvõõrandamise otsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et hüvitis määrati liiga madal.
- (2) Kui sundvõõrandiandjale makstav hüvitis määrati liiga madal, võib kohus sundvõõrandiandja nõudel määrata uue hüvitise. Hüvitise määramine kohtu poolt ei mõjuta sundvõõrandatava osaluse üleminekut.
- (3) Hüvitise määramisega seotud vaidlused vaadatakse läbi tsiviilkohtumenetluse korras. Kaebus hüvitise määramiseks tuleb kohtule esitada 14 päeva jooksul haldusakti avaldamisest arvates.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

11. peatükk KREDIIDIASUTUSE LÕPETAMINE

1. jagu Vabatahtlik ja sundlõpetamine

§ 116. Krediidiasutuse lõpetamise viisid

- (1) Krediidiasutus lõpetatakse:
 - 1) krediidiasutuse aktsionäride või liikmete üldkoosoleku otsusel seaduste ja krediidiasutuse põhikirja alusel (vabatahtlik lõpetamine);
 - 2) Finantsinspektsiooni algatusel kohtumääruse alusel (sundlõpetamine);
[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]
 - 3) maksejõuetuse korral vastavalt käesolevale seadusele ja pankrotiseadusele.
- (1¹) Krediidiasutuse lõpetamise otsus jõustub kõikides lepinguriikides üheaegselt nimetatud otsuse jõustumisega Eestis. Otsus ja selle tagajärjed on kehtivad kõikides lepinguriikides samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu Eestis.
- (2) Krediidiasutuse võib vabatahtlikult või sundlõpetada tingimusel, et tema varad on piisavad kõigi võlausaldajate õigustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks.
- (3) Kui likvideerimismenetluse käigus ilmneb, et krediidiasutuse varast ei jätku kõigi võlausaldajate õigustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks, peavad likvideerijad peatama oma tegevuse ja algatama pankrotimenetluse, teatades kirjalikult sellest eelnevalt Finantsinspektsioonile.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 117. Vabatahtlik lõpetamine

- (1) Krediidiasutuse lõpetamise otsustamiseks aktsionäride või liikmete üldkoosolekul esitab juhatus üldkoosolekule ülevaate krediidiasutuse jooksva aasta majandustegevusest ja krediidiasutuse varalisest seisundist. Ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul ja milliste vahendite arvel krediidiasutus rahuldab täielikult kõigi võlausaldajate õigustatud nõuded.
- (2) Krediidiasutuse juhatus on kooskõlastatult nõukoguga kohustatud vähemalt 15 päeva enne üldkoosoleku päeva esitama Finantsinspektsioonile taotluse krediidiasutuse vabatahtliku lõpetamise loa saamiseks koos käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetega. Finantsinspektsioon võib kehtestada tähtaja, mille jooksul peavad kõik hoiustajate nõuded olema rahuldatud.
- (3) Finantsinspektsioon annab krediidiasutusele loa vabatahtlikuks lõpetamiseks üksnes tingimusel, et krediidiasutus on võimeline kõigi võlausaldajate õigustatud nõuded täielikult rahuldama hiljemalt kolme kuu jooksul likvideerimisteate avaldamise päevast arvates.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 118. Sundlõpetamine

- (1) Krediidiasutus lõpetatakse Finantsinspektsiooni avalduse alusel kohtumäärusega, kui krediidiasutuse tegevusluba on Finantsinspektsiooni poolt kehtetuks tunnistatud.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]
- (2) Kohtule tuleb koos avaldusega esitada tõendid käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud asjaolude kohta.

(3) Krediidiasutuse sundlikvideerimise otsustab kohus viivitamatult, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

(4) [Kehtetu -RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul ei rakendata äriseadustiku § 366 lõikes 3 sätestatud. [RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]

(5) Sundlõpetamise määrus kuulub viivitamatule täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.

§ 119. Likvideerijatele esitatavad nõuded

(1) Likvideerijateks valitakse või määratakse vähemalt kolm pangandusalal kogemusi omavat või juriidilise kõrgharidusega isikut, kellest vähemalt üks peab vastama käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 toodud nõuetele.

(2) Likvideerijad peavad oma kohustuste täitmisel säilitama erapooletuse. Finantsinspeksiooni nõudmisel peab likvideerija esitama oma isiklikke ja majanduslikke huve ning nende huvide konflikte kajastava informatsiooni. Informatsiooni sisu määrab ja esitamise korra kehtestab käesoleva seaduse alusel Eesti Pank.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus sekkuda likvideerijate tegevusse ja nõuda kohtu kaudu uute likvideerijate määramist, kui on andmeid, et likvideerijate tegevus ei vasta seadusele või võlausaldajate nõudeid ei rahuldata objektiivselt.

(4) Likvideerijad saavad likvideeritava krediidiasutuse arvel tasu, mis vastab nende ülesannetele, kuid mitte rohkem kui tegutseva krediidiasutuse juhatuse liikmed keskmiselt. Likvideerijate abilistele, sealhulgas ekspertidele ja audiitoritele ei või maksta tasu rohkem kui tegutseva krediidiasutuse poolt keskmiselt makstakse vastavatel ametikohtadel töötavatele või tegutsevatele isikutele.

(5) Likvideerijate volitusi lepinguriigis tõendab nende valimise või määramise otsuse kinnitatud ära kiri koos otsuse tõlkega vastava lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(6) Likvideerijatel on õigus kasutada lepinguriigis neid volitusi, mis neil on Eestis. Lisaks sellele võivad nad määrata ametisse isikuid, kes neid likvideerimisel abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peavad likvideerijad järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Neil ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnivahendeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 120. Likvideerijate kohustused ja ülesanded

Likvideerijad on kohustatud:

- 1) teostama krediidiasutuse kõigi varade täieliku inventuuri lõpetamisotsuse jõustumise päeva seisuga;
- 2) avaldama krediidiasutuse likvideerimismenetluse teate vähemalt kahes ülevabariigilise levikuga ajalehes kahel korral kahe nädalase vaheajaga;
- 3) teatama kõigile teada olevatele võlausaldajatele likvideerimismenetlusest kirjalikult, teatades ühtlasi, millise krediidiasutuse kaudu toimub nõudesummade väljamaksmine;
- 4) nõudma kõigilt teada olevatelt võlausaldajatelt nende rahaliste nõuete saldokinnituse esitamist kahe kuu jooksul, arvates esimese likvideerimisteate ajalehes ilmumise päevast;
- 5) teatama viivitamata lõpetamisotsusest korrespondentpankadele ning sulgema korrespondentkontod, samuti vajaduse korral või kui seda näevad ette vastava lepinguriigi õigusaktid, teatama lõpetamisotsusest avalike registreeritud pidajatele lepinguriikides, kus on asutatud krediidiasutuse filiaalid;
- 6) esitama tegevusaruanded ja lõppbilansi [Eesti Panga poolt kehtestatud korras](#).

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 121. Võlausaldajate nõuete esitamine ja rahuldamine

(1) [Kehtetu -RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

(2) Likvideerijatel on õigus nõuda kõigilt teada olevatelt võlausaldajatelt täiendavaid andmeid ja dokumente nende võlanõude tõestamiseks.

(3) Krediidiasutustele ei rakendata äriseadustiku § 379 lõike 3 ja § 380 sätteid.

2. jagu

Krediidiasutuse pankrot

§ 122. Pankrotihoiatuse saamine

Krediidiasutus on kohustatud teatama Finantsinspeksioonile viivitamatult, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval, võlausaldajalt pankrotiseaduse § 10 lõike 2 punktis 1 nimetatud pankrotihoiatuse saamisest.
[RT I 2003, 17, 95- jõust. 01.01.2004]

§ 123. Pankrotiavalduse esitamine

(1) Krediidiasutuse vastu võivad pankrotiavalduse esitada:

- 1) võlausaldaja;
- 2) likvideerijad seaduses ettenähtud juhtudel;
- 3) Finantsinspeksioon.

(2) Tegutsev krediidiasutus kui võlgnik võib pankrotiavalduse esitada ainult Finantsinspeksiooni kirjalikul nõusolekul.

[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 124. Pankrotiavalduse esitamine Finantsinspeksiooni poolt

(1) Finantsinspeksioonil on krediidiasutuse suhtes pankrotiavalduse esitamise õigus sellest olenemata, kas ta on krediidiasutuse võlausaldaja.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus esitada pankrotiavaldus lisaks pankrotiseaduse §-s 1 ettenähtud alustele ka juhul, kui krediidiasutus ei suuda rahuldada kas või ühe kliendi õigustatud nõuet ja tal on küllaldaselt andmeid krediidiasutuse maksejõuetuse kohta.

[RT I 2003, 17, 95- jõust. 01.01.2004]

§ 125. Pankrotimenetluse algatamine ja avalduse läbivaatamine

(1) Krediidiasutuse suhtes pankrotimenetluse algatamise otsustab kohus viivitamatult, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul pankrotiavalduse esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksiooni poolt krediidiasutuse suhtes pankrotiavalduse esitamisel ei kohaldata pankrotiseaduse §-de 17–24 sätteid. Kohus vaatab pankrotiavalduse läbi viivitamatult, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval ja otsustab pankroti väljakuulutamise pankrotiavaldusele lisatud tõendite alusel.

(3) Võlausaldaja või likvideerijate avalduse alusel krediidiasutuse pankrotimenetluse algatamiseks peab kohus eelistungi. Eelistungile kutsutakse Finantsinspeksiooni esindaja, kes annab arvamuse krediidiasutuse pankrotimenetluse algatamise kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud pankrotiavalduse vaatab kohus läbi mitte hiljem kui seitsme kalendripäeva jooksul pankrotimenetluse algatamisest arvates.

(5) Pankrotimenetluse algatamise määrus ja pankrotimäärus jõustuvad kõikides lepinguriikides üheaegselt nende jõustumisega Eestis. Eelnimetatud määrus ja otsus ning nende tagajärjed on kehtivad kõikides lepinguriikides samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu Eestis.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

§ 126. Ajutise halduri ja pankrotihaldurite määramine

(1) Krediidiasutuse ajutise halduri ja pankrotihaldurid määrab kohus Finantsinspeksiooni ettepanekul.

(2) Krediidiasutuse pankrotimenetluses on vähemalt kolm pankrotihaldurit, kellest vähemalt üks peab vastama käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 sätestatud nõuetele. Krediidiasutuse pankrotimenetluses ei kohaldata pankrotiseaduse §-s 61 sätestatud.

(3) Kohus vabastab pankrotihalduri tema soovil. Vabastamise soovist teatab pankrotihaldur Finantsinspeksioonile 30 päeva ette, esitades tegevusaruande.

(4) Kui pankrotihaldur on jätnud oma ülesanded täitmata või ei täida neid nõuetekohaselt, vabastab kohus pankrotihalduri Finantsinspeksiooni avalduse või pankrotitoimkonna otsuse alusel.

(5) Kui pankrotihaldur vabastatakse, määratakse uus pankrotihaldur käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud korras.

(6) Ajutine haldur ja pankrotihaldur on kohustatud seitsme päeva jooksul pärast määramist esitama käesoleva seaduse § 119 lõikes 2 nimetatud informatsiooni kohtule ja Finantsinspeksioonile.

(7) Krediidiasutuse pankrotihalduri tasu määramisel ei kohaldata pankrotiseaduse § 65 lõike 5 teises lauses sätestatud. Pankrotihalduri abilistele, sealhulgas ekspertidele ja audiitoritele tasu maksmisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 119 lõikes 4 sätestatud.

(8) Krediidiasutuse ajutise halduri ja pankrotihalduri volitusi lepinguriigis tõendab tema määramise kohta tehtud kohtu määruse või otsuse kinnitatud ärakiri koos nimetatud dokumendi tõlkega vastava lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(9) Ajutisel halduril või pankrotihalduril on õigus kasutada lepinguriigis neid volitusi, mis tal on Eestis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda pankrotimenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab ajutine haldur või pankrotihaldur järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnivahendeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 127. Ajutise halduri kohustused

(1) Ajutine haldur määrab, konservatiivsuse printsiibist lähtudes, kindlaks võlgnikuks oleva krediidiasutuse varade õige ja õiglase väärtuse ja esitab vastavad dokumendid kohtule koos ajutise halduri aruandega.

(2) Kui krediidiasutus on konsolideerimisgrupi emattevõtja, on ajutine haldur kohustatud kindlaks määrama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud viisil konsolideerimisgrupi netovarad.

(3) Ajutine haldur on kohustatud korraldama enne pankrotimenetluse algatamist krediidiasutuse poolt vastuvõetud maksekäsundite täitmist käesoleva seaduse § 87 kohaselt sätestatud korras.

(4) Ajutisel halduril on oma kohustuste täitmisel õigus teha koostööd ja saada teavet ning dokumente krediidiasutuse audiitorilt ja Finantsinspeksioonilt.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 128. Pankrotihalduri kohustused

(1) Pankrotihaldur teatab hoiustajatele, teistele klientidele ja võlausaldajatele pankrotimäärusest ning täidab Tagatisfondi seaduses ettenähtud kohustused.
[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(2) Pankrotihaldur on kohustatud viivitamata teatama pankrotimäärusest korrespondentpankadele ja sulgema korrespondentkontod, samuti vajaduse korral või juhul, kui seda näevad ette vastava lepinguriigi õigusaktid, teatama pankrotimäärusest avalike registrite pidajatele lepinguriikides, kus on asutatud krediidiasutuse filiaalid.
[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(3) Pankrotihaldur on kohustatud korraldama enne pankrotimenetluse algatamist krediidiasutuse poolt vastuvõetud maksekäsundite täitmist käesoleva seaduse § 87 kohaselt sätestatud korras.

(4) Pankrotihaldur on kohustatud hoidma rahalisi vahendeid pankrotitoimkonna poolt määratud korras.

(5) Krediidiasutuse pankrotihaldur on kohustatud esitama tegevusaruandeid Finantsinspeksiooni nõudmisel, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. [Aruandluse vormi kehtestab Finantsinspeksioon.](#)

§ 129. Pankrotitoimkond

(1) Krediidiasutuse pankrotitoimkond peab olema vähemalt viieliikmeline ja toimkonna koosseisu peab kuuluma vähemalt üks Tagatisfondi ja üks Finantsinspeksiooni poolt nimetatud isik.

(2) Krediidiasutuse pankrotitoimkonna nimetab kohus pankrotihalduri ja Finantsinspeksiooni ettepanekul.

(3) Krediidiasutuse pankrotimenetluses ei kohaldata pankrotiseaduse § 74 lõigetes 1, 5 ja 7 sätestatud.
[RT I 2003, 17, 95- jõust. 01.01.2004]

§ 130. Nõuded krediidiasutuse pankrotimenetluses

(1) Nõudeavalduse esitamise kohustusest on vabastatud:

- 1) Tagatisfond - Tagatisfondi seaduse alusel väljamakstud hüvitiste ulatuses;
- 2) hoiustaja, kelle hoiused on tagatud Tagatisfondi seaduses ettenähtud korras ja ulatuses, - nõuetes Tagatisfondi poolt hüvitamata summade ulatuses, kui hoius ületab Tagatisfondi seaduse § 25 lõikes 2 või §-des 110 ja 111 sätestatud määra ning ta on esitanud Tagatisfondi seaduse § 38 lõikes 3 nimetatud seisukoha.

(2) Krediidiasutuse pankrotimenetluses võib pankrotiseaduse § 99 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohaldada pärast viimase nõuete kaitsmise koosoleku toimumist.

[RT I 2003, 17, 95- jõust. 01.01.2004]

§ 131. Nõuete rahuldamisjärkude erisused

(1) Krediidiasutuse pankrotimenetluses rahuldatakse nõuded pankrotiseaduses sätestatud järkudes käesolevas paragrahvis sätestatud erisustega.

(2) Krediidiasutuse käesoleva seaduse §-des 74 ja 77 sätestatud omavahenditest tulenevad tunnustatud nõuded rahuldatakse pärast tähtaegselt esitamata, kuid tunnustatud nõuete rahuldamist.

§ 132. Pankrotivara moodustamise erisused

(1) Maksete tagatisvahendid ei kuulu krediidiasutuse pankrotivara hulka summas, mis on vajalik enne pankrotimenetluse algatamist krediidiasutuse poolt vastuvõetud maksekäsundite täitmiseks.

(2) Tagasivõitmisele ei kuulu vara, mis on võlgniku omandist välja läinud krediidiasutuse moratooriumi ajal kooskõlas käesoleva seaduse § 114 lõigetes 2 ja 4 sätestatuga ning pankrotimenetluse ajal kooskõlas §-s 87 sätestatuga.

§ 133. Pankrotivara müük

(1) Pankrotihalduril on õigus müüa krediidiasutuse tervikvara pankrotitoimkonna nõusolekul tingimusel, et ostja tagab kõik võlausaldajate nõuded.

(2) Kui krediidiasutuse vara ei ole õnnestunud müüa mingil muul viisil, võib võlausaldajate üldkoosolek teha oma otsusega pankrotihaldurile ettekirjutuse müüa krediidiasutuse vara võlausaldajale tema nõudega tasumise teel proportsionaalselt tema kaitstud nõudele. Nimetatud otsuse poolt peab hääletama vähemalt 3/4 kohal viibivatest võlausaldajatest, kelle nõuded peavad moodustama vähemalt 2/3 kõikide nõuete summast.

§ 134. Krediidiasutuse tervendamine ja kompromiss

(1) Pankrotihaldur võib krediidiasutuse tervendamiskava võlausaldajate üldkoosolekule kinnitamiseks esitada ainult Finantsinspektsiooni nõusolekul.

(2) Kompromissi võib krediidiasutus pankrotimenetluse käigus teha ainult Finantsinspektsiooni nõusolekul. Krediidiasutus peab tegevuse alustamiseks saama uue tegevusloa vastavalt käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatule.

[RT I 2005, 13, 64 - jõust. 18.03.2005]

3. jagu Mitmes riigis tegutseva krediidiasutuse likvideerimine

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134¹. Likvideerimismenetluse suhtes kohaldatav õigus

(1) Likvideerimismenetlus käesoleva jao tähenduses on teise lepinguriigi haldusasutuse või kohtu alustatud menetlus, mille käigus rahuldatakse võlausaldajate nõuded selle lepinguriigi krediidiasutuse ja tema filiaali või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi krediidiasutuse filiaali vara arvel ja viiakse läbi muud lepinguriigi krediidiasutuse ja tema filiaali või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi krediidiasutuse filiaali lõpetamiseks vajalikud toimingud, kaasa arvatud menetlus, mis lõpetatakse võlausaldajate nõusolekul, kompromissi kinnitamise või muu sarnase kokkuleppe alusel.

(2) Käesolevas paragrahvis likvideerimismenetluse suhtes sätestatud kohaldatakse ka Eesti krediidiasutuse likvideerimismenetluse suhtes nii vabatahtliku kui ka sundlõpetamise korral, samuti tema pankrotimääruse tegemisele järgneva pankrotimenetluse suhtes ning kolmanda riigi krediidiasutuse Eestis asutatud filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise suhtes.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(3) Likvideerimismenetlust kohaldatakse lepinguriigi krediidiasutuse ja tema filiaalide suhtes vastavalt krediidiasutuse päritoluriigi õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(4) Likvideerimismenetluse suhtes kohaldatava õiguse määramisel kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 115¹ lõigete 4–14 sätteid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel määratakse vastava riigi õigusega eelkõige kindlaks:

- 1) Eesti või teise lepinguriigi likvideeritava krediidasutuse ja tema lepinguriigis asutatud filiaali või kolmanda riigi krediidasutuse Eestis asutatud filiaali (edaspidi käesolevas paragrahvis *krediidasutus või krediidasutuse filiaal*) varade koosseis ja krediidasutuse või krediidasutuse filiaali poolt pärast likvideerimismenetluse alustamist omandatud varade õiguslik staatus;
- 2) krediidasutuse või krediidasutuse filiaali ja likvideerijate õigused ja kohustused;
- 3) tasaarvestuse kasutamise tingimused;
- 4) likvideerimismenetluse mõju lepingutele, mille üheks pooleks on krediidasutus või krediidasutuse filiaal;
- 5) likvideerimismenetluse mõju võlausaldajate poolt algatatud menetlustele, välja arvatud krediidasutuselt või krediidasutuse filiaalilt võõrandatud vara või õigust käsitlevad kohtuasjad, mis on Eesti kohtu menetluses;
- 6) krediidasutuse või krediidasutuse filiaali vastu esitatavad nõuded ja pärast likvideerimismenetluse alustamist esitatud nõuete menetlemise tingimused;
- 7) nõudest teatamine, nõude kontrollimine ja tunnustamine;
- 8) vara müügist laekunud raha jaotamine, nõuete rahuldamisjärgud ning võlausaldaja õigused juhul, kui tema nõue on asjaõigusliku tagatise realiseerimise või tasaarvestuse tulemusel üksnes osaliselt rahuldatud;
- 9) likvideerimismenetluse lõpetamise tingimused ja mõju, sealhulgas ka kompromissi puhul;
- 10) võlausaldajate õigused pärast likvideerimismenetluse lõpetamist;
- 11) likvideerimismenetluse käigus tehtud kulutuste kandja;
- 12) kõiki võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute kehtetuks või tagasivõidetavaks tunnistamist käsitlev kord.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punkti 12 ei kohaldata, kui nimetatud õigustoimingust kasu saanud isik tõendab, et selle õigustoimingu suhtes kohaldatakse muu lepinguriigi kui krediidasutuse päritoluriigi õigust ja selle õiguse kohaselt ei ole alust õigustoimingu vaidlustamiseks.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134². Likvideerimismenetluse rakendamine

(1) Õigus alustada likvideerimismenetlust lepinguriigi krediidasutuse ja tema Eestis asutatud filiaali suhtes on ainult selle krediidasutuse päritoluriigi haldusasutusel või kohtul.

(2) Otsus lepinguriigi krediidasutuse ja tema Eestis asutatud filiaali likvideerimismenetluse alustamise kohta jõustub Eestis üheaegselt sellise otsuse jõustumisega krediidasutuse päritoluriigis.

(3) Lepinguriigi krediidasutuse ja tema Eestis asutatud filiaali suhtes rakendatav likvideerimismenetlus on kehtiv Eestis samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu krediidasutuse päritoluriigis.

(4) Likvideerimismenetlust rakendava isiku volitusi Eestis tõendab tema ametisse nimetamise otsuse kinnitatud ärakiri või muu vastava lepinguriigi haldusasutuse või kohtu väljastatud tõend. Eelnimetatud dokumendile peab olema lisatud eestikeelne tõlge.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud likvideerimismenetlust rakendaval isikul on õigus kasutada Eestis neid volitusi, mis tal on vastavas lepinguriigis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda likvideerimismenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab isik järgima Eesti õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnivahendeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud likvideerimismenetlust rakendav isik on kohustatud tegema Eesti avalikesse registritesse kannete tegemiseks vajalikud toimingud Eesti õiguses sätestatud tingimustel ja ulatuses.

(7) Pärast lepinguriigi krediidasutuse või tema Eestis asutatud filiaali või Eestis filiaali asutanud kolmanda riigi krediidasutuse suhtes likvideerimismenetluse alustamisest teadaaamist avaldab Finantsinspeksioon viivitamata sellekohase teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134³. Teave Eesti krediidasutuse likvideerimise kohta

(1) Finantsinspeksioon teatab viivitamata oma otsusest algatada teises lepinguriigis filiaali asutanud krediidasutuse sundlõpetamine või anda sellisele krediidasutusele luba vabatahtlikuks lõpetamiseks ning kohtu otsusest selline krediidasutus sundlõpetada või tema pankrot välja kuulutada nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, kus on asutatud krediidasutuse filiaalid. Teatele lisatakse informatsioon likvideerimismenetluse praktilistest tagajärgedest.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabele avaldab Finantsinspeksioon väljavõtte enda või kohtu vastavast otsusest Euroopa Liidu Teatajas ja vähemalt kahes üleriigilises päevalehes igas lepinguriigis, kus on asutatud krediidasutuse filiaal.

(3) Kui pärast Eesti krediidasutuse likvideerimismenetluse alustamist täidetakse krediidasutusele võlgnetav kohustus teises lepinguriigis likvideerija asemel krediidasutusele, loetakse kohustus täidetuks, kui kohustuse täitja likvideerimismenetluse algatamisest ei teadnud ega pidanudki sellest teadma. Kui kohustus täideti enne

käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud väljavõtte avaldamist, eeldatakse, et kohustuse täitja ei teadnud likvideerimismenetluse alustamisest ega pidanudki sellest teadma.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134⁴. Lepinguriikides asuvate võlausaldajate teavitamine Eesti krediitiasutuse likvideerimisest [RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-des 120 ja 128 sätestatud on likvideerijad või pankrotihaldurid kohustatud teatama krediitiasutuse likvideerimismenetluse alustamisest või pankrotimäärusest viivitamata igale krediitiasutuse teada olevale võlausaldajale, kelle asukoht või elukoht on mõnes teises lepinguriigis.
[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) menetlustähtajad ja sanktsioonid nendest tähtaegadest mittekinnipidamise korral;
- 2) nende organite või asutuste nimetused, kes on volitatud nõudeid vastu võtma;
- 3) muu oluline teave likvideerimis- või pankrotimenetluses kavandatud meetmete kohta, kui sellise teabe puudumine võib takistada võlausaldajal oma õiguste kaitsmist;
- 4) teave selle kohta, kas võlausaldaja on kohustatud esitama nõude ka siis, kui tema nõudel on eesõigus või kui tema nõue on tagatud asjaõigusega.

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(3) Likvideerijad ja pankrotihaldurid on kohustatud võlausaldajaid regulaarselt teavitama nendest likvideerimis- või pankrotimenetluse käigus ilmnevatest asjaoludest, mille teadmine on võlausaldajatele oma huvide kaitsmiseks vajalik.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134⁵. Keeled

(1) Käesoleva seaduse § 134³ lõikes 2 ja §-s 134⁴ nimetatud teave antakse eesti keeles. Selleks kasutatakse vormi, millel on pealkiri «Nõude esitamise kutse. Kehtestatud tähtajad» kõigi lepinguriikide ametlikes keeltes.

(2) Võlausaldajad, kelle asu- või elukoht on lepinguriigis, võivad esitada oma nõuded selle lepinguriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. Sellisel juhul peab võlausaldaja esitatud nõudel olema eestikeelne pealkiri «Nõude esitamine». Likvideerija või pankrotihaldur võib nõuda võlausaldajalt ka nõude eestikeelse tõlke esitamist.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134⁶. Koostöö lepinguriikide finantsjärelevalve asutustega

(1) Finantsinspeksioon teatab viivitamata oma otsusest tunnistada kolmanda riigi krediitiasutuse Eestis asutatud filiaali asutamise luba kehtetuks finantsjärelevalve asutustele lepinguriikides, kus on asutatud selle krediitiasutuse teised filiaalid, mis on kantud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/48/EÜ artiklis 14 sätestatud ja igal aastal Euroopa Liidu Teatajas avaldatavasse nimekirja. Teatele lisatakse informatsioon selle otsuse kõigi praktiliste tagajärgede kohta.
[RT I 2010, 2, 3- jõust. 22.01.2010]

(2) Finantsinspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse rakendamisel kolmanda riigi krediitiasutuse filiaali suhtes koostööd finantsjärelevalve asutustega lepinguriikides, kus on asutatud selle krediitiasutuse filiaalid.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

(3) Kolmanda riigi krediitiasutuse Eestis asutatud filiaali likvideerijad on kohustatud tegema koostööd sama krediitiasutuse filiaalide likvideerijatega teistes lepinguriikides.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

12. peatükk VASTUTUS

[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134⁷. Usaldatavusnormatiivide rikkumine

Krediitiasutuse poolt käesolevas seaduses ja selle alusel sätestatud usaldatavusnormatiivide rikkumise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 134⁸. Teabe esitamata jätmise

Krediitiasutuse poolt kohustusliku aruande, dokumendi, selgituse või muu teabe tähtpäevaks avalikustamata või Finantsinspeksioonile esitamata jätmise või vale või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 134⁹. Arvelduste korra rikkumine

(1) Õigusaktidega sätestatud krediitiasutuste maksete arveldamise korra rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 134¹⁰. Pangasaladuse hoidmise kohustuse rikkumine

(1) Krediitiasutuse juhi, töötaja või krediitiasutuse huvides tegutseva muu isiku poolt pangasaladuse ebaseadusliku avaldamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 134¹¹. Pangas olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse § 31 lõikes 3 nimetatud ettekirjutuse vastaselt pangas osaluse omandamise, selle võõrandamise või panga kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt pangas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 134¹². Krediitiasutuse juhi kohustuste rikkumine

Krediitiasutuse juhi poolt käesolevas seaduses sätestatud kohustuste rikkumise eest, millega kaasnes krediitiasutuse klientide huvide piisava kaitseta jätmise või selle oht, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2004, 86, 582- jõust. 01.01.2005]

§ 134¹³. Välisriigi krediitiasutuse tegevuse nõuete rikkumine

Lepinguriigi krediitiasutuse poolt Finantsinspeksiooni teavitamata Eestis käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktis 1 nimetatud finantsteenuse osutamise või käesolevas seaduses välisriigi krediitiasutuse tegevuse suhtes kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 134¹⁴. Teavitamiskohustuse rikkumine ning investeerimishoiuse lepingu ja vabatahtliku pensionifondi osakute sobivuse hindamata jätmise

(1) Krediitiasutuse või välisriigi krediitiasutuse filiaali juhi, töötaja või krediitiasutuse või välisriigi krediitiasutuse filiaali huvides tegutseva muu isiku poolt käesoleva seaduse §-s 89¹ ja kogumispensionide seaduse §-s 54¹ sätestatud kohustuste täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 01.08.2011]

§ 134¹⁵. Finants- ja investeerimisteenuste osutamise sidumine kohustusliku kogumispensioniga

(1) Krediitiasutuse, välisriigi krediitiasutuse filiaali, finantseerimisasutuse või välisriigi finantseerimisasutuse filiaali juhi, töötaja või eelnimetatud asutuse või selle filiaali huvides tegutseva muu isiku poolt

kogumispensionide seaduse § 14 lõikes 5¹, § 25 lõikes 2¹ ja § 37 lõike 2 teises lauses finants- ja investeerimisteenuste osutamisele kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 01.08.2011]

§ 134¹⁶. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 134⁷–134¹⁵ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 01.08.2011]

13. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 141. Seaduse kohaldamine tegutsevatele krediidasutustele

(1) Ühe kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest, peavad jõustumise hetkel tegutsevad krediidasutused viima oma tegevuse ja dokumendid vastavusse käesoleva seaduse nõuetega, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Krediidasutuste põhikirjad peavad olema viidud kooskõlla käesoleva seaduse nõuetega üheksa kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest. Kui enne käesoleva seaduse jõustumist asutatud krediidasutuse põhikiri on vastuolus käesoleva seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist asutatud krediidasutused on kohustatud juhtimisorganite koosseisu viima vastavusse käesoleva seaduse nõuetega ja esitama käesoleva seaduse § 48 lõikes 7 ettenähtud dokumendid Eesti Pangale ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(4) Isik, kellele kuulub pangas oluline osalus vastavat luba omamata, on kohustatud taotlema Finantsinspeksioonilt olulise osaluse omandamise loa kuue kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest. Alates 1999. aasta 1. septembrist ei arvata ilma vastava loata olulist osalust esindavaid hääli üldkoosoleku kvorumisse.

(5) Kui krediidasutuste ühinemisleping on sõlmitud enne 1999. aasta 1. juulit, kohaldatakse ühinemise toimingute suhtes ühinemislepingu sõlmimise ajal kehtinud seadust.

(6) Enne 1999. aasta 1. juulit alanud krediidasutuse likvideerimismenetluse, pankrotimenetluse või moratooriumi puhul kohaldatakse likvideerimis- ja pankrotimenetluse ning moratooriumi toimingute suhtes likvideerimisotsuse vastuvõtmise, pankrotimenetluse algatamise ja moratooriumi kehtestamise ajal kehtinud seadust, kui käesolevas paragrahvis ei ole ette nähtud teisiti.

(7) Enne 1999. aasta 1. juulit algatatud likvideerimismenetluses kohaldatakse käesoleva seaduse § 120 punktis 6 sätestatud ja enne 1999. aasta 1. juulit algatatud pankrotimenetluses käesoleva seaduse § 128 lõigetes 4 ja 5 ja § 130 lõikes 2 sätestatud.

(8) Kõigi asjaolude ja kohustuste kohta, mis ei ole kooskõlas käesoleva seadusega ja mida krediidasutus ei saa kõrvaldada või täita käesolevas paragrahvis ettenähtud tähtaja jooksul, tuleb koostada loetelu ja esitada see Eesti Pangale kuue kuu jooksul, käesoleva seaduse jõustumisest arvates, koos nende asjaolude kõrvaldamise ja kohustuste täitmise kavaga. Eesti Pank määrab nende asjaolude ja puuduste kõrvaldamiseks tähtaja.

(9) Eesti Pangal on õigus kehtestada käesoleva seaduse rakendamiseks õigusakte, anda selgitusi ja juhendeid.
[RT I 2001, 48, 268- jõust. 01.01.2002]

§ 141¹. Üleminekusätted kapitalinõuete arvutamisel

(1) Kuni 2007. aasta 31. detsembrini võib krediidasutus kohaldada riskiga kaalutud varade arvutamisel õigusnorme, mis kehtisid enne 2007. aasta 1. jaanuari.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata krediidasutusele, kes on saanud tegevusloa pärast 2007. aasta 1. jaanuari.

(3) Kui krediidasutus arvutab krediidiriski kapitalinõudeid vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1, peab krediidasutus koostama ja esitama Finantsinspeksioonile aruandeid vastavalt õigusnormidele, mis kehtisid enne 2007. aasta 1. jaanuari.

(4) Kui krediidasutus arvutab krediidiriski kapitalinõudeid vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud, võib krediidasutus:

- 1) operatsiooniriski kapitalinõuet vähendada samas proportsioonis, millises ulatuses rakendatakse riskiga kaalutud varade arvutamises enne 2007. aasta 1. jaanuari kehtinud õigusnorme;
- 2) riskide kontsentreerumise piirmäärade arvestuses lähtuda õigusnormidest, mis kehtisid enne 2007. aasta 1. jaanuari.

(5) Kui krediidasutus arvutab krediidiriski kapitalinõudeid vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1, ei kohaldata krediidasutuste seaduse §-des 63¹ ja 92¹ sätestatud nõudeid.
[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 141². Nõuded omavahenditele

(1) Kui krediidasutus arvutab krediidiriski kapitalinõuet sisereitingute põhimeetodi alusel, peavad 2007. aasta jooksul tema omavahendid moodustama vähemalt 95 protsenti nõutud omavahenditest, mis on arvatud vastavalt enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud õigusnormidele.

(2) Kui krediidasutus arvutab krediidiriski kapitalinõuet sisereitingute meetodite alusel, peavad tema omavahendid moodustama:

- 1) 2008. aasta jooksul vähemalt 90 protsenti nõutud omavahenditest, mis on arvatud vastavalt enne 2007. aasta 1. jaanuari kehtinud õigusnormidele;
 - 2) 2009. ja 2011 aasta jooksul vähemalt 80 protsenti nõutud omavahenditest, mis on arvatud vastavalt enne 2007. aasta 1. jaanuari kehtinud õigusnormidele.
- [RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(3) Kui krediidasutus arvutab krediidiriski kapitalinõuet sisereitingute meetodite alusel, ei tohi kuni 2012. aasta 31. detsembrini eluaseme kinnisvaraga tagatud jaenõuete kaalutud keskmine kahjumäär olla madalam kui 10 protsenti, välja arvatud juhul, kui nimetatud nõuetele on antud keskvalitsuse garantii.
[RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(4) Kui krediidasutus arvutab operatsiooniriski kapitalinõuet täiustatud mõõtmismudelitel põhineva meetodi alusel, peavad tema omavahendid moodustama:

- 1) 2008. aasta jooksul vähemalt 90 protsenti nõutud omavahenditest, mis on arvatud vastavalt enne 2007. aasta 1. jaanuari kehtinud õigusnormidele;
 - 2) 2009. ja 2011 aasta jooksul vähemalt 80 protsenti nõutud omavahenditest, mis on arvatud vastavalt enne 2007. aasta 1. jaanuari kehtinud õigusnormidele.
- [RT I, 21.12.2010, 3- jõust. 01.01.2011]

(5) Kui krediidasutus omab instrumente, mis kuni 2010. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni alusel kuulusid käesoleva seaduse § 73 lõike 1 alusel esimese taseme omavahendite koosseisu, kuid ei vasta enam 2010. aasta 31. detsembril jõustunud käesoleva seaduse §-s 73¹ sätestatud tingimustele, kuuluvad need käesoleva seaduse § 73 lõike 1 punktis 7 nimetatud instrumentide hulka kuni 2040. aasta 31. detsembrini, arvestades seejuures järgmisi piiranguid:

- 1) kümne aasta jooksul pärast 2020. aasta 31. detsembrist ei tohi nende instrumentide positsioon ületada 20 protsenti nõutud omavahenditest;
- 2) kümne aasta jooksul pärast 2030. aasta 31. detsembrist ei tohi nende instrumentide positsioon ületada kümnet protsenti nõutud omavahenditest.

(6) Krediidasutus, mis ei ole 2010. aasta 31. detsembriks võimeline täitma käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud piirmäärasid, peab välja töötama strateegia ja tegevuskava oma tegevuse nimetatud nõuetele vastavusse viimiseks.

§ 141³. Krediidiriski maandamise tehingud

Krediidasutus, kes kasutab kapitalinõuete arvutamisel krediidiriski standardmeetodit või sisereitingute põhimeetodit, võib kapitalinõuete arvutamisel riskipositsiooni vähendamiseks või riskikaalu vähendamiseks võtta arvesse enne 2007. aasta 1. jaanuari tehtud tagamistehinguid, kui need vastavad käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 141⁴. Loatingimuste erisused kapitalinõuete arvutamise meetodite kasutamiseks

(1) Kui krediidasutus taotleb Finantsinspeksioonilt luba krediidiriski sisereitingute meetodite kasutamiseks enne 2009. aasta 31. detsembrist, peab krediidasutus suutma tõendada, et ta on kasutanud vähemalt ühe aasta

jooksul enne sisereitingute meetodi kasutamiseks loa saamist reitingusüsteemi, mis olulises osas vastab käesolevas seaduses sätestatud miinimumnõuetele.

(2) Kui krediidasutus taotleb Finantsinspeksioonilt luba krediidiriski sisereitingute täiustatud meetodi kasutamiseks enne 2008. aasta 31. detsembrist, peab krediidasutus suutma tõendada, et ta on hinnanud ja rakendanud vähemalt kahe aasta jooksul enne sisereitingute täiustatud meetodi kasutamiseks loa saamist sisehinnanguid kahjumääradele või ümberhindamisteguritele, mis olulises osas vastavad käesolevas seaduses sätestatud miinimumnõuetele.

(3) Krediidasutus võib sisereitingute täiustatud meetodit krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel ning täiustatud mõõtmismudelitel põhinevat meetodit operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamisel hakata kasutama alates 2008. aasta 1. jaanuarist.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 141⁵. Haldusmenetlus loataotlustes

(1) Enne 2007. aasta 1. jaanuari Finantsinspeksiooni alustatud haldusmenetlustes kohaldatakse kuni 2006. aasta 31. detsembrini kehtinud krediidasutuste seaduses sätestatud.

(2) Enne 2007. aasta 1. jaanuari Finantsinspeksiooni antud load seoses usaldatavusnormatiivide arvutamisega jäävad kehtima ulatuses, mis ei ole vastuolus käesoleva seadusega ja selle alusel antud õigusaktidega.

[RT I 2006, 63, 467- jõust. 01.01.2007]

§ 141⁶. [Kehtetu -RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 141⁷. Hoiu-laenuühistute ja ühistupankade tegevuse kooskõlla viimine 2010. aasta 1. juulil jõustunud nõuetega

Enne 2010. aasta 1. juulit asutatud hoiu-laenuühistud ja ühistupangad peavad oma tegevuse 2010. aasta 1. juulil jõustunud käesoleva seaduse redaktsiooniga kooskõlla viima hiljemalt 2011. aasta 1. juuliks. Kuni tegevuse ja dokumentide vastavusse viimiseni nimetatud seaduse redaktsiooniga peavad hoiu-laenuühistu ja ühistupanga tegevus ning dokumendid vastama kuni 2010. aasta 1. juulini kehtinud õigusaktidele.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 141⁸. Krediidasutuste tegevuse ja dokumentide kooskõlla viimine käesoleva seaduse 2011. aasta 23. veebruaril vastuvõetud redaktsiooniga

(1) Krediidasutused on kohustatud oma tegevuse ja dokumendid viima käesoleva seaduse 2011. aasta 23. veebruaril vastuvõetud redaktsiooni § 52 lõike 4 punktis 2¹, §-des 57¹–57⁴, § 59 lõikes 3, § 63 lõike 2 punktis 5¹, § 89 lõikes 6, §-des 89¹ ja 92² sätestatud nõuetega kooskõlla hiljemalt 2011. aasta 30. juuniks. Kuni eelnimetatud redaktsiooniga vastavusse viimiseni peavad krediidasutuste tegevus ja dokumendid eelnimetatud nõuete osas vastama kuni nimetatud redaktsiooni jõustumiseni kehtinud õigusaktidele.

(2) Käesoleva seaduse § 91 lõikes 2 ja § 92 lõikes 3 sätestatud majandusaasta aruande ja dokumentide esitamise ning avalikustamise tähtaega ei kohaldata krediidasutuse 2010. aasta kohta koostatavatele dokumentidele. 2010. aasta kohta koostatavate majandusaasta aruande ja dokumentide esitamisele ning avalikustamisele kohaldatakse enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud redaktsiooni jõustumist kehtinud tähtaegu.

[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]

§ 142. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. juulil, välja arvatud:

1) paragrahvi 87 lõiked 3-5, § 114 lõige 4, § 128 lõige 3 ja § 132 lõige 1, mis jõustuvad 2000. aasta 1. jaanuaril;

2) 4. peatükk, mis jõustub hoiu-laenuühistu seaduse jõustumisel;

3) paragrahvi 21 lõige 4 ja § 30 lõige 6, mis jõustuvad Eesti Vabariigi vastuvõtmisel Euroopa Liidu liikmeks, kui Eesti Vabariigi välislepinguga ei sätestata teisiti.

§ 143. Varasemate õigusaktide kohaldamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(2) Muid käesoleva seaduse jõustumisel krediidasutuste tegevust reguleerivaid õigusakte kohaldatakse krediidasutustes niivõrd, kui need ei ole vastuolus käesoleva seadusega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/48/EÜ krediiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (ELT L 177, 30.06.2006, lk 1–200), viimati muudetud direktiiviga 2010/76/EÜ (ELT L 329, 14.12.2010, lk 3–35); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/49/EÜ investeerimisühingute ja krediiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta (ELT L 177, 30.06.2006, lk 201–255), viimati muudetud direktiiviga 2010/76/EÜ (ELT L 329, 14.12.2010, lk 3–35).
[RT I, 24.03.2011, 1- jõust. 03.04.2011]